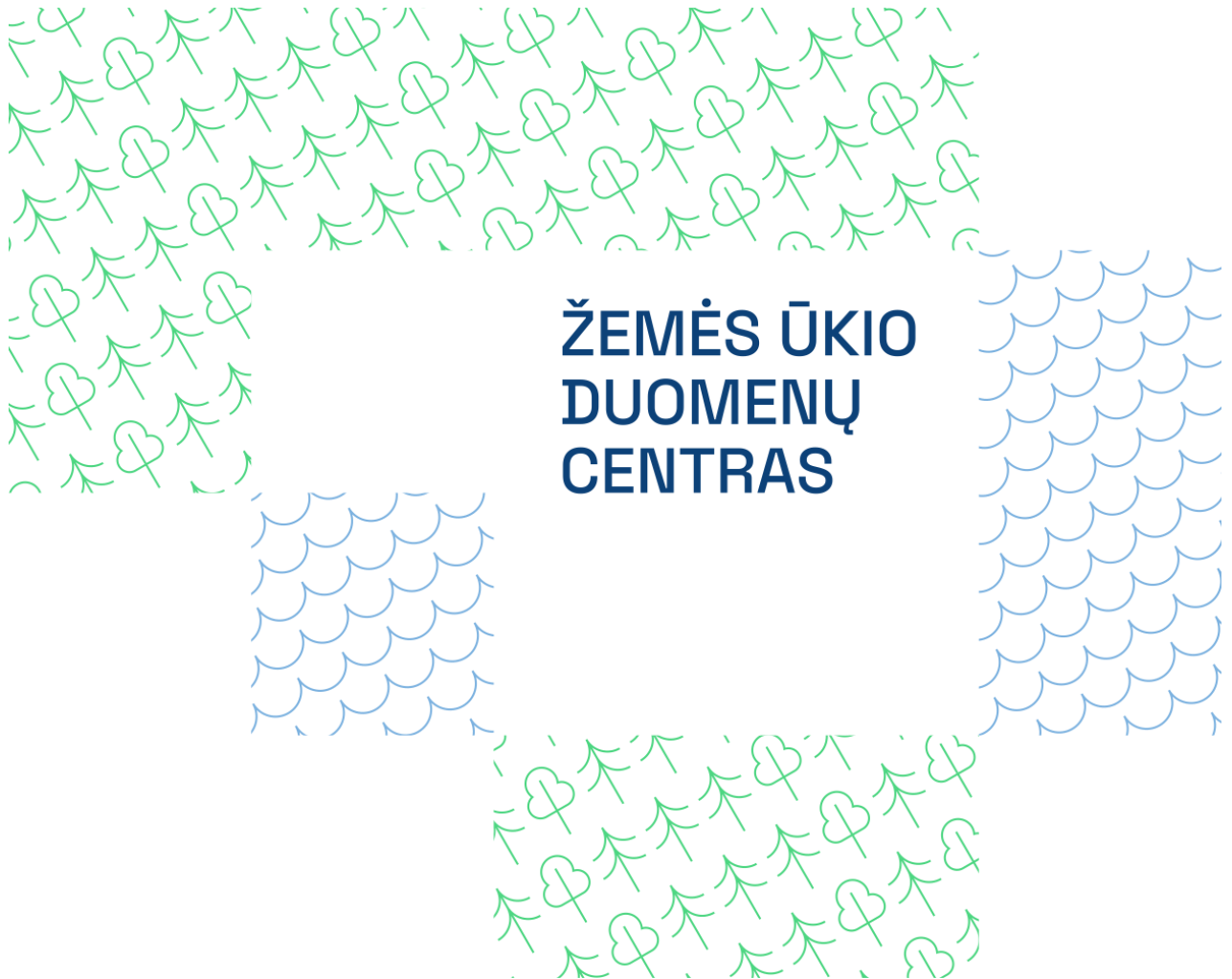

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
Žemės ūkio ministro
2025 m. gegužės 6 d.
įsakymu Nr.3D-261

**VALSTYBĖS ĮMONĖS
ŽEMĖS ŪKIO DUOMENŲ CENTRO
2024 METŲ VADOVYBĖS ATASKAITA**

2024 metai

TRUMPINIAI

Žemės ūkio ministerija	- Ministerija
Žemės ūkio duomenų centras	- ŽŪDC
Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos	- Valstybės Biudžeto lėšos
ES fondų lėšos	- ES lėšos
Informacinės technologijos	- IT
Informacinės sistemos	- IS
Kontrolinių žemės sklypų erdvinio duomenų rinkinys	- KŽS_DR5LT
Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos	- NKSC
Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos	- NŽT

TURINYS

1. BENDRA INFORMACIJA APIE ĮMONĘ	5
1.1. ŽŪDC statusas, valdymas ir struktūra.....	6
1.2. Organizacinė struktūra	6
1.3. Įmonės filialai ir atstovybės.....	7
1.4. Suinteresuotos šalys ir jų lūkesčiai	7
2. VEIKLOS	10
2.1. IS, registrų, duomenų bazių, portalų kūrimas ir tvarkymas	10
2.2. Specialiųjų įpareigojimų vykdymas	11
2.3. Kitos pavestos funkcijos	12
2.4. Komeracinė veikla	12
2.5. Reglamentuojamų paslaugų kainodara.....	14
3. VEIKLOS STRATEGIJA IR JOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI	15
3.1. Veiklos strategija	15
3.2. Veiklos planas ir prognozės	17
3.3. Reikšmingų projektų santrauka.....	20
3.4. Įvykiai, turintys esminę reikšmę įmonės veiklai per finansinius metus	21
4. VEIKLOS APŽVALGA	22
4.1. Veiklos rodikliai	22
4.2. Finansiniai rodikliai.....	43
4.3. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai	43
4.4. ISO standartai	44
4.5. Įmonės investicijos per finansinius metus.....	45
4.6. Sandoriai su susijusiomis šalimis	45
5. ATITIKTIES IR RIZIKOS VALDYMAS BEI AUDITAS.....	46
5.1. Rizikų valdymo sistema	46
5.2. Pagrindinės rizikos ir jų valdymas.....	46
5.3. Antikorupcinė veikla ir interesų valdymas	48
5.4. Vidaus kontrolė	49
5.5. Informacija apie vidaus auditą	49
5.6. Informacija apie išorės auditą	49
6. AKCININKAI IR DIVIDENDAI	50
6.1. Akcininkai	50
6.2. Dividendai ir dividendų politika.....	50
7. VALDYSENOS ATASKAITA.....	51
7.1. AB statusas	51
7.2. Įstatai	51
7.3. Valdyba	51
7.4. 2024 m. valdybos posėdžių lankomumas.....	53

7.5. 2024 m. valdybos priimti sprendimai.....	53
7.6. Įmonės vadovas.....	54
7.7. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų savo veiklos įvertinimas ir rezultatai	54
8. ATLYGIO POLITIKOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA.....	56
8.1. Darbuotojai.....	56
8.2. Darbuotojų veiklos vertinimas	56
8.3. Informacija apie darbo užmokestį.....	57
8.4. Informacija apie atlygį kolegialų organų nariams	57
9. TVARUMO INFORMACIJA	58
9.1. Aplinkosauga	58
9.2. Skaidrumas ir korupcijos prevencija.....	58
10. FINANSINĖ INFORMACIJA.....	60
10.1. Finansinės būklės ataskaita	60
10.2. Įmonės turto vertės padidėjimas	61
10.3. Bendrųjų pajamų ataskaita	62
10.4. Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	63
10.5. Pinigų srautų ataskaita	64
10.6. Finansinės informacijos aiškinamasis raštas	65
11. ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS.....	77
11.1. Atsakingų asmenų patvirtinimas	77

1. BENDRA INFORMACIJA APIE ĮMONĘ

Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro 2024 metų veiklos ataskaitos laikotarpis – nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d. visi duomenys pateikti 2024 m. gruodžio 31 d., jeigu nenurodyta kitaip.

VĮ Žemės ūkio duomenų centro veiklos pradžia – 2023 m. sausio 3 d., reorganizavus sujungimo būdu VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrą, VĮ Distantinių tyrimų ir geoinformatikos centrą „GIS-Centras“ ir VĮ Valstybės žemės fondą. Įmonė perėmė visas reorganizuotų valstybės įmonių teises ir pareigas.

Įmonės pavadinimas	Žemės ūkio duomenų centras
Teisinė-organizacinė forma	valstybės įmonė
Steigėja ir savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija
Įregistravimo data	2023 m. sausio 3 d.
Įmonės kodas	306205513
Įmonės registras	Juridinių asmenų registras
Buveinės adresas	Vinco Kudirkos g. 18-1, LT-01113 Vilnius
Telefono numeris	(0 5) 266 0601
Fakso numeris	(0 5) 266 0609
Elektroninio pašto adresas	info@zudc.lt
Interneto svetainės adresas	www.zudc.lt

Teisinis Įmonės veiklos pagrindas yra valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro įstatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. 3D-758 „Dėl žemės ūkio ministro 2022 m. lapkričio 22 d. įsakymo Nr. 3D-708 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro, valstybės įmonės Distantinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centras“ ir valstybės įmonės Valstybės žemės fondo reorganizavimo“ pakeitimo.

Vadovaujantis 2023 m. LR Seimo priimtais įstatymų pakeitimais ir LR Vyriausybės priimtais atitinkamais įstatymų pakeitimų nuostatas įgyvendinančiais nutarimais, dalis ŽŪDC vykdytų funkcijų buvo perduota kitoms institucijoms vykdyti nuo 2024 m. sausio 1 d. Geodezijos ir kartografijos įstatyme nurodytos ŽŪDC vykdytos funkcijos perduotos Aplinkos ministerijos srities institucijai – VšĮ Statybos sektoriaus vystymo agentūrai. Šiai institucijai taip pat perduotas ŽŪDC patikėjimo teise valdomas turtas, naudotas funkcijoms vykdyti. Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos buvo perduotas valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų vykdymas bei kt. darbų atlikimas.

Pagal Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo 7 straipsnio 2 dalies nuostatas, melioracijos darbų ir melioracijos statinių naudojimo valstybinę priežiūrą nuo 2024 m. sausio 1 d. atlieka žemės ūkio ministro įgaliota institucija. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. 3D-519 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymą, Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymą, Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymą, Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymą ir Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymą“, Žemės ūkio agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos pavesta vykdyti žemės ūkio ministro įgaliotos institucijos funkcijas pagal Lietuvos Respublikos melioracijos įstatymo 7 straipsnio 2 dalies nuostatas.

Įmonių reorganizavimo tikslas yra padidinti turimos informacijos ir duomenų valdymo efektyvumą, optimaliai panaudoti turimus žmogiškuosius, materialinius ir infrastruktūros išteklius, teikti kokybiškesnes paslaugas vartotojams ir užtikrinti žemės ūkio ministro valdymo srities valstybės įmonių valdymo efektyvumą.

Pagrindinė Įmonės paskirtis – tinkamas valstybės deleguotų funkcijų atlikimas, visų Įmonės vykdomų komercinių bei kitų paslaugų savalaikis bei tinkamas teikimas, registrų ir informacinių sistemų, kurių tvarkytoju paskirtas ŽŪDC, administravimas, tobulinimas bei duomenų teikimas. ŽŪDC yra iš valstybės turto įsteigta įmonė, nuosavybės teise priklausanti valstybei, kuri jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise.

ŽŪDC tęstinė veikla finansuojama trimis šaltiniais: Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, ES fondų lėšomis ir Įmonės komercinėmis lėšomis, kurios gaunamos vykdant įprastinę veiklą: galvijo pasų ir arklinių šeimos gyvūnų tapatybės nustatymo dokumentų išdavimas, melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaita, Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:2 000 erdvinių duomenų rinkinio Mel_DR2LT tvarkymas, žemėtvarkos darbai, , blankų pardavimai ir kt.

1.1. ŽŪDC statusas, valdymas ir struktūra

ŽŪDC yra iš valstybės turto įsteigta įmonė, nuosavybės teise priklausanti valstybei, kuri jai perduotą ir įgytą turtą valdo, naudoja ir juo disponuoja patikėjimo teise. Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

Įmonės valdymo organai yra:

- Įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija – Žemės ūkio ministerija. Žemės ūkio ministerijos kompetencija nustatyta Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme ir kituose teisės aktuose.
- Kolegialus valdymo organas – Valdyba. Valdyba išrinkta 4 metų kadencijai ir ją sudaro: Paulius Martinkus – valdybos pirmininkas, Nerijus Adomaitis, Kristina Indriošienė, Dangirutis Janušas ir ŽŪDC darbuotojų atstovė Elena Banevičienė.
- Vienasmenis valdymo organas – Įmonės vadovas (generalinis direktorius). 2024 m. balandžio 9 d. darbą pradėjo naujas ŽŪDC vadovas Algirdas Juozaponis. Jis pakeitė nuo 2023 m. vasario 3 d. ŽŪDC generalinio direktoriaus funkcijas atlikusią Įmonės Administravimo departamento direktorę Liną Zinkevičienę.

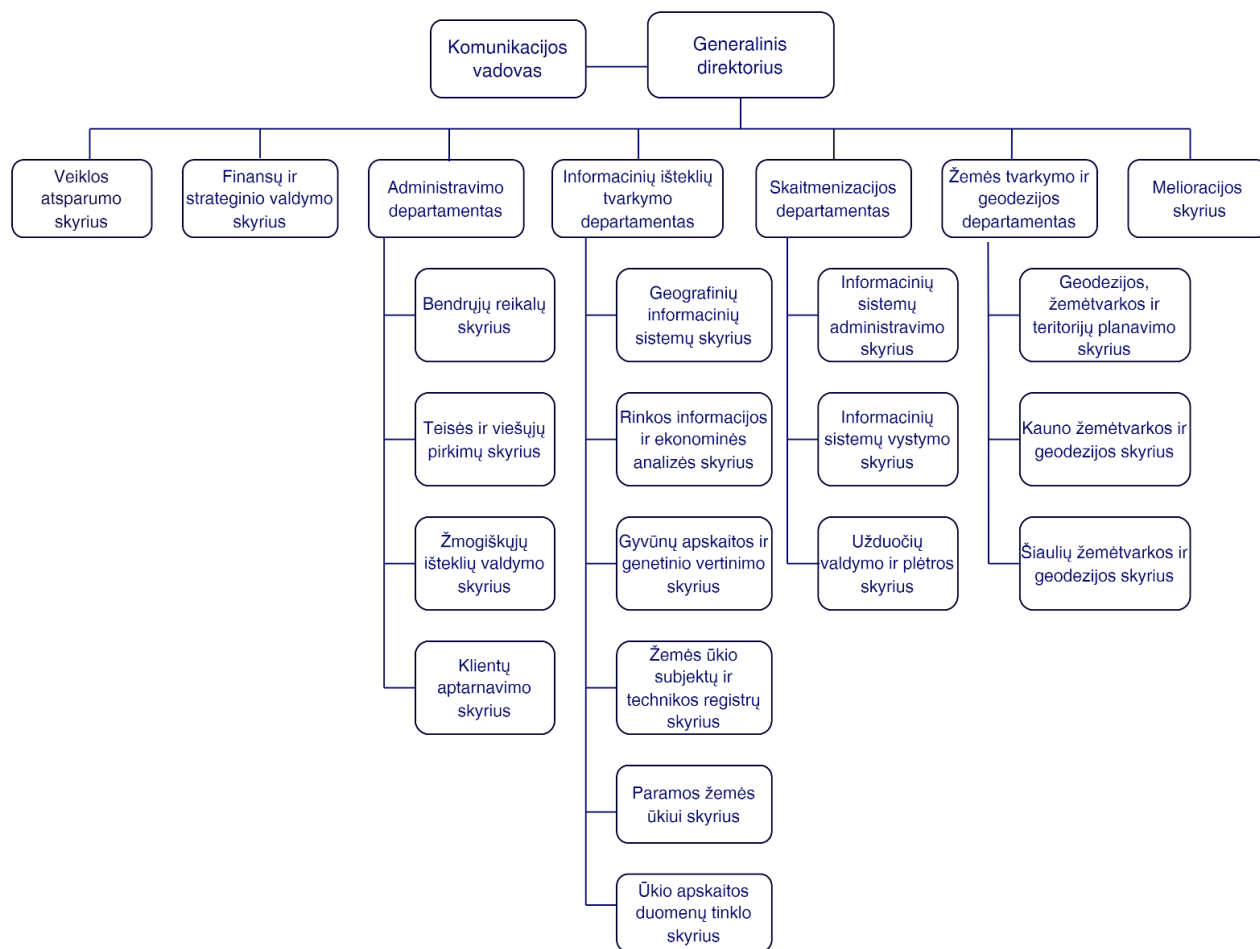
2024 m. lapkričio 7 d. Lietuvos Respublikos Seimas patvirtino įstatymo pataisas, kuriomis siekiama Įmonę nuo 2025 m. liepos 1 d. transformuoti į akcinę bendrovę.

1.2. Organizacinė struktūra

Reorganizavus Įmonę, 2023 m. sausio 3 d. Įmonėje dirbo 406 darbuotojai. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. dalis ŽŪDC funkcijų perduotos kitoms institucijoms – VŠĮ Statybos sektoriaus vystymo agentūrai ir Žemės ūkio agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos, 61 darbuotojas nuo 2024 m. sausio 1 d. buvo perkelta kitam darbdaviui. Juos perkėlus, 2024 m. sausio 1 d. Įmonėje dirbo 345 darbuotojai. Per 2024 m. Įmonė nutraukė darbo santykius su 75 darbuotojais ir sudarė 67 naujų darbo sutarčių. 2024 m. gruodžio 31 d. Įmonėje dirbo 324 darbuotojai.

2024 m. vasario 1 d. įsigaliojo Įmonės organizacinė struktūra, kuri buvo optimizuota, atsisakant besidubliuojančių funkcijų. Siekiant didinti Įmonės veiklos efektyvumą: stiprinant komunikaciją, finansų ir strateginį valdymą, didinant Įmonės veiklos atsparumą, Įmonės organizacinė struktūra koreguota

spalio mėnesį, papildyta – komunikacijos vadovo pareigybe, Veiklos atsparumo, Finansų ir strateginio valdymo skyriais.

Įmonės organizacinė struktūra

1.3. Įmonės filialai ir atstovybės

ŽŪDC filialų ir atstovybių neturi, tačiau veiklą organizuoja ne vienose patalpose. Įmonė turi padalinius Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Klaipėdoje, Šiauliuose, Alytuje, Anykščiuose, Skuode ir Utenoje.

Po 2023 m. vykusios reorganizacijos, žmogiškieji ištekliai Įmonės patalpose pasiskirstę decentralizuotai, daugiausiai pagal sujungtų įmonių atskiras veiklas, atsižvelgiant į iki reorganizacijos veikusių įmonių valdytas patalpas.

Užtikrinant optimalų fizinių darbo vietų poreikį, dalis Įmonės darbuotojų dirba nuotoliu arba mišriuoju būdu. Optimalaus darbo vietų panaudojimo siekiama ne vienerius metus, tačiau Įmonė susiduria su iššūkiais siekiant optimizuoti veiklą, atsisakant ir ieškant naujų administracinės paskirties patalpų, kurios būtų pritaikytos pasikeitusiems Įmonės veiklos organizavimo principams, dėl įvykusios reorganizacijos.

1.4. Suinteresuotos šalys ir jų lūkesčiai

LR žemės ūkio ministerijos (savininko) lūkesčiai

Rašte „Dėl valstybės siekiamų tikslų ir keliamų lūkesčių valstybės įmonei Žemės ūkio duomenų centrui“, patvirtintame LR žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. 3D-71, įvardinti šie Įmonei keliami veiklos tikslai:

- Siekti valstybei svarbių tikslų įgyvendinimo atliekant specialiuosius įpareigojimus ir pelningos veiklos:
 - atlikti registrų, kadastrų ir valstybės informacinių sistemų, kurių tvarkytoja ji bus paskirta, administravimo, projektavimo, diegimo, eksploatavimo, tobulinimo darbus, geodezijos ir kartografijos darbus;
 - rengti duomenis apie šalies žemės fondo būklę, atlikti žemės išteklių naudojimo stebėseną, vykdyti žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemones;
 - vadovaujantis ES ir LR teisės aktais rinkti, kaupti, apdoroti ir teikti duomenis, apibūdinančius žemės ūkio produkcijos gamintojų ūkinę finansinę veiklą ir jos rezultatus;
 - vykdyti kitas valstybės įmonei teisės aktais pavestas funkcijas.
- Vykdyti kitą lūkesčių laiške išdėstytus lūkesčius atitinkančią, pelningą komercinę veiklą.

Šiame LR Žemės ūkio ministro rašte įvardinti šie įmonei keliami nefinansiniai lūkesčiai:

- užtikrinti kokybišką valstybei svarbių – įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, žemės ūkio ministro įsakymais ir kitais teisės aktais pavestų funkcijų atlikimą;
- didinti turimos informacijos ir duomenų valdymo, veiklos efektyvumą, optimizuojant veiklos procesus ir administravimo išlaidas, taikant inovatyvias vadybos praktikas, optimaliai paskirstant ir panaudojant turimus žmogiškuosius, materialinius ir infrastruktūros išteklius, identifikuojant rizikos veiksnius ir juos valdant, efektyviai priimant sprendimus, gerinant teikiamų paslaugų kokybę, užtikrinant kokybišką procesų, projektų valdymą, funkcijų vykdymą ir mažinant veiklos sąnaudas;
- imtis visų priemonių dėl komercinių paslaugų apimties didinimo ir siekti, kad ši komercinė veikla būtų pelninga, taip pat teikti kokybiškas paslaugas vartotojams;
- siekti energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir aplinkosaugos tikslų, atsižvelgdama į visų suinteresuotųjų pusių (vartotojų, darbuotojų, bendruomenės, verslo atstovų, valdžios, visuomenės ir kt.) interesus;
- Įmonės veikla turi būti vykdoma skaidriai ir sąžiningai;
- vykdyti Įmonės veiklą pagal aukščiausius etikos ir socialinės atsakomybės standartus bei didinti darbuotojų įsitraukimo rodiklį, siekiant darbuotojų motyvacijos augimo ir užtikrinant reikalingų kompetencijų augimą;
- saugoti ir gerinti išskirtinę reputaciją, taip pat efektyviai naudoti išorinę ir vidinę komunikaciją;
- Planuojama pertvarkyti įmonės teisinę formą į akcinę bendrovę. Įmonė turės planuoti savo veiklą, priimti visus sprendimus ir atlikti veiksmus, reikalingus sklandžiam valstybės įmonės pertvarkymui į kitos teisinės formos juridinį asmenį.

Šis raštas nustato Įmonei šiuos finansinius lūkesčius:

- užtikrinti, jog Vyriausybės patvirtinti pagrindiniai finansiniai veiklos matavimo rodikliai (ilgalaikio pelningumo, optimalios kapitalo struktūros ir pelno įmokų) bei finansiniai specializuoti veiklos matavimo rodikliai, kurių rinkinys kasmet VKC parengiamas ir pavištinamas, būtų įtraukti į strateginį veiklos planą ir pasiekti;
- siekti pelningos veiklos, vykdant komercinę veiklą.

Kitos suinteresuotos šalys

Suinteresuotosios šalys	Poreikiai ir lūkesčiai
Klientai	• Patogios ir prieinamos paslaugos; • Tiksli informacija.
Valstybės institucijos	• Esant poreikiui, neatlygintinai laiku gaunama išsami, teisinga ir aktuali informacija iš ŽŪDC administruojamų IS ir registrų.
ŽŪDC administruojamų informacinių Sistemų ir registrų naudotojai	• ŽŪDC administruojamų IS ir registrų tinkamas veikimas • Patogus ir aiškus naudojimas ŽŪDC sukurtais duomenų įvedimo įrankiais
ŽŪDC duomenų naudotojai	• Laiku gaunama išsami, teisinga ir aktuali informacija iš ŽŪDC administruojamų IS ir registrų
Visuomenė ir žiniasklaida	• Laiku gaunama aktuali su ŽŪDC veikla susijusi informacija įvairiomis ryšio priemonėmis (ŽŪDC interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose, žiniasklaidoje ir kt.)
ŽŪDC paslaugų tiekėjai	• Sutartinių įsipareigojimų laikymasis
Įmonės darbuotojai	• Kvalifikaciją, atsakomybę, darbo krūvį ir rinkos sąlygas atitinkantis laiku mokamas darbo užmokestis. • Vidinės karjeros galimybės; • Pasitenkinimas darbu; • Saugios ir ergonomiškos darbo sąlygos. • Geras mikroklimatas.

2. VEIKLOS

Įmonė, siekdama kokybiškai ir laiku vykdyti funkcijas, kurdama, administruodama ir tobulindama Ministerijos reguliavimo srities registrus ir IS, teikė viešąsias, administracines, komercines, elektronines ir kitas paslaugas.

Įmonės veikla:

- IS, registrų, duomenų bazių, portalų kūrimas ir tvarkymas
- Specialiųjų įpareigojimų vykdymas
- Kitos pavestos funkcijos
- Komercinė veikla

2.1. IS, registrų, duomenų bazių, portalų kūrimas ir tvarkymas

Įmonės administruojami registrai ir IS atitinka skirtingas informacijos svarbos kategorijas, nustatytas Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2020 m. gruodžio 4 d. įsakyme Nr. V-941 „Dėl Techninių valstybės registrų (kadastrų), žinybinių registrų, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo ir Informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo metodikos patvirtinimo“ kategorijas: ypatingos svarbos (1), svarbi (2), vidutinės svarbos (3), mažai svarbi (4).. Atitinkamai, skirtingų kategorijų registrams ir IS keliami skirtingi reikalavimai jų nepertraukiamos veiklos užtikrinimui, veiklos nutrūkimo atstatymui ir pan., kuriuos Įmonė įgyvendina ir užtikrina. Administruojant valstybės registrus ir IS užtikrinti trys svarbiausi informacijos saugumo principai: konfidencialumas, vientisumas, pasiekiamumas.

Eil. Nr.	Valstybės informacinė sistema / valstybės registras / kita	Svarbos kategorija
1.	Ūkinių gyvūnų registro informacinė sistema (ŪGRIS)	Ypatingos svarbos
2.	Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema (LŽŪMPRIS)	Svarbūs
3.	Paraiškų priėmimo informacinė sistema (PPIS)	Svarbūs
4.	Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinė sistema (ŪGVIS)	Svarbūs
5.	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registras (ŽŪKVR)	Svarbūs
6.	Ūkininkų ūkių registras (ŪŪR)	Svarbūs
7.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registras (TSMPR)	Svarbūs
8.	Traktorininko pažymėjimų informacinė sistema	Svarbūs
9.	Lietuvos Respublikos fitosanitarinis registras (FR)	Svarbūs
10.	Žemės ūkio ir maisto produktų sertifikavimo informacinė sistema (ŽŪMPŠIS)	Vidutinės svarbos
11.	Paramos žemės ūkio veiklos subjektams apskaičiavimo informacinė sistema (PŪŽVSAIS)	Vidutinės svarbos
12.	Pieno apskaitos informacinė sistema (PAIS)	Vidutinės svarbos

13.	Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinė sistema (ŽMIKIS)	Vidutinės svarbos
14.	Lietuvos Respublikos pašarų ūkio subjektų registras (PŪSR)	Vidutinės svarbos
15.	Gyvūnų augintinių registras (GAR)	Vidutinės svarbos
16.	Žemės ūkio veiklą vykdančių ūkio subjektų patikrinimo aktų informacinė sistema (ŽŪVŪSPAIS)	Vidutinės svarbos
17.	Žemės išteklių stebėsenos informacinė sistema (ŽISIS)	Mažai svarbi

2.2. Specialiųjų įpareigojimų vykdymas

Laikoma, kad Įmonė vykdo specialiuosius įpareigojimus, jeigu pareiga atlikti tam tikrą aiškiai apibrėžtą funkciją yra nustatyta įstatymuose arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose ir atliekant šią funkciją tenkinamas bent vienas Valstybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių ir savivaldybių valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijose, patvirtintose Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 4-1100 „Dėl Valstybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių ir savivaldybių valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijų patvirtinimo“, nurodytas kriterijus.

Įmonės vykdytas specialusis įpareigojimas – Žemės ūkio informacinių ir kontrolės sistemų veiklos užtikrinimas:

- Ūkinių gyvūnų registro informacinės sistemos administravimas;
- Ūkininkų ūkių registro administravimas;
- Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro administravimas;
- Lietuvos Respublikos pašarų ūkio subjektų registro administravimas;
- Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro administravimas;
- Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro administravimas;
- Gyvūnų augintinių registro administravimas;
- Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos administravimas;
- Paraiškų priėmimo informacinės sistemos administravimas;
- Paramos žemės ūkio veiklos subjektams apskaičiavimo informacinės sistemos administravimas;
- Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinės sistemos administravimas;;
- Žemės ūkio veiklą vykdančių ūkio subjektų patikrinimo aktų informacinės sistemos administravimas;
- Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) pripažinimo žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) administravimas;
- Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veikla „Parama žemės konsolidacijai“;
- Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės, žemės tvarkymo ir fitosanitarijos vystymo funkcijų vykdymo programos (15-001) priemonės „Plėtoti ir palaikyti Žemės išteklių stebėsenos informacinę sistemą“ veikla;

- Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2021–2027 metų programos pirmojo prioriteto „Tausios žvejybos skatinimas ir vandens biologinių išteklių atkūrimas ir išsaugojimas“ priemonės „Duomenų rinkimas“ vykdymas
- Valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų vykdymas.

2.3. Kitos pavestos funkcijos

Kitų įmonės IS administravimas ir funkcijų vykdymas galėtų būti laikomi specialiaisiais įpareigojimais, tačiau pagal teisės aktų reikalavimus šios funkcijos neatitinka specialiojo įpareigojimo kriterijaus – nėra pavestos Lietuvos Respublikos įstatymu ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu.

Tai yra:

- Pieno apskaitos informacinės sistemos administravimas;
- Traktorininko pažymėjimų informacinės sistemos administravimas;
- Žemės ūkio ir maisto produktų sertifikavimo informacinės sistemos administravimas;
- Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinės sistemos administravimas;
- Ūkių apskaitos duomenų tinklo veiklos užtikrinimas;
- Kontrolinių žemės sklypų erdvinio duomenų rinkinio ir Paraiškų priėmimo informacinės sistemos kokybės vertinimas pagal Europos Komisijos rekomendacijas;
- Galvijų ir kiaulių genetinio vertinimo atlikimas ir duomenų analizė;
- Žemės ūkio įmonių gamybinių-finansinių rodiklių rinkimas, tvarkymas ir suvestinės parengimas;
- Valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimas;
- Žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonė, įskaitant privačios žemės įsigijimą valstybės vardu pasinaudojant Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nustatyta pirmumo teise.

2.4. Komeracinė veikla

Įmonė, be specialiųjų įpareigojimų ir kitų funkcijų, vykdo komercinę veiklą ir teikia šias komercines paslaugas:

- Žemėtvarka, žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastro duomenų nustatymas, geodezija, žemėtvarkos teritorijų planavimo dokumentų rengimas;
- Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos vykdymas;
- Melioruotos žemės ir melioracijos statinių projektinės dokumentacijos skenavimas, vektorizavimas ir atributinių duomenų rinkinio papildymas bei koregavimas;
- Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:2000 melioruotos žemės ir melioracijos statinių erdvinio duomenų rinkinio Mel_DR2LT tvarkymas

Administracinės paslaugos

ŽŪDC 2024 m. teikė žemės ūkio veiklos subjektams administracines paslaugas. Teiktos administracinės paslaugos atitiko suinteresuotųjų šalių reikalavimus, įstatymų ir ŽŪDC veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, ŽŪDC 2024–2027 metų strateginiame veiklos plane išskeltus tikslus.

Eil. Nr.	Administracinės paslaugos pavadinimas
1.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro juridinę galią turinčios pažymos ar išrašo išdavimas
2.	Pažymos ar išrašo apie ūkininko ūkį, registruotą Ūkininkų ūkių registre, išdavimas
3.	Pažymos ar išrašo apie žemės ūkio valdą, registruotą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, išdavimas
4.	Galvijo paso ir arklinių šeimos gyvūno tapatybės nustatymo dokumento išdavimas
5.	Ūkinių gyvūnų registro pažymos išdavimas
6.	Gyvūnų augintinių registro pažymos ar išrašo išdavimas

Elektroninės paslaugos

ŽŪDC 2024 m. žemės ūkio veiklos subjektams teikė elektronines paslaugas. Klientai prie daugelio ŽŪDC teikiamų paslaugų gali prisijungti per Elektroninius valdžios vartus (Administracinių ir viešųjų elektroninių paslaugų portalas). Didėjantis gyventojų naudojimas internetu ir kompiuteriu, kaip minėta, skatina įmonę perkelti dalį savo paslaugų į elektroninę erdvę, taip pagerinant savo paslaugų prieinamumą ir naudojimąsi jomis.

Eil. Nr.	Elektroninės paslaugos pavadinimas
1.	Ausų įsagų ir mikroschemų užsakymas
2.	Deklaruoti žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus
3.	Galvijo paso ir arklinių šeimos gyvūno tapatybės nustatymo dokumento išdavimas
4.	Gyvūnų augintinių registro objekto duomenų paieška ir peržiūra kompiuterio ekrane pagal registro duomenų gavėjo pateiktą užklausą, neperduodant pačių duomenų (už duomenų vienetą)
5.	Gyvūnų augintinių registro pažymos ar išrašo išdavimas
6.	Individuali pašarų ūkio subjektų duomenų peržiūra
7.	Individuali pieno gamintojo duomenų peržiūra, duomenų teikimas
8.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro juridinę galią turinčio išrašo išdavimas
9.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro juridinę galią turinčios pažymos išdavimas
10.	Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro juridinę galią turinčios pažymos išdavimas skubos tvarka
11.	Pateikti informaciją apie panaudotas trąšas
12.	Patvirtintų ir registruotų pašarų ūkio subjektų veiklą peržiūra
13.	Pažymos apie žemės ūkio valdą, registruotą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, išdavimas
14.	Pažymos ar išrašo apie ūkininkų ūkį, registruotą Ūkininkų ūkių registre, išdavimas
15.	Pildyti žemės ūkio veiklos (augalų apsaugos produktų panaudojimo, atliktų darbų) žurnalus
16.	Pranešti apie pasikeitusias Kontrolinių žemės sklypų ribas
17.	Pranešti bičių laikytojams apie augalų apsaugos produktais apdorojamus žemės plotus
18.	Prašymo įregistruoti, išregistruoti žemės ūkio valdą ir (arba) ūkininko ūkį, atnaujinti jų duomenis pateikimas, duomenų peržiūra
19.	Renginio dalyvio registracija į renginį per Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinę sistemą
20.	Valdos valdymo reikalavimų ataskaita
21.	Ūkinių gyvūnų registro pažymos išdavimas
22.	Žemės išteklių stebėsenos informacinė sistema (ŽISIS)

Erdviniai duomenys

Įmonės veiklos sritis, susijusi su tvarkomų IS pateikiamais erdviniais duomenimis, t. y. su jų gavimu ir jų kokybės patikra, taip pat su IS procesuose naudojamos programinės įrangos aprūpinimu.

Pagrindiniai šios veiklos veiksniai, susiję su Įmonės veiklos efektyvumu, yra:

- užtikrintas reikiamų erdvinio duomenų gavimas;
- užtikrintas aprūpinimas programine įranga;
- užtikrintas aprūpinimas technine įranga.

Eil. Nr.	Erdvinių duomenų rinkinys
1.	Apleistų žemių erdvinio duomenų rinkinys (AŽ_DRLT)
2.	Dirvožemio erdvinio duomenų rinkinys (Dirv_DR10LT)
3.	Kontrolinių žemės sklypų erdvinio duomenų rinkinys (KŽS_DR5LT)
4.	Žemių melioracinės būklės ir užmirkimo erdvinio duomenų rinkinys (Mel_DR10LT)
5.	Žemės ūkio naudmenų naudojimo ir apsaugos rinkinys

2.5. Reglamentuojamų paslaugų kainodara

Įmonės paslaugų įkainiai yra nustatyti LR Vyriausybės nutarimais, Žemės ūkio ministro ir Įmonės generalinio direktoriaus įsakymais, su fiziniiais ir juridiniais asmenimis pasirašytose Paslaugų teikimo sutartyse.

2024 m. ŽŪDC įkainius už registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą reglamentavo Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. sausio 10 d. nutarimu Nr. 45 „Dėl Atlyginimo už registro objekto registravimą, dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro objekto registravimą, registro duomenų, registro informacijos, registruoti pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris galiojo iki 2024 m. gegužės 17 d..

Šį nutarimą pakeitė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. gegužės 15 d. nutarimas Nr. 349 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo įgyvendinimo“. Šis naujas nutarimas kardinaliai keičia iki tol turėtą reglamentavimą. Įmonė šiuo metu ruošia naują įkainių modelį pagal LRV nutarimą Nr. 349, kuris įsigalios nuo 2026 m. sausio 1 d.

3. VEIKLOS STRATEGIJA IR JOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

3.1. Veiklos strategija

Atsižvelgiant į vykdomas veiklas ir Įmonei skirtą Žemės ūkio ministerijos lūkesčių laišką 2023 metais paruoštas ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2024 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 3D-26 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro 2024-2027 m. strateginio veiklos plano patvirtinimo“, patvirtintas ŽŪDC 2024-2027 m. strateginis veiklos planas. Šis strateginis veiklos planas nustatė Įmonės viziją, misiją, vertybes ir strategines kryptis bei strateginius tikslus.

MISIJA

Įgalinti Lietuvos žemės ūkio sektoriaus skaitmenizavimą

VIZIJA

Pažangus ir tvarus duomenų ir skaitmeninių paslaugų tiekėjas, prisidedantis prie žemės ūkio sektoriaus vystymosi

VERTYBĖS

Profesionalumas	Turime reikiamas žinias, technologijas, nuolat tobulėjame ir keičiamės.
Teikiamų paslaugų kokybė	Siūlome efektyvias, kokybiškas ir konkurencingas paslaugas kurdami ir tvarkydami registrus, informacines sistemas, patikimus, tikslus, išsamius ir aktualius duomenis, inovatyvius ir efektyvius komercinius sprendimus žemėtvarkos, geodezijos, teritorijų planavimo, dirvožemio bei melioracijos srityse.
Bendradarbiavimas	Darbą su klientais, bendradarbiais ir kitomis suinteresuotomis šalimis grindžiame atsakomybe ir pasitikėjimu.
Skaidrumas ir atsakingumas	Mums rūpi skaidrus ir atsakingas išteklių valdymas, kokybiškos ir laiku atliekamos pareigos.

Strateginė kryptis

Krypties aprašymas

1. Tapti tvaria organizacija	ŽŪDC siekia užtikrinti tvarų Įmonės ekonominį augimą, prisidėti prie visuomenės lūkesčių įgyvendinimo ir sumažinti neigiamą poveikį gamtai, kurį tiesiogiai ar netiesiogiai gali sukelti Įmonės veikla. Kompetentingos ir motyvuotos komandos kūrimas / išlaikymas, darbuotojų įsitraukimo didinimas – svarbūs veiksniai įgyvendinant strateginiame veiklos plane numatytus tikslus ir uždavinius, todėl numatoma parengti Kompetencijų modelį, formuoti patrauklų darbdavio įvaizdį, atlikti darbuotojų įsitraukimo tyrimą bei įgyvendinti įsitraukimo didinimo rekomendacijas. Siekiant mažinti neigiamą poveikį aplinkai numatoma didinti energijos suvartojimo efektyvumą, siekti atitikties tvarumo reikalavimams. Tvarios organizacijos kūrimui taikyti Valdymo koordinavimo centro teikiamas rekomendacijas, užtikrinant efektyvią ir geriausią valdymo praktiką.
-------------------------------------	--

	Siekiant tvarumo Įmonė taip pat sieks nenuostolingos Įmonės veiklos. Nenuostolingos veiklos tikslas siejamas su atsakingu metinio biudžeto planavimu ir jo vykdymo kontrole. Subalansuoti pinigų srautai – svarbi sąlyga įgyvendinant kitus strateginiame veiklos plane numatytus tikslus.
2. Užtikrinti kokybišką specialiųjų įsipareigojimų vykdymą	Kokybiškas specialiųjų įsipareigojimų vykdymo pagrindinis siekis – Įmonės paslaugų prieinamumo užtikrinimas, kuris orientuotas į registrų ir IS infrastruktūros kūrimą, tęstinumą ir patikimumo palaikymą, siekiant racionaliai naudojant išteklius. Šių paslaugų kokybės didinimas suprantamas kaip nepertraukiamas pasiekiamumas, projektų terminų laikymasis, jų kokybės kontrolė, operatyvus reagavimas į išsakytas pastabas, nustatytos darbuotojų pareigos ir atsakomybės, taip pat projektų vadovų kompetencija.
3. Didinti paslaugų kokybę ir modernizuoti veiklą	Veiklos modernizavimas susijęs su technologinės skolos eliminavimu, naujos technikos įsigijimu ar inovacijų pritaikymu Įmonės veikloje. Ši kryptis apima ir administracinės naštos mažinimo, administracinių procesų efektyvumo didinimo uždavinius. Krypties apimtyje atsižvelgiama ir į paslaugų kokybės didinimą įdiegiant „vieno langelio“ principą visose paslaugose ir pelningo komercinių paslaugų teikimo užtikrinimą.

Strateginė kryptis	Strateginis tikslas	Rodiklis, matavimo vnt.	2024	2025	2026	2027
1. Tapti tvaria organizacija	1.1. Darbuotojų įsitraukimo didinimas	Darbuotojų įsitraukimo indeksas	Atliktas tyrimas	2024 +2,0	2024 +4,0	2024 +6,0
	1.2. Įmonės valdysenos tobulinimas	Gerojo valdymo indekso reikšmė	A-	A	A	A
	1.3. Įmonės veiklos aplinkosauginio pėdsako mažinimas	Mažinti ŠESD, proc. per metus	Parengta skaičiavimo metodika, ŠESD skaičiavimas	-5 proc.	-5 proc.	-5 proc.
	1.4. Įmonės finansinio stabilumo ir pridėtinės vertės paslaugų plėtos užtikrinimas	Grynojo pelno marža, proc.	11	12	13	14
2. Užtikrinti kokybišką specialiųjų įsipareigojimų vykdymą	2.1. Registrų ir IS prieinamumo užtikrinimas	LR teisės aktais nustatytų reikalavimų registrų ir IS prieinamumui vykdymas, proc.	100	100	100	100
	2.2. Kokybiškas projektų įgyvendinimas	Tinkamai pagal projektų valdymo procesą įgyvendintų projektų dalis nuo bendro reikiamų įgyvendinti	60	70	80	85

		projektų skaičiaus, proc.				
	2.3. Atitikties užtikrinimas LR teisės aktams, reglamentuojantiems informacijos saugumą, TIS2 direktyvai ir ISO 27001 standarto reikalavimams	Neatitiktųjų skaičius, vnt.	0	0	0	0
3. Didinti paslaugų kokybę ir modernizuoti veiklą	3.1. Registrų ir IS techninės platformos modernizavimas	Garantinė įrangos dalis, kurios palaikymą užtikrina gamintojas, proc.	60	80	99	99
	3.2. Registrų ir IS veiklą bei Įmonės administruojamų sistemų modernizavimas	Registrų ir IS, kurių tvarkytojo funkcija pavesta ŽŪDC, plėtros plano parengimas	1	1	1	1
	3.3. Pelningos Įmonės komercinės veiklos užtikrinimas	Pardavimo pajamos (komercinės), mln. Eur	4,7	4,85	4,79	4,87

3.2. Veiklos planas ir prognozės

ŽŪDC savo 2025-2028 m. strateginiame veiklos plane suformulavo savo strategines kryptis, tikslus ir uždavinius bei veiklos matavimo rodiklius, pagal kuriuos įmonė planuoja ir prognozuoja savo veiklą iki 2028 metų.

Strateginė kryptis	Strateginis tikslas/uždaviniai	Specializuotas veiklos matavimo rodiklis	2024 F	2025	2026	2027	2028
UŽTIKRINTI KOKYBIŠKĄ SPECIALIŲJŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMĄ	Tikslas: Registrų ir IS prieinamumo užtikrinimas	LR teisės aktais nustatytų reikalavimų registrų ir IS prieinamumui vykdymas (%)	100	100	100	100	100
	Atstatymo plano (DR) atnaujinimas	Atnaujintas atstatymo planas (DR) (vnt.)	1	1	1	1	1
	Atstatymo plano (DR) bandymai	Atstatymo plano (DR) bandymai (kartai per metus)	1	1	1	1	1
	Tikslas: Kokybiškas projektų įgyvendinimas	Tinkamai pagal projektų valdymo procesą įgyvendintų projektų dalis nuo bendro reikiamų įgyvendinti projektų skaičiaus (%)	60	70	80	85	90

	Parengtas ir įdiegtas projektų valdymo procesas	Parengtas projektų valdymo procesas (vnt.)	0	1	0	0	0
	Tikslas: Atitikties užtikrinimas LR teisės aktams, reglamentuojantiems informacijos saugumą, TIS2 direktyvai ir ISO 27001 standarto reikalavimams	Neatitiktį skaičius (vnt.)	0	0	0	0	0
	Saugus ŽŪDC paslaugų teikimas	ISO 27001 standarto atitikties sertifikatas (vnt.)	1	1	1	1	1
	Tikslas: Vystyti technologijas	Atliktos visos užduotys				Atlikta	
	IT infrastruktūros atsparumo stiprinimas	Atlikta užduotis	-	Įdiegt a			
	Geopolitinės situacijos rizikų mažinimas	Atlikta užduotis	-		Įdiegt a		
	Technologinė duomenų bazių pertvarka	Atlikta užduotis	-			Įdiegt a	

Strateginė kryptis	Strateginis tikslas/uždaviniai	Specializuotas veiklos matavimo rodiklis	2024 F	2025	2026	2027	2028
TAPTI TVARIA ORGANIZACIJA	Tikslas: Efektyvus finansų valdymas	Biudžeto valdymo tikslumas (%)	-	70	80	85	>95
	Įdiegti įmonės finansų planavimo, valdymo ir kontrolės procesą	Įmonės biudžeto įgyvendinimo rodiklis (%)	-	80	100	100	100
	Sukurti finansų prognozavimo funkciją komercinei ir nekomercinei veiklai	Prognozės tikslumas (%)	-	70	80	>90	>90
	Tikslas: Sukurti vieningą organizacinę kultūrą	Darbuotojų įsitraukimo indeksas (%)	-	59	61	63	65
	Įmonės misijos, vizijos ir vertybių išgryninimas bei nuoseklus taikymas	Misijos ir vertybių suvokimas (%)	-	50	70	>90	>90
	Sukurti nuoseklią ir motyvuojančią vidinę komunikaciją apie įmonės strategiją, planus, rezultatus,	Vidinės komunikacijos įsitraukimas (%)	60	70	85	>90	>90

	vertybes, misiją ir viziją						
	Tikslas: Sutvarkyti procesų valdymą	Procesų taikymo rodiklis (%)	-	60	80	90	>90
	Sutvarkyti prioritetinius procesus	Prioritetinių procesų tobulinimo rodiklis (%)	-	60	100	100	100
	Sutvarkyti likusius esminius procesus	Visų procesų tobulinimo rodiklis (%)	-	30	70	>90	>90
	Tikslas: Tobulinti rizikų valdymą	Rizikos suvaldymo plano parengimo trukmė (dienos)	-	45	30	15	10
	Rizikų nustatymas ir vertinimas	Rizikų vertinimo užbaigimo rodiklis (%)	-	60	80	>95	>95
	Rizikų mažinimas ir valdymo priemonių diegimas	Rizikos kontrolės efektyvumas (%)	-	50	70	85	>85

Strateginė kryptis	Strateginis tikslas/uždaviniai	Specializuotas veiklos matavimo rodiklis	2024 F	2025	2026	2027	2028
STPRINTI KONKURENCINGUMĄ	Tikslas: Būti specialistų geidžiamu darbdaviu	Savanoriška darbuotojų kaita (%)	10	7	5	5	5
	Atnaujinti atlygių ir motyvacinę sistemą ir sukurti papildomas naudas darbuotojams	Darbuotojų pasitenkinimas naudomis (%)	30	60	70	80	>80
	Sukurti modernią karjerų skatinimo sistemą įmonės darbuotojams	Darbuotojų pasitenkinimas karjeros galimybėmis (%)	19	30	50	70	>70
	Išorinis įmonės įvaizdžio stiprinimas	Žiniasklaidos paminėjimai ir kampanijos (vnt./mėn.)	4	6	10	12	12
	Tikslas: Išskirtinis kompetencijų centras	Darbuotojų įgūdžių tobulinimo indeksas (%)	-	20	35	50	>50
	Sukurti įrankius ir procesus, per kuriuos darbuotojai gali dalintis išskirtinėmis kompetencijomis įmonės viduje	Žinių dalijimosi renginių skaičius (vnt.)	20	35	52	52	52
	Tikslas: Efektyvi specialiųjų įpareigojimų veikla	Subrodiklių įgyvendinimo vykdymas (%)	-	90	95	>95	>95
	Efektivyinti administracines funkcijas	Administracinių sąnaudų dalis	11	10	8	7	7

		bendrosė įmonės sąnaudos (%)					
	Valstybei teikiamų paslaugų kainodaros modelio susiderinimas	Kainodaros atnaujinimų dažnis (kas n mėn.)	24	24	12	12	12

3.3. Reikšmingų projektų santrauka

2024 m. Įmonė dalyvavo įvairiuose tarptautiniuose ir valstybės lygmens projektuose:

- Su Žemės ūkio ministerija, Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos ir VšĮ Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba įgyvendino projektą „ŽŪŽIS (Žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemos) skaitmeninės / informacinės platformos sukūrimas", Nr. 02-085-P-0004;
- Pagal pasirašytą sutartį su CPVA, 2024 m. buvo tęsiami įgyvendinti trys investiciniai projektai skirti Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos brandos lygio kėlimui, t. y. tam tikrų komponentų kūrimui ir modernizavimui:
 - „Interaktyvios sistemos mėsos (kiaulienos ir galvijienos) rinkos kainoms prognozuoti ir stabilumui analizuoti sukūrimas“ (sutarties su CPVA Nr. 02-022-p-0008, projekto pabaiga 2026-01-31);
 - „Virtualaus pienininkystės ūkio rentabilumo matematinio modelio modernizavimas ir plėtra“ (sutarties su CPVA Nr. 02-022-p-0010, projekto pabaiga 2026-03-31);
 - „Viešojo informacinio portalo www.produktukainos.lt tobulinimas ir plėtra“ (sutarties su CPVA Nr. 02-022-p-0011, projekto pabaiga 2026-01-31).
- ŽŪDC, vykdydamas ŽŪDC resursų valdymo komisijos 2024 m. vasario 14 d. protokoliniu sprendimu Nr. 8D-74(5.50E) ŽŪDC deleguotą užduotį – Sukurti maisto produktų pramonės įmonių interaktyvų žemėlapij, sukurtu ir Ministerijai pateikto įvertinti prototipo pagrindu, tobulino šį IT sprendimą bei atliko jo plėtrą pagal Ministerijos ir kt. institucijų poreikius;
- Pagal su Nacionaline žemės tarnyba prie Aplinkos ministerija pasirašytą Paslaugų pirkimo sutartį, vykdė žemės reformos žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo darbus ir prisidėjo prie spartesnio piliečiams nuosavybės teisių į žemės gražinimo procesą vykdymo Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje bei daugumoje kitų šalies rajonų savivaldybių teritorijose;
- Pagal su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir AB „LTG Infra“ pasirašytą viešojo pirkimo sutartį rengė ir įgyvendino pagal projektą „Rail Baltica“ žemės paėmimo (išpirkimo) visuomenės poreikiams projektus dėl didžiausio geležinkelio infrastruktūros projekto Baltijos šalyje įgyvendinimo;
- Pagal su Krašto apsaugos ministerija, VĮ Turto banku, UAB „LitGrid“, UAB „AmberGrid“, Ignalinos atominė elektrinė ir šalies rajono bei miesto savivaldybių pasirašytą Paslaugų teikimo sutartį, vykdė ilgalaikius ir svarbius visuomenei projektus dėl įvairių žemėtvarkos, teritorijų planavimo dokumentų rengimo bei geodezijos paslaugų atlikimo.

Nuo 2024 m. Lietuvoje įsigaliojo rekomendacijos asmenims su negalia teikti informaciją jų pasirinktu prieinamu bendravimo būdu, šioms rekomendacijoms įgyvendinti ŽŪDC gali pririnkti pritaikyti esamus registrus ir IS įvairias negalias turintiems asmenims ir pateikti informaciją lengvai suprantama kalba. Norint užtikrinti atitikimą rekomendacijoms, Įmonė skyrė papildomų finansinių ir žmogiškųjų išteklių (pvz., įdarbintas komunikacijos vadovas) pokyčiams įgyvendinti.

ŽŪDC teikiamų paslaugų pagrindas yra informacinių technologijų taikymas. Funkcijoms atlikti Įmonei reikalingi technologiniai ištekliai – serveriai, kompiuteriai, specializuota kompiuterinė programinė įranga

ir kt. Įmonė vykdo registrų ir IS, kuriuos administruoja, palaikymą. Duomenų architektūra turi užtikrinti 24/7 veikimą, sistemų prieinamumą. Siekiant informacijos saugumo ir valdant rizikas, registrams ir IS palaikyti reikalingi serveriai yra laikomi valstybiniame duomenų centre.

Nepertraukiamam ir kokybiškam paslaugų prieinamumui, bendravimo palaikymo su partneriais, konkurentais, tiekėjais ir kitais suinteresuotais asmenimis užtikrinimui, Įmonė atnaujiną programinę įrangą ir techninę bazę.

Per 2024 m. ŽŪDC daug dėmesio skyrė technologinės skolos likvidavimui ir pasiekė reikšmingų pokyčių:

- Atnaujinti registrai ir IS. Pertvarkytas Oracle duomenų bazių techninis pagrindas ir bazės - migravimas per 7 versijas aukšty, o techninė įranga virtualizuota.
- Sėkmingai perkelta serverinės įranga iš S. Konarskio ir V. Kudirkos gatvių patalpų į patikimus TIER III duomenų centrus.
- Konsoliduota informacinių technologijų infrastruktūra po reorganizuotų įmonių į ŽŪDC sujungimo.
- Įdiegtas projektinis valdymas, patvirtintas IS plėtros planas ir vykdomas, vadovaujantis į teisės aktais ir pokyčiais sektoriuje.
- Sukurti automatizuoto testavimo sprendimai, kritinės sistemos automatiniais testais padengtos daugiau nei 80 proc.
- Įdiegti įrankiai ir analitinė platforma teikiamų duomenų apskaitai.
- Standartizuotos aplinkos (PROD, TEST, SIT, UAT), įdiegti nauji duomenų nuasmeninimo sprendimai.
- Įgyvendintas naujas atsarginių kopijų sprendimas.

Ataskaitiniu laikotarpiu vykdant šias sudėtingas pertvarkas, nepertraukiamas darbas ir stabilumas buvo užtikrintas – ūkininkai laiku deklaravo paramai tinkamus pasėlių plotus, o sistemos buvo operatyviai pritaikomos prie teisės aktų ir sektoriaus pokyčių.

ŽŪDC įgyvendinamas procesinis ir rizika pagrįstas valdymas, taikant tarptautinių standartų ISO 9001:2015, ISO/IEC 27001:2022 ir ISO 14001:2015 reikalavimus. Šių reikalavimų atitiktis įgyvendinta įdiegtoje integruotoje vadybos sistemoje, kuri apima kokybės, informacijos saugumo ir aplinkosaugos vadybos elementus. Integruotos vadybos sistemos įsipareigojimai nustatyti vadybos sistemos politikose, kurios prieinamos suinteresuotosioms šalims.

2024 m. balandžio mėn. ŽŪDC tapo sertifikuota įmone pagal tris tarptautinius kokybės vadybos sistemos (KVS) ISO9001:2015, informacijos saugumo valdymo sistemos (ISVS) 27001:2022 ir aplinkos apsaugos vadybos (AVS) 14001:2015 standartus. Siekiant šio tikslo, atnaujinta reikalinga dokumentacija, įvykdytos viešojo pirkimo procedūros, paskirti atsakingi asmenys, kuriojantys ISO sertifikavimo procesus ir bendravimą su išorės audito kompanija. Parengta informacinė medžiaga (atmintinės) darbuotojams, primenant, kaip ŽŪDC suprantama ir valdoma KVS, ISVS ir AVS.

3.4. Įvykiai, turintys esminę reikšmę įmonės veiklai per finansinius metus

Žemės ūkio duomenų centras 2025 m. balandžio 9 d. gavo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos centralizuoto vidaus audito programų išvadas. Išvadosė rašoma apie lėšų 217.810,59 eurų grąžinimą į valstybės biudžetą. Biudžeto panaudojimo sąnaudos buvo perkeltos į komerciją, kas įtakojo įmonės rezultatą.

4. VEIKLOS APŽVALGA

4.1. Veiklos rodikliai

Įmonės indėlis į Ministerijos 2024–2026 metų strateginio veiklos plano įgyvendinimą

Įmonė dalyvavo įgyvendinant Ministerijos 2024–2026 metų strateginio veiklos plano funkcijų vykdymo programą „15-001 Žemės ir maisto ūkio, kaimo, žuvininkystės ir fitosanitarijos vystymas“ (toliau – Programa).

15-001-11-04-22 (TP) Techninė pagalba, skirta įgyvendinti Strateginį planą 2023–2027 m.

2024 m. ŽŪDC įgyvendino Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginiame plane (toliau – Strateginis planas) numatytas priemones. Vykdydamas žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimo funkciją, įgyvendino ir tvarkė Paraiškų priėmimo informacinę sistemą (toliau – PPIS), Pasėlių laukų duomenų bazę, Kontrolinių žemės sklypų erdvinių duomenų rinkinį, organizavo paraiškų gauti paramą pagal Kaimo plėtros programos priemones (toliau – KPP priemonės): „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“, „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“, „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Pirmas ne žemės ūkio paskirties ir apleistos žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“ ir „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“ priėmimo darbus iš savivaldybių ir pareiškėjų bei šių paraiškų duomenų perdavimą Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra).

Ataskaitiniu laikotarpiu nuolat buvo atnaujinama elektroninė paraiškos forma ir įdiegti pakeitimai (naujos duomenų įvedimo formos, naikinamos nebenaudojamos ar perrašomos naujai). Taip pat nauji pakeitimai vis buvo diegiami Elektroniniame žemėlapyje.

2024 m. gegužės 2 d.–liepos 2 d. Lietuvoje vyko elektroninis paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus paraiškų (toliau – paraiška) surinkimas. Visų paraiškų duomenys buvo įvesti ir perduoti administruoti Agentūrai.

PPIS buvo pateikta 112 960 paraiškų (bendras deklaruotas plotas – 2 914 264,21 ha), iš jų 6 034 (bendras deklaruotas plotas – 303 753,05 ha) pareiškėjai ar jų įgalioti asmenys savarankiškai užpildė ir patvirtino paraiškas.

Pareiškėjai 2024 m. deklaravimo laikotarpiu galėjo pateikti paraiškas ir prašyti išmokų už plotus pagal tęstinę Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, tęstines Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones: „Agrarinė aplinkosauga ir klimatas“, „Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą“ veiklos sritį „Miško veisimas“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones: „Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos“, Strateginio plano kaimo plėtros intervencines priemones: „Ekologinis ūkininkavimas. Ekologinio ūkininkavimo tęstiniai įsipareigojimai“, „Vietovės su gamtinėmis ar kitomis kliūtimis“, „Laukinių paukščių apsauga už „Natura 2000“ teritorijos ribų“, Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklas: „Parama už galimybę pieniniams galvijams išeiti į ganyklas, įtraukiant jų ganymą laukuose šiltuoju metų laiku“, „Parama už galimybę galvijams laisvai išeiti į atvirą erdvę, ganyklas“, „Parama už geresnes naminių paukščių (broilerių, kalakutų ir vištų dedeklių) laikymo sąlygas ir sveikatingumo didinimą“, „Parama už 20 proc. didesnio laikymo ploto užtikrinimą penimoms kiaulėms“. Fiziniai ar juridiniai asmenys taip pat galėjo prašyti išmokų už ūkinius gyvūnus pagal Strateginio plano kaimo plėtros intervencinę priemonę „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“.

Pareiškėjai 2024 m. ir toliau buvo skatinami saugoti biologinę įvairovę dalyvaujant kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamoje žemėje“ negamybinėse veiklose bei prisidėti prie biologinės įvairovės nykimo sustabdymo ir kraštovaizdžio elementų išsaugojimo ir priežiūros. Iš negamybinių veiklų pareiškėjai daugiausiai dalyvavo Kompleksinės ekologinės sistemos veikloje „Kraštovaizdžio elementų priežiūra“. Pagal šią veiklą buvo pateiktos 11 525 paraiškos, deklaruota 8 814,71 ha ploto.

Nuo 2024 m. pareiškėjai, teikiantys paraiškas, galėjo savanoriškai pasirinkti dalyvavimą ekologinėse sistemose bei kaimo plėtros intervencinėse priemonėse - kompleksinės ekologinės sistemos „Veiklos ariamojoje žemėje“ gamybinėse veiklose (54 353 pareiškėjai deklaravo 2 832 637,36 ha plotą).

Pareiškėjų pateiktų prašymų dėl žemės ūkio valdų įregistravimo ar duomenų atnaujinimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre (toliau – ŽŪKVR) administravimas įvykdytas laiku.

Siekiant palengvinti juridinę galią turinčių pažymų (toliau – pažyma) teikimo procesą, 2024 m. didelis dėmesys buvo skiriamas pažymų standartizavimui tiek ŽŪKVR, tiek ir Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro (toliau – TSMPR). Ataskaitiniu laikotarpiu buvo išduota pažymų iš ŽŪKVR - 377 vnt., iš TSMPR - 1 154 vnt.

Žemės ūkio valdos ekonominio dydžio, išreiškiamo ekonominio dydžio vienetais (toliau – EDV), produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio (toliau – VED) apskaičiavimai ar perskaičiavimai, ir duomenų perdavimas Agentūrai atlikti laiku, laikantis teisės akte nurodytų reikalavimų.

Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (EVRK 2.1 RED) pakeitimai įsigalioję nuo 2025 m. sausio 1 d. įdiegti į ŽŪKVR, po Valstybės duomenų agentūros (toliau – VDA) teisės akto pakeitimo.

Pakeitus ŽŪDC su VĮ Registrų centru (toliau – RC) sutartį, ŽŪKVR buvo naujai programuojamas Nekilnojamo turto registro duomenų gavimo būdas iš VĮ RC. Nauja VĮ RC duomenų teikimo logika ŽŪKVR realizuota nuo 2024 m. gruodžio 31 d.

Ataskaitiniu laikotarpiu pagal Agentūros pateiktus Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Gyvūnų gerovė“ veiklos „Parama už geresnes naminių paukščių (viščiukų broilerių, kalakutų ir vištų dedeklių) laikymo sąlygas ir sveikatingumo didinimą“, veiklos „Parama už 20 proc. didesnio laikymo ploto užtikrinimą penimoms kiaulėms“ bei susietosios paramos už mėsinius galvijus, avis ir ožkas atrinktų paramos gavėjų sąrašus, suformuoti ūkinių gyvūnų laikymo vietų patikrų duomenys (1 465 įrašai) ir įkelti į ŽŪVŪSPAIS Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybai (toliau – VMVT) patikrų atlikimui.

Pagal VMVT suvestus 2024 m. ūkių patikrų klausimynų reikalavimų duomenis 1 769 žemės ūkio valdai paskaičiuoti 116 340 valdymo reikalavimų kriterijai ir perduoti Agentūrai, taip pat tiesioginiu ryšio kanalu perduoti 94 243 įrašai su ūkinių gyvūnų patikros reikalavimų nustatymais.

15-001-11-04-34 (TP) Užtikrinti žemės ūkio informacinių ir kontrolės sistemų veiklą:

Tęstinės veiklos rodiklis, proc.	Stebėsenos rodiklio reikšmės			
	Planas		Faktas	
	2023	2024	2023	2024
Saugus ir nepertraukiamas registrų, informacinių sistemų administravimas ir palaikymas (neįskaitant YSIS), proc. (procentai):	96,0	96,2	99,88	99,99

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo administruojami ir tobulinami skirtingos informacijos svarbos kategorijos 6 registrai ir 10 IS.

Kadangi informacija ir duomenys yra viena vertingiausių Įmonės turto dalių, registrų ir IS saugus ir nepertraukiamas veikimas (minimalūs veikimo sutrikimai, neveikimai ne ilgesni nei nustatyta registrus ir IS reglamentuojančiuose teisės aktuose) buvo užtikrintas.

ŽŪDC informacijos saugumo projektų vadovas kartu su paskirtais registrų / IS duomenų valdymo įgaliotiniais ir ŽŪDC duomenų apsaugos pareigūnu, 2024 m. galutinai įvertino ir su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija suderino visų ŽŪDC informacinių išteklių informacijos svarbos kategorijas.

Registrų ir IS naudotojų administravimas vyko laiku ir sklandžiai.

Vykdamas pasirašytas duomenų teikimo sutartis ir pavestas funkcijas per ataskaitinį laikotarpį vykdė funkcijas, įgyvendino suplanuotus darbus, įsipareigojimus.

Ataskaitiniu laikotarpiu, vadovaujantis teisės aktais ŽŪDC administravo 1 418 valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių administracijų ir kitų juridinių asmenų darbuotojų, kurie naudojo PPIS išteklius, naudotojų prieigas. Suteiktos naujos prieigos prie PPIS: žemės ūkio veiklos subjektų įgaliotiems asmenims – 487, valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių administracijų ir kitų juridinių asmenų darbuotojams – 220 prieigos. Buvo panaikintos iš viso 149 prieigų teisės. Taip pat buvo atnaujinta 192 savivaldybių administracijų darbuotojų informacija (telefono Nr., el. pašto adresas, pareigos ir kt.).

Nuo 2024 m. gegužės 2 d. iki liepos 2 d. PPIS vyko kasmetinis pasėlių deklaravimas.

Siekiant palengvinti paraiškų teikimo procesą didelis dėmesys buvo skirtas 2024 m. paraiškų teikimui supaprastinti:

- įgyvendintas automatinis laukų apkirpimas pagal netinkamus paramai plotus, kuriant paraišką;
- patobulintas kraštovaizdžio elementų braižymo ir redagavimo funkcionalumas;
- optimizuota paraiškos forma, atsisakant perteklinių duomenų įvedimo paraiškoje;
- integruotos Geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės (8 GAAB) standarto ir Veiklos ariamojoje žemėje skaičiuoklės;
- optimizuotas PPIS kokybės modulis, įdiegtos automatinės patikros;
- parengti orientaciniai įspėjimai, padedantys pareiškėjams nustatyti galimus reikalavimų nesilaikymo atvejus ir teisingai pateikti paraišką;
- įdiegtas atnaujintas Žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų klasifikatorius ir atnaujinta Paramos suderinamumo matrica;
- pareiškėjų patogumui įgyvendinta galimybė įrašyti lauko pavadinimą;

- įgyvendinta galimybė atsisiųsti deklaruotų laukų lentelę;
- aktualizuoti ir sukurti nauji erdvinių duomenų sluoksniai.

Deklaravimo laikotarpiu buvo priimta 112 960 paraiškų. Deklaruotas – 2 914 264,21 ha plotas.

Didžiausi pasėlių plotai deklaruoti: Kėdainių r., Panevėžio r., Raseinių r., Šakių r., Radviliškio r. savivaldybėse, o daugiausia paraiškų pateikta Šilalės r., Alytaus r., Šilutės r., Raseinių r., Kelmės r. savivaldybėse.

2024 m. vykdytas bičių laikytojų informavimas apie žydinčių augalų purškimą augalų apsaugos produktais. 2024 m. PPIS Purškimų / sėjos registravimo posistemyje 2 559 ūkininkai užregistravo 114 149 žydinčių augalų, kuriuos lanko bitės, pasėlių purškimus profesionaliajam naudojimui skirtais augalų apsaugos produktais. 5 914 bičių laikytojų SMS pranešimais ir el. paštu buvo informuoti apie žydinčių augalų purškimą augalų apsaugos produktais.

Ataskaitiniu laikotarpiu Augalų apsaugos produktų naudojimo apskaitos žurnale buvo tikslinami neatitikimai ir šalinami trūkumai.

2024 m. informaciją apie panaudotus augalų apsaugos produktus pildė per PPIS arba perdavė iš ūkio valdymo programų 6 208 ūkininkai, kurie nurodė, kad augalų apsaugos produktai buvo naudoti 330 954 laukuose.

Atliktų ūkio darbų žurnalą pildė 5 932 ūkininkai, kurie informaciją apie atliktus ūkio darbus nurodė 30 626 laukams.

2024 m. Trąšų naudojimo apskaitos posistemyje 10 329 ūkininkai pateikė informaciją apie panaudotas trąšas. Šiame posistemyje iš viso užregistruotas 624 191 tręšimas. PPIS Trąšų naudojimo apskaitos posistemyje ūkininkai galėjo įvesti informaciją apie einamaisiais metais panaudotas mineralines (neorganines) ir organines trąšas.

2024 m. ūkininkai, besirengiantys kitų metų žemės ūkio naudmenų ir kitų plotų deklaravimui, pavertę turimus netinkamus paramai žemės plotus tinkamais (išskirtę medžius, krūmus bei panaikinę jų liekanas ar atlikę kitus plotų tvarkymo darbus) ar suarę daugiamečių ganyklų plotus, panaikinę arba naujai pasodinę daugiamečių sodinių plotus, pranešė apie 7 296 kontrolinių žemės sklypų ribų pasikeitimus, kuriuos ŽŪDC darbuotojai peržiūrėjo ir patikslino pagal naujausią ortofotografinę medžiagą, o jos nesant atliko patikras vietoje.

Ataskaitiniu laikotarpiu administruojant ir tobulinant ŽŪKVR ir Ūkininkų ūkių registrą (toliau – ŪŪR), Traktorininko pažymėjimų informacinę sistemą (toliau – TPIS), Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registrą (toliau – TSMPR):

- sukurti 187 nauji ŽŪKVR naudotojai. Užtikrinant duomenų apsaugą, atleistų iš einamų pareigų, ŽŪKVR IS naudotojų prieigos buvo naikinamos, pagal institucijų pateiktą informaciją – panaikintos 204 ŽŪKVR IS naudotojų prieigos;
- sukurti 182 ŪŪR duomenų bazės naudotojai. Užtikrinant ŪŪR duomenų apsaugą, darbuotojų, kurie nutraukė darbo santykius, ŪŪR naudotojų prieigos panaikinamos – panaikintos 182 ŪŪR naudotojų prieigos;
- sukurta 50 naujų TPIS naudotojų, panaikinta 17 TPIS naudotojų prieigų;
- sukurti 106 nauji TSMPR naudotojai, 19 naudotojų duomenys buvo redaguoti, panaikinta 181 TSMPR naudotojų prieiga.

Buvo vykdoma Žemės ūkio ir kaimo verslo registro ir Ūkininkų ūkių registro portalo (toliau – VŪRAP) paslaugų naudotojų apklausa. Atsakymai buvo gauti iš 3 206 naudotojų – 96,6 proc. naudotojų VŪRAP paslaugas įvertino teigiamai.

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo atliktas EDV apskaičiavimas 175 084 asmenims. EDV rodiklio reikšmės skaičiuotos už laikotarpį, prasidedantį 2023 m. sausio 1 d. ir pasibaigiantį 2023 m. gruodžio 31 d. Apskaičiuotos EDV rodiklio reikšmės buvo paskelbtos 2024 m. sausio 25 d.

2024 m. sausio 1 d. VED apskaičiavimas. VED reikšmės skaičiuotos už laikotarpį, prasidedantį 2023 m. sausio 1 d. ir pasibaigiantį 2023 m. gruodžio 31 d., o apskaičiuotos reikšmės buvo paskelbtos 2024 m. sausio 25 d.

VED reikšmės buvo apskaičiuotos 146 783 valdoms. Taip pat atliktas 2024 m. liepos 1 d. VED apskaičiavimas, kuris skaičiuotas už laikotarpį, prasidedantį 2023 m. liepos 1 d. ir pasibaigiantį 2024 m. birželio 31 d., o apskaičiuotos reikšmės buvo paskelbtos 2024 m. rugpjūčio 2 d., VED apskaičiuotas 149 030 valdų.

Skaičiuojant EDV ir VED reikšmes yra įtraukiamos pajamos iš paslaugų žemės ūkiui teikimo, kurių duomenys yra imami iš pažymų apie žemės ūkio veiklos subjekto pajamas per praėjusius kalendorinius metus (pažyma). Paslaugas žemės ūkiui teikiantys žemės ūkio veiklos subjektai šią pažymą ŽŪDC turi pateikti iki einamųjų metų birželio 1 d. Ataskaitiniu laikotarpiu pažymą su prašymu įtraukti jos duomenis į EDV ir (ar) VED apskaičiavimą pateikė 849 žemės ūkio veiklos subjektai. Įvertinus pažymoje nurodytus duomenis, jiems buvo perskaičiuotos EDV ir VED reikšmės.

Ataskaitiniu laikotarpiu vadovaujantis Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 3D-382 „Dėl Produkcijos standartine verte išreikšto žemės ūkio valdos ekonominio dydžio apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), buvo atlikta nuo 2024 m. sausio 1 d. iki 2024 m. liepos 1 d. auginamų grybų plotų, iš grybų auginimo gautų pajamų ir kitos informacijos patikra. ŽŪDC gavo 1 073 užklausas dėl auginamų grybų patikros. Po informacijos ir dokumentų patikros, VED buvo perskaičiuotas grybų augintojams, kurie atitiko teisės akto reikalavimus. Nuo 2024 m. liepos 1 d. buvo tikslinti 51 grybų augintojų duomenys pateikus papildomą informaciją apie grybų auginamus plotus.

Ataskaitiniu laikotarpiu į ŽŪDC kreipėsi valdos ar ūkio valdytojai su prašymu patikslinti EDV ar VED reikšmių apskaičiavimo rezultatus. Buvo įvykdyti prašymai perskaičiuoti EDV, VED reikšmes: 2 311 prašymų perskaičiuoti VED reikšmes ir 1 364 - perskaičiuoti EDV reikšmes.

Vadovaujantis Aprašu, gavus Agentūros prašymus, ŽŪDC valdų valdytojams atliko jų valdų 2022 m. / 2023 m. sausio 1 d. VED apskaičiavimą.

Apskaičiuoti gazolių duomenys ir 2024 m. birželio 29 d. perduoti VMI. Pratęsus pasėlių deklaravimo terminą, 2024 m. liepos 20 d. ir gavus iš Agentūros deklaravimo paraiškas, ŽŪDC atliko gazolių perskaičiavimus. Iš ŽŪDC sistemos paskutiniai pasėlių deklaravimo duomenys į Akcizų IS buvo importuoti 2024 m. liepos 22 d., o VMI sistemoje leidimai pagal šiuos duomenis sukurti / perskaičiuoti naktį iš liepos 22 d. į 23 d. Per ataskaitinį laikotarpį 68 žemės ūkio valdų paveldėtojams ar perėmėjams buvo apskaičiuota kompensuojama suma už gazolius.

Ataskaitiniu laikotarpiu atliktas atrankinis statistinis darbas (tyrimas) „Žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių gamybiniai-finansiniai rodikliai“. Buvo atlikta 1-ŽŪ formų, gautų iš 253 žemės ūkio veiklą vykdančių įmonių, rodiklių analizė, parengtas Oficialiosios statistikos 2024 metų darbų programos Žemės ūkio gamybinių-finansinių rodiklių suvestinė už ataskaitinius 2023 m. projektas ir 2024 m. liepos 1 d. pateiktas Ministerijai ir VDA derinti.

Ministerijai 2024 m. rugpjūčio 9 d. buvo pateikta galutinė Oficialiosios statistikos 2024 metų darbų programos Žemės ūkio bendrovių ir kitų žemės ūkio įmonių gamybinių-finansinių rodiklių (1-ŽŪ formų) suvestinė už ataskaitinius 2023 metus.

2024 m. rugsėjo 11 d. Žemės ūkio gamybinių-finansinių rodiklių suvestinė už ataskaitinius 2023 metų buvo paskelbta www.zudc.lt.

Vadovaujantis nuo 2024 m. birželio 1 d. pasikeitusiomis Oficialiosios statistikos ir valstybės duomenų valdysenos įstatymo nuostatomis ir pagal darbų planą VDA 2024 m. liepos 2-3 sav. duomenų bazėje sukūrė įrankį - duomenų gavimo sistemą, kurios pagalba ŽŪDC darbuotojai galėjo tiesiogiai į VDA duomenų bazę perduoti Žemės ūkio gamybinių-finansinių rodiklių suvestinę už ataskaitinius 2023 metus.

Vadovaujantis Pievų plotų, skirtų prekinės žolinio pašaro produkcijos gamybai, apskaičiavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 3D-190 „Dėl Pievų plotų, skirtų prekinės žolinio pašaro produkcijos gamybai, apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Pievų plotų aprašas), asmenys, deklaravę pievas, skirtas prekinės žolinio pašaro produkcijos gamybai ir pardavimui, įsipareigoja realizuoti žolinio pašaro produkcijos už ne mažiau kaip 260 Eur iš ha pievos ir privalo iki kitų kalendorinių metų kovo 1 d. pateikti ŽŪDC informaciją apie realizuotą produkciją ir tai patvirtinančius dokumentus (toliau – ataskaita).

Ataskaitiniu laikotarpiu buvo patikrinta ar pareiškėjai vykdė Pievų plotų apraše nustatytus reikalavimus. 2023–2024 ūkiniais metais pievų plotų, skirtų prekinės žolinio pašaro produkcijos gamybai (toliau – pievų plotai), duomenys buvo apskaičiuoti 311 pareiškėjų, ataskaitas iki 2024 m. kovo 1 d. pateikė 184 pareiškėjai. Patikrinti buvo 76 pareiškėjai – jiems buvo išsiųsti pranešimai dėl ataskaitų pateikimo. Įvertinus pareiškėjų pateiktus duomenis, paaiškėjo, kad 48 pareiškėjų 2023–2024 ūkiniais metais apskaičiuotas pievų plotas buvo didesnis, nei patikrinimo metu nustatytas, todėl jiems buvo perskačiuoti pirminiai duomenys. Apie duomenų patikslinimą pareiškėjai buvo informuoti raštu.

Ataskaitiniu laikotarpiu administruojant Ūkinių gyvūnų registro informacinę sistemą (toliau – ŪGRIS) laiku atlikti šie tobulinimo darbai:

- atliktas ŪGRIS visų laikytojų kontaktinės informacijos atnaujinimas – papildyta (jeigu tokios nebuvo užpildyta, atnaujinta jeigu buvo pateikta sena informacija) elektroninio pašto, telefono numerio informacija iš ŽŪDC valdomų kitų IS;
- atliktas ŪGRIS registruojamų paukščių grupių klasifikatoriaus praplėtimas, kuriame numatytos galimybės registruoti papildomas grupes (vištos dedeklės - 2 grupės, viščiukai broileriai - 1 grupė, stručiai - 1 grupė);
- Optimizuojant ŪGRIS duomenų įvedimo formas ir siekiant teikti kokybiškas bei patogias paslaugas naudotojams, uždaryta ir perkelta į naują platformą grupėmis registruojamų ūkinių gyvūnų forma ir ataskaitos atvaizdavimas;
- Kergimo apskaitos modulyje realizuotas toks naujas funkcionalumas: laikytojai, pildydami savo bandos kergimo įvykius ir buliui priskirdami karvių grupę, gali papildyti naujomis karvėmis ir / ar išvesti karves iš priskirtos grupės;

- Ūkinių gyvūnų prekyautojų / vežėjų ataskaitų programa perkelta į Ūkinių gyvūnų duomenų įvedimo programą (toliau – ŪGDĮP).
- Ataskaita "Arklių sąrašas pagal savininką" perkelta į ŪGDĮP;
- Ūkinių gyvūnų prekyautojų / vežėjų programa perkelta į ŪGDĮP;
- Ataskaita „Asmenų paieška“ perkelta į ŪGDĮP;
- GAŽ žurnalų formavimo funkcionalumas iš senosios ŪGRIS duomenų įvedimo programos perkeltas į naująją;
- ŪGDĮP "Bandos" papildyta naujos bandos registravimo, esamos bandos registracijos redagavimo, laikymo vietos koordinatijų taško įvedimo funkcijomis;
- ŪGDĮP ūkinio gyvūno registracijos ataskaita papildyta skerdimo įvykio registracijos ir ženklavimo duomenimis.

Ataskaitiniu laikotarpiu ŪGRIS atlikti klasifikatorių atnaujinimai. Ūkinių gyvūnų veislių klasifikatorius papildytas 14 veislių (arkliai: Baltijos šiltakraujai, *Huculska*, *Irish & European Sporthorses*, *Italian Sport Horse* (SI), *Poliu koniks*, *Polski kon sportowy*, *SBS*, *Spanish Sport Horse (C.D.E.)*, *Typ kon maly*, *Typ kuc*, *Trottatore Italiano*, *Varmblods Traver*, *Warlander*; galvijai: *Speckle Park*). Ūkinių gyvūnų grupių klasifikatorius papildytas 10 ūkinių gyvūnų grupių pavadinimais (bičių šeimos: Lietuvos tamsiosios; kalakutai: Kalakutų patelės (iki 112 dienų amžiaus), Kalakutų patinėliai (iki 147 dienų amžiaus); stručiai: Stručiai (iki 12 mėnesių amžiaus); vabzdžiai: Peru juodvabalčiai; vištos: Dedeklės (maistiniams kiaušiniams), Dedeklės (periniams kiaušiniams), Gaidžiai, Viščiukai broileriai, Vištaitės (iki 16 savaičių amžiaus)).

ŽŪDC Užklausų ir incidentų valdymo sistemoje užregistruotos 3 034 ŪGRIS naudotojų, kurie kreipėsi telefonu ar el. paštu, užklausos.

Per ataskaitinį laikotarpį į ŪGRIS įvesti 1 828 268 įrašai, t. y. vidutiniškai 152 356 įrašai per mėnesį. Įvesta informacija apie ūkinių gyvūnų laikytojus, jų adresus, ūkinių gyvūnų atvedimo datą, veislę, lytį, prieauglio atvedimą, priverstinį skerdimą, gaišimą ir jo priežastis, ūkinių gyvūnų perkėlimą ir kaitą, skerdimą skerdyklose.

Ataskaitiniu laikotarpiu ŪGRIS duomenys buvo teikiami duomenų gavėjams pagal duomenų teikimo sutartis arba pagal raštu gautus institucijų ir suinteresuotųjų asmenų prašymus. 2024 m. buvo perduotos 408 339 duomenų įrašų eilutės suinteresuotoms institucijoms, socialiniams partneriams.

Ataskaitiniu laikotarpiu administruojant Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinės sistemos (toliau – ŪGVIS) laiku atlikti šie tobulinimo darbai:

- Parengta pieninių gyvūnų produktyvumo duomenų perdavimo modulio techninė užduotis ir atlikti programavimo darbai.
- Vadovaudamasi nuo 2018 m. lapkričio 1 d. įsigaliojusių Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/1012 ir Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/717, ŪGVIS kilmės knygų administravimo modulyje duomenis tvarkė 8 pripažintos grynaveislių ūkinių gyvūnų veisimo organizacijos: Lietuvos galvijų veisėjų asociacija (toliau – LGVA), Lietuvos juodmargių galvijų gerintojų asociacija (toliau – LJGGA), Lietuvos galvijų gerintojų asociacija (toliau – LGGA), Lietuvos nykstančių ūkinių gyvūnų augintojų asociacija (toliau – LNŪGAA), Lietuvos mėsinių galvijų augintojų ir gerintojų asociacija, Lietuvos avių augintojų asociacija ir Lietuvos pieninių ožkų augintojų asociacija, Angusų augintojų asociacija.
- Atlikti ŪGVIS kilmės knygos apskaitos ataskaitos modernizavimo darbai: narių kilmės knygos ataskaita, Narių gyvūnų kraujo dalių ataskaita, Kilmės knygų ataskaita, Kraujo dalių ataskaita.
- Pagal pateiktas pripažintos mėsinių galvijų veislininkystės pastabas ir pasiūlymus buvo atliktos buliukų vertinimo individualaus kontrolinio penėjimo įvedimo ir paieškos formų techninės užduotys bei atlikti modulio programavimo darbai: Modulio įvedamų duomenų forma, Modulio įvestų duomenų ataskaitos forma, Narių kilmės knygų ataskaita, Narių gyvūnų kraujo dalių ataskaita.
- Įgyvendinti inbrydingo apskaičiavimo formų programavimo darbai: Galvijų inbrydingo laipsnio apskaičiavimo forma, Arklių inbrydingo laipsnio apskaičiavimo forma, Avių inbrydingo laipsnio apskaičiavimo forma, Ožkų inbrydingo laipsnio apskaičiavimo forma.
- Parengtos genominio vertinimo duomenų kaupimo modulio įvedimo ir paieškos formų techninės užduotys bei atlikti modulio programavimo darbai: Genominio vertinimo duomenų kaupimo modulio įvedimo forma, Genominio vertinimo duomenų kaupimo modulio paieškos forma.
- Pagal darbų planą ir atsižvelgus į veisimo programose pasikeitusius arklių darbingumo vertinimo kriterijus, atliktas duomenų įvedimo formų ir ataskaitų pritaikymas pagal pakeistas veisimo programas aprašymas, suderinimas su veisimo organizacija, techninės užduoties pateikimas programavimui bei programavimo darbai.
- Vadovaujantis 2024 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Ūkinių gyvūnų veislininkystės informacinės nuostatų patvirtinimo“ atnaujintais nuostatais ŽŪDC darbuotojai parengė Smulkių gyvūnų ir paukščių (rūšys: triušiai, žąsys) posistemio techninės specifikacijos projektavimo ir programavimo dokumentaciją, paruoštos gyvūnų registracijos ir ženklinimo, žąsų kiaušinių inkubacijos, prieauglio registracijos, gyvūnų vertinimo, gyvūnų įrašymo į kilmės knygą įvedimo bei ataskaitų formos.

Avių vertintojai į Avių veislininkystės posistemį įvedė 1 280 moteriškosios ir 429 vyriškosios lyties avių vertinimo duomenis. Taip pat buvo įvesti 436 avių kontrolinio svorio duomenys.

Ožkų vertintojai į Ožkų veislininkystės posistemį įvedė 159 moteriškosios ir 150 vyriškosios lyties ožkų, taip pat įvairaus amžiaus prieauglio 116 vertinimo duomenų.

Į Kiaulių veislininkystės posistemį buvo įvesti 22 tiriamųjų kiaulių ūkių duomenys. Per ataskaitinį laikotarpį į kiaulių kilmės knygas kiaulių įrašyta nebuvo, kilmės (zootechninių) pažymėjimų išduota nebuvo.

Spermos apskaitos programos (SAP) duomenimis, iš užsienio šalių buvo įsigytos 381 537 bulių reproduktorių spermos dozės. Bulių reproduktorių spermos dozės sėklintojams ir ūkinių gyvūnų genetinės medžiagos produktų tvarkymo subjektams platino 9 ūkinių gyvūnų genetinės medžiagos produktų tvarkytojai. ŪGRIS duomenimis, buvo išplatintos 182 278 veislinių bulių reproduktorių spermos dozės. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo apsėklinta 153 511 karvių ir 45 878 telyčios. Tiriamosiose pieninių gyvulių bandose buvo apsėklinta 104 254 karvės ir 34 904 telyčios.

Vykdam Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymą Nr. 220 „Dėl kilmės knygos nuostatų“ ir pagal pateiktus pripažintų veislininkystės institucijų – LJGA, LGGA, LGVA, LNŪGAA – narių sąrašus pripažintoms veislininkystės institucijoms tekstiniuose (TXT formato) failuose buvo teikiami PGVP duomenys (kilmės, produktyvumo, genetinio vertinimo, apskaičiuotų kraujo laipsnio dalių procentais), reikalingi galvijų kilmės knygoms tvarkyti, veislininkystės planams sudaryti ir selekcinėms programoms rengti. Ataskaitiniu laikotarpiu buvo paruošta 10 tekstinių duomenų rinkinių failų (vienas failas – vidutiniškai 300 000 įrašų).

Naudojantis ŪGVIS duomenimis, ŽŪDC atliekamas pieninių veislių galvijų genetinis vertinimas, nustatoma veislinė vertė *BLUP* (geriausias nepriklausomas gyvulių vertinimo metodas, angl. *Best linear unbiased prediction BLUP*) metodu.

2024 m. atlikti darbų plane numatyti ir bandomieji genetiniai vertinimai pagal selekcionuojamus požymius. Pasikeitus ŪGVIS duomenų bazei, 2024 m. I pusmetį toliau buvo perrašomos ir koreguojamos duomenų atrinkimo programos, atlikti bandomieji vertinimai pagal selekcionuojamus požymius. Siekiant išvengti klaidų ir neteisingų rezultatų, bandomieji vertinimai buvo atliekami po kelis kartus, o programos koreguojamos toliau. Ištaisius klaidas, 2024 m. II pusmetį nustatytu grafiku atliktas II ir III genetinis vertinimas pagal eksterjero, reprodukcijos, produktyvumo ir somatinių ląstelių skaičiaus karvių piene požymius. Genetinio vertinimo rezultatų ataskaitos pateiktos Veislinių bulių vertinimo komisijos nariams. Bulių genetinio vertinimo pagal selekcionuojamus požymius rezultatų sąrašai-ataskaitos skelbiami ŽŪDC interneto svetainėje www.zudc.lt.

ŽŪDC pavesta teikti veislinių bulių vertinimo duomenis Tarptautinei bulių vertinimo tarnybai *Interbull*. Vadovaudamasis *Interbull* nustatytu grafiku ŽŪDC pateikė genetinio vertinimo pagal produktyvumo ir somatinių ląstelių skaičiaus karvių piene požymius duomenis tarptautiniam vertinimui (*Routine Run*) kovo 12 d., liepos 23 d., lapkričio 12 d., bandomajam vertinimui (*Test Run*) – sausio 16 d., rugsėjo 3 d.

Ataskaitiniu laikotarpiu pagal Agentūros atrinktus pareiškėjų duomenis, kurie dalyvauja Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinės priemonės „Vietovės su gamtinėmis ar kitomis specifinėmis kliūtimis“, „Nykstančių Lietuvos senųjų veislių gyvulių ir naminių paukščių išsaugojimas“, „Kompleksinė pievų ir šlapynių priežiūros schema“, „Ekstensyvus šlapynių tvarkymas“, „Gyvūnų gerovė“ veiklą „Parama už geresnes naminių paukščių (viščiukų broilerių, kalakutų ir vištų dedeklių) laikymo sąlygas ir sveikatingumo didinimą“, veiklos „Parama už 20 proc. didesnio laikymo ploto užtikrinimą penimoms kiaulėms“ bei susietosios paramos už pienines karves, mėsinius galvijus, avis ir ožkas paramos priemonėse, suformuoti ūkinių gyvūnų laikymo vietų patikrų sąrašai (2 080 įrašai) su tikrinamų ūkinių gyvūnų duomenimis ir įkelti į Žemės ūkio veiklą vykdančių ūkio subjektų patikrinimo aktų informacinės sistemos (toliau – ŽŪVVŪSPAIS) VMVT patikros atlikimui.

2024 m. ŽŪVVŪSPAIS papildyta 2 819 patikros aktais, 83 800 aktų priedais ir 2 070 826 priedų reikalavimais. Agentūrai pateikti 1 743 žemės ūkio valdai paskaičiuoti 85 114 valdymo reikalavimų kriterijai ir pažeidimai bei 94 243 įrašai su ūkinių gyvūnų patikros reikalavimų nustatymais. Įgyvendinant Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinių priemonių administravimą, ŽŪVVŪSPAIS atlikti struktūriniai pakeitimai reikalingi atrinktų pareiškėjų ūkinių gyvūnų laikymo vietų patikros registravimui pagal skirtingas paramos priemones ir VMVT standartų atitiktį.

ŽŪDC įgyvendina Lietuvos žemės ūkio politiką, kuria siekiama užtikrinti žemdirbių pajamų palaikymą ir ūkių gyvybingumą, atsparumo bei lietuviškų žemės ūkio produktų konkurencingumo bendroje ES rinkoje didinimą.

ŽŪDC, vykdydamas jam pavestas su paramų žemės ūkiui apskaičiavimu susijusias funkcijas, 2024 m. apskaičiavo 2023 metų susietosios pajamų paramos išmokų už mėsinių galvijų, avių ir ožkų dydžius bei 2024 m. susietosios pajamų paramos už pienines karves dydžius. Paramų dydžiai buvo patvirtinti Žemės ūkio ministro įsakymais.

Paramos žemės ūkio veiklos subjektams apskaičiavimo informacinės sistemos (toliau – PŽŪSAIS) pagalba - 2024 m. apskaičiuota 9 skirtingų rūšių parama, kurią gavo beveik 35 tūkstančiai Lietuvos

žemdirbių, užsiimančių gyvulininkyste. Jiems skirtos paramos suma, kurią apskaičiavo ŽŪDC 2024 m., sudarė daugiau kaip 80,47 mln. Eur.

2024 m. PŽŪSAIS įgyvendinus naują funkcionalumą, kurio pagalba savivaldybių darbuotojai gali jungtis prie PŽŪSAIS ir gali peržiūrėti informaciją apie jų savivaldybės paramos gavėjams apskaičiuotas paramos sumas / atrinktus tinkamus / netinkamus paramai ūkinius gyvūnus – buvo suteikti nauji 268 prisijungimo prie PŽŪSAIS vardai. 1 prisijungimas panaikintas, todėl 2024 m. gruodžio 31 d. prisijungimą prie PŽŪSAIS turėjo 267 savivaldybių darbuotojai ir 7 ŽŪDC darbuotojai.

Pieno sektorius, kuris sudaro apie penktadalį visos žemės ūkio produkcijos Lietuvoje, išlieka prioritetine žemės ūkio šaka, jis yra ir vienas iš svarbiausių šalies eksporto šaltinių.

ŽŪDC, bendradarbiaudamas su atsakingomis institucijomis – Ministerija, VMVT, UAB „Pieno tyrimai“, Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, savivaldybių administracijomis – įgyvendina Lietuvoje pagaminto pieno apskaitos administravimo tvarką ir administruoja Pieno apskaitos informacinę sistemą (toliau – PAIS), kurioje kaupiami duomenys apie: iš kiekvieno Lietuvos pieno gamintojo supirtą pieno kiekį; mokėtą pinigų sumą už nupirtą pieną. Taip pat kaupiama kita pieno apskaitai reikalinga informacija.

ŽŪDC siekia kuo operatyviau ir sklandžiau surinkti ataskaitas iš žalio pieno pirkėjų apie supirtą pieną ir mokamą kainą bei susistemintą informaciją perduoti suinteresuotosioms institucijoms ir skelbti ją visuomenei įvairiuose informacijos šaltiniuose: ŽŪDC interneto svetainėje adresu www.zudc.lt, <https://zudc.lt/pieno-rinka/>; ŽŪDC leidžiamuose leidiniuose Agro RINKA bei Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai.

2024 m. pieną iš Lietuvos pieno gamintojų supirko 54 žalio pieno pirkėjai, pieną pardavė daugiau kaip 11 tūkst. pieno gamintojų. Supirkta 1,38 mln. tonų pieno (3 proc. daugiau nei 2022 m. ar 2023 m.), kurio vidutinė metinė natūralaus pieno supirkimo kaina buvo 437,73 Eur/t.

2024 m. Lietuvos pieno gamintojams už jų parduotą pieną sumokėta 605,5 mln. Eur, t. y. 100 mln. Eur daugiau nei 2023 m., tačiau 75,8 mln. Eur mažiau nei 2022 m.

PAIS taip pat kaupiami duomenys apie pieno pardavimą tiesiogiai vartoti. 2024 m. į PAIS pieno gamybos ir realizavimo metinių deklaracijų teikimo posistemį savivaldybių darbuotojai įvedė 750 pieno gamybos ir realizavimo metinių deklaracijų duomenis apie 2023–2024 m. apskaitos laikotarpiu pieno gamintojų parduotą (atiduotą) pieną (pieno produktus) tiesiogiai vartoti, o 35 pieno gamintojai, prisijungę prie PAIS

naudodamasis elektronine bankininkyste, patys į PAIS pateikė duomenis apie 2023–2024 m. apskaitos laikotarpį parduotą (atiduotą) pieną (pieno produktus) tiesiogiai vartoti.

Siekiant identifikuoti kiekvieną PAIS naudotoją, atsakingiems žaliajo pieno pirkėjams, savivaldybėms ir kitų institucijų darbuotojams buvo suteikti prisijungimo prie PAIS vardai. PAIS duomenimis, 2024 m. gruodžio 31 d. naudojosi 444 naudotojai.

Užtikrinant pašarų atsekamumą ir saugą visais pašarų tvarkymo etapais ir įgyvendinti veiksmingą valstybinę pašarų kontrolę į Lietuvos Respublikos pašarų ūkio subjektų registrą (toliau – PŪSR) registruojami ūkio subjektai, kurie verčiasi pirmine pašarų gamyba, pašarų priedų, premiksų, kombinuotųjų pašarų, pašarinių žaliavų gamyba, laikymu, pakavimu, transportavimu ir tiekimu rinkai.

ŽŪDC atsakingas už šio registro tobulinimą ir administravimą. 2024 m. įvykdyta nemažai šio registro tobulinimo darbų, kurie suteikia galimybę efektyviau naudotis registru jo naudotojams. Tobulinimo darbus planuojama baigti 2026 m.

PŪSR duomenimis – 2024 m. buvo registruota daugiau kaip 101 tūkst. ūkio subjektų, kurie vykdė daugiau kaip 258,5 tūkst. veiklų 288,2 tūkst. vietų.

Siekiant identifikuoti kiekvieną PŪSR naudotoją, atsakingiems VMVT ir ŽŪDC darbuotojams buvo suteikiami prisijungimo prie PŪSR vardai. PŪSR duomenimis, 2024 m. gruodžio 31 d. prisijungimą prie PŪSR turėjo 233 naudotojai.

Lietuvos žemdirbiai vystydami ir plėtodami savo veiklas taip pat intensyviai dalyvauja įvairiuose mokymuose, konsultacijose atnaujindami jau įgytas žinias ir semdamiesi naujų. Prie žemdirbių mokymo prisideda tiek Lietuva, tiek ES finansuodama mokymus, konsultacijas. Žemdirbių mokymo ir konsultavimo informacinės sistemos (toliau – ŽMIKIS) (už kurios administravimą ir tobulinimą atsakingas ŽŪDC) duomenimis, 2024 m. šia galimybe pasinaudojo daugiau kaip 13 tūkst. žemdirbių, kurie sudalyvavo 9,7 tūkst. renginių. Žemdirbiai ne tik naudojami valstybės ar ES finansuojamais mokymais, konsultacijomis, bet taip pat savo žinias gilina ir savo lėšomis. ŽMIKIS duomenimis šalies mokymo institucijos 2024 m. suorganizavo 990 mokamų renginių, kuriuose dalyvavo beveik 7 tūkstančiai žemdirbių. Kai kurie žinias gilino keliose srityse dalyvaudami ne viename renginyje.

Siekiant identifikuoti kiekvieną ŽMIKIS naudotoją, atsakingiems ŽMIKIS besinaudojantiems asmenims (mokymo, valstybės institucijų darbuotojams) buvo suteikiami prisijungimo prie ŽMIKIS vardai. ŽMIKIS duomenimis, 2024 m. gruodžio 31 d. prisijungimą prie ŽMIKIS turėjo 219 naudotojų.

Administruojant Lietuvos žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinę sistemą (toliau – LŽŪMPRIS) ataskaitiniu laikotarpiu buvo atliekama viešojo informacinio portalo www.produktukainos.lt, interneto tinklalapio <https://pienorinka.zudc.lt>, Užsienio prekybos ir rinkos apsaugos IS techninė priežiūra ir administravimas. Buvo užtikrinamas Virtualaus pienininkystės ūkio rentabilumo matematinio modelio (LŽŪMPRIS komponentės), įdiegto adresu <https://ismain.vic.lt/Pienininkyste>, veikimas. Taip pat užtikrinta virtualios aplinkos (LŽŪMPRIS posistemio), pritaikytos duomenų ir informacijos apie būtiniausius maisto produktus teikimo nepaprastosios padėties, mobilizacijos ar karo padėties poreikiams, techninė priežiūra ir administravimas, bei kitų LŽŪMPRIS posistemų administravimas.

Vadovaujantis Oficialiosios statistikos 2024 m. programa buvo:

- atlikti 23 490 statistiniai tyrimai (surinkta statistinių duomenų ataskaitų iš ūkio subjektų);
- pagal Europos Komisijos ir ES statistikos tarnybos (Eurostato) poreikius iš ūkio subjektų buvo surinkta 16 381 statistinė duomenų ataskaita. Pateiktos buvo 1 153 statistinės informacijos ataskaitos;
- atlikti 1 768 savaitiniai mažmeninės rinkos tyrimai 7 didžiųjų Lietuvos apskričių miestuose: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje ir Marijampolėje;
- atlikti 936 savaitiniai mažmeninės rinkos tyrimai 7 didžiųjų Lietuvos apskričių turgavietėse ir kaimo vietovių parduotuvėse;
- atlikta 16 ketvirtinių mažmeninės rinkos tyrimų pagal programą „Mažmeninės maisto produktų kainos Vidurio ir Rytų Europos šalių sostinėse“;
- atlikta 12 statistinių tyrimų kai kurių maisto produktų kainų Lenkijos prekybos tinklų parduotuvėse (naudojant interneto šaltinius), lyginant su atitinkamų maisto produktų vidutinėmis kainomis Lietuvos prekybos tinklų parduotuvėse.

Taip pat:

- Valstybės duomenų agentūrai buvo pateiktos 5 329 statistinių duomenų ataskaitos;
- 3 973 statistinės informacijos ataskaitos pateiktos nacionalinėms institucijoms, įstaigoms, verslo subjektams, kitoms tarptautinėms organizacijoms;
- atliktos 1 652 Lietuvos ir užsienio šalių žemės ūkio ir maisto produktų rinkose stebėsenos, ekonominės analizės ir situacijos prognozės;
- atlikta 300 Lietuvos užsienio prekybos žemės ūkio ir maisto produktais analizių ir prognozių;
- buvo parengtos 284 analitinės medžiagos ir išvados apie kai kurių žemės ūkio ir maisto produktų kainų pokyčius. Informacija pateikta Ministerijai ir paskelbta viešajame informaciniame portale <https://www.produktukainos.lt/>;

- interneto tinklalapyje <https://zudc.lt/pieno-rinka/> paskelbta 811 operatyvios statistinės informacijos rinkinių apie pieno rinką;
- rengtos operatyvios statistinės ataskaitos ir analitinės apžvalgos apie vidaus, ES ir pasaulines rinkas ir skelbtos interneto svetainėje adresu <https://zudc.lt/leidiniai-ir-statistika/>, viešajame informaciniame portale <https://www.produktukainos.lt/>, portale adresu <https://osp.stat.gov.lt/> vadovaujantis statistinės informacijos skelbimo kalendoriumi 2024 m. (https://zudc.lt/wp-content/uploads/2024/02/Informacijos_skelbimo_kalendorius_2024.pdf);
- rengta ir skelbta informacija oficialiajame informaciniame statistiniame leidinyje „Agro RINKA“ (elektroninis, skelbiamas portale <https://zudc.lt/leidiniai-ir-statistika/>, vadovaujantis statistinės informacijos skelbimo kalendoriumi 2024 m. (https://www.zudc.lt/wp-content/uploads/2024/01/Informacijosskelbi_mokalendorius2024_skelbti-1.pdf) ir informaciniame pusmečio leidinyje „Lietuvos žemės ūkis: faktai ir skaičiai“ (elektroninis, skelbiamas portale <https://zudc.lt/leidiniai-ir-statistika/>).

Atsižvelgiant į esminius pakeitimus ES teisės aktuose, o taip pat į geopolitinę situaciją, infliaciją, kainų kilimą – ypatingas dėmesys buvo skiriamas Žemės ūkio produktų rinkos informacijai. Padaugėjo analitinių darbų poreikis, susijusių su žaliavų supirkimo ir maisto produktų kainų pokyčiais, jų priežasčių analize ir prognozėmis, duomenų ir informacijos rengimais Ekstremalių situacijų poreikiams.

15-001-11-04-35 (TP) Užtikrinti ūkių apskaitos duomenų tinklo veiklą:

Tęstinės veiklos rodiklis, proc.	Stebėsenos rodiklio reikšmės			
	Planas		Faktas	
	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.
Ūkio apskaitos duomenų tinkle dalyvaujančių ūkio subjektų skaičius, vnt.	1 300	1 300	1 318	1 319

2024 m., bendradarbiaujant su Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba (toliau – LŽŪKT) bei atrinktomis žemės ūkio įmonėmis, į Ūkio apskaitos duomenų tinklo (toliau – ŪADT) tyrimą buvo papildomai įtraukta 19 žemės ūkio įmonių. Teikiamas patikslintas skaičius – 1 319 vnt. respondentinių ūkių. ŪADT skyriaus darbuotojai, bendradarbiaudami su LŽŪKT rajonų biurų konsultantais ir žemės ūkio įmonių buhalteriais, patikrino atsiųstas ūkininkų ūkių ir žemės ūkio įmonių duomenų ataskaitas, ištaisė klaidas ir pateikė 1 132 ataskaitas į Europos Komisijos RICA-1 duomenų bazę. Remiantis 2023 apskaitos metų 1 298 respondentinių ūkių duomenimis buvo parengtas kasmetinis statistinis leidinys „Ūkių veiklos rezultatai 2023“ (žemės ūkio įmonės, dėl jų mažo skaičiaus ŪADT tyrime, į leidinį nebuvo įtraukiamos).

15-001-11-04-45 (TP) Plėtoti ir palaikyti Žemės išteklių stebėsenos informacinę sistemą:

Tęstinės veiklos rodiklis, proc.	Stebėsenos rodiklio reikšmės			
	Planas		Faktas	
	2023 m.	2024 m.	2023m.	2024 m.
Atnaujinti erdviųjų duomenų rinkiniai, vnt.:	3,0	3,0	3,0	3,0

Per 2024 m. Žemės išteklių stebėsenos informacinėje sistemoje atnaujinti 3 erdviųjų duomenų rinkiniai: apleistų žemių erdviųjų duomenų rinkinys AŽ_DRLT (toliau – AŽ_DRLT), Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 dirvožemio erdviųjų duomenų rinkinio Dirv_DR10LT (toliau – Dirv_DR10LT), Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:10 000 žemių melioracinės būklės ir užmirkimo erdviųjų duomenų rinkinys Mel_DR10LT (toliau – Mel_DR10LT).,

Erdviųjų duomenų rinkiniai Dirv_DR10LT, Mel_DR10LT atnaujinti vieną kartą per 2024 m., o erdviųjų duomenų rinkinys AŽ_DRLT atnaujintas tris kartus per 2024 m.

Atnaujintas erdviųjų duomenų sluoksnių KONTURAS, PROFILIS ir atributinės duomenų lentelės PROFILIO-HORIZONT erdvinė ir atributinė informacija.

2024 m. buvo atliktas Mel_DR10LT (sudaro 8 sluoksniai) atnaujinimas ir papildymas 52 šalies savivaldybių teritorijose, parengta galutinė atliktų darbų ataskaita, ataskaitinio laikotarpio priemonės vertinimo kriterijų įgyvendinimo ataskaita, duomenų kokybės aktas bei duomenų kokybės įgyvendinimo ir kontrolės ataskaita .

Pagal 7 rajonų savivaldybių (Joniškio, Klaipėdos, Kretingos, Radviliškio, Šakių, Širvintų, Tauragės) melioracijos projektų ir drenažo sistemų rekonstrukcijos projektų medžiagą, buvo parengta 118 TIF formato skaitmeninių melioracijos planų masteliu M 1:2 000.

Buvo atnaujintas sluoksnis MELPLOT_P. Po sluoksnio MELPLOT_P atnaujinimo jo plotas sudaro 2 668 797,76 ha. 2024 m. sluoksnyje MELPLOT_P buvo atliktas polderių teritorijų išskyrimas. Bendras polderių plotas sluoksnyje MELPLOT_P sudaro 34 403,88 ha.

Sluoksnis MELPROJ_P buvo papildytas naujais skaitmeniniais melioracijos projektų teritorijų ribų duomenimis. Buvo įbrėžtas 481 naujas erdvinis objektas (melioracijos projektai arba jų dalys). Atlikus sluoksnio papildymo ir atnaujinimo darbus, sluoksnį sudaro 36 065 erdviniai objektai, bendras sluoksnio MELPROJ_P plotas – 2 724 480,59 ha.

Į sluoksnį NURAS_P įtraukus per ataskaitinį laikotarpį gautus duomenis apie nurašytą melioruotą žemę (pateikė 12 savivaldybių administracijų), bendras nurašytos melioruotos žemės plotas sluoksnyje sudaro 16 441,15 ha.

2024 m. atlikta sluoksnio BUKLE_P duomenų patikra ir atnaujinimas visos šalies blogos būklės melioruotos žemės duomenų apimtyje. Atlikus sluoksnio BUKLE_P atnaujinimo darbus, sluoksnyje kaupiamų duomenų aprėpties plotas sudaro 170 997,80 ha.

Surinkti buvo 28 melioracijos siurblinių būklės vertinimo duomenys ir kartu su savivaldybių melioracijos specialistais surašyti patikrinimo aktai. Iš viso 2022–2024 m. buvo patikrintos 88 melioracijos siurblinės. Nustatyta, kad daugiausia siurblinių yra pakankamai geros būklės – net 41, patenkinamos ir geros būklės siurblinių skaičius pasiskirstęs po lygiai – po 17. Šalyje yra 8 (neveikiančios) labai blogos būklės siurblinės ir 4 blogos būklės siurblinės.

2024 m. melioracijos tiltų skaičius šalyje sumažėjo 4 vnt. – nuo 1 438 iki 1 434 vnt. 2024 m. pasikeitusius tiltų būklės duomenis pateikė 13 savivaldybių, tai lėmė įgyvendinti melioracijos tiltų rekonstrukcijos projektai. Blogos būklės tiltų skaičius, jų padaugėjo 12 vnt., pokytį nulėmė tiltų būklės vertinimas Utenos rajono savivaldybėje. Labai blogos būklės tiltų šalyje yra 47 vnt., blogos būklės – 131, patenkinamos būklės – 519, pakankamai geros būklės – 546, geros būklės – 177.

Per ataskaitinį laikotarpį buvo gauti 703 topografiniai inžinerinių tinklų planai iš 32 savivaldybių. Gauti topografiniai inžinerinių tinklų planai buvo patikrinti. Apdorojus gautus topografinius inžinerinių tinklų planus buvo sukurti 1 074 skaitmeniniai rastriniai melioracijos inžinerinių tinklų planai. Pagal naujai parengtus inžinerinių tinklų planus buvo sukurta ir atributiniuose duomenyse aprašyta 2 514 sluoksnio ISPILD_T erdvinių objektų.

Sluoksnį TVENKINIAI_T sudaro 362 objektai, išsidėstę 46 savivaldybių teritorijose. 2024 m. buvo patikslinti sluoksnio TVENKINIAI_T atributiniai duomenys – ištaisytos pastebėtos klaidos atributiniuose duomenyse, atnaujinta informacija. Erdvinių objektų sluoksnio TVENKINIAI_T atributiniai duomenys buvo palyginti su valstybinės melioracijos statinių apskaitos duomenimis, nustatyti neatitikimai šių hidrotechninių statinių įrengimo datose. Visi neatitikimai buvo pašalinti.

Vadovaudamasis Valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos inžinerinių statinių rekonstravimo darbų investicijų projektų finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2022 m. gegužės 12 d. įsakymu Nr. 3D-328 „Dėl Valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos inžinerinių statinių rekonstravimo darbų investicijų projektų finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), ŽŪDC iki 2024 m. balandžio 1 d. administravo valstybei nuosavybės teise priklausančių blogos būklės melioracijos inžinerinių statinių rekonstravimo darbus, vykdomus pagal pažangos priemonę „Pagerinti valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių būklę didinant žemės ūkio veiklos konkurencingumą“ ir pagal Tęstinę investicinę priemonę.

Pagal Taisyklės Pagėgių savivaldybės, Jurbarko, Kauno, Kėdainių, Panevėžio, Šilutės rajonų savivaldybių administracijos su Žemės ūkio duomenų centru turėjo suderinti blogos būklės valstybei nuosavybės teise priklausančių melioracijos statinių rekonstravimo darbų investicijų projektų finansavimo paramos suvestinės projektų sąrašus (toliau – Taisyklių 4 priedas) dėl Priemonių investicijų projektų pagrįstumo bei tinkamumo finansuoti 2024 m.

ŽŪDC Melioracijos skyriaus atsakingi darbuotojai pagal kompetenciją išnagrinėjo Pagėgių savivaldybės, Jurbarko, Kauno, Kėdainių, Panevėžio, Šilutės rajonų savivaldybių atsiųstus raštus, Taisyklių 4 priedą, Pagėgių savivaldybės administracijos tikslinį investicijų projektą „Valstybei nuosavybės teise priklausančių blogos būklės melioracijos statinių rekonstravimas Nausėdų – Plaušvarių ir Plaškių polderiuose, Pagėgių savivaldybėje, Šilgalių ir Stoniškių kadastro vietovėse“, Šilutės rajono savivaldybės administracijos investicijų projektą „Valstybei nuosavybės teise priklausančių blogos būklės melioracijos statinių rekonstravimas Šilutės rajono savivaldybėje, Smalkų vasaros polderyje, Traksėdžių kadastro vietovėje“, skaitmenines grafines medžiagas atliko melioracijos investicijų projektų erdvinį duomenų integralumo su melioracijos statinių apskaitos duomenimis patikras.

Nustatyta, kad visi iki 2024 m. balandžio 1 d. ŽŪDC savivaldybių pateikti melioracijos investicijų projektų erdviniai duomenys yra integralūs melioracijos statinių apskaitos duomenims. ŽŪDC tinkamai ir laiku pateikė Agentūrai ekspertines išvadas dėl investicijų projektų pagrįstumo bei tinkamumo finansuoti. Investicijų projektai atitinka Taisyklėse nustatytus reikalavimus.

Ministerijos patvirtinta žemių melioracinės būklės ir užmirkimo erdvinį duomenų rinkinio tvarkymas galutinė atliktų darbų ataskaita viešinama ŽŪDG interneto svetainėje https://zudc.lt/meldr_10lt.

Naujausi Mel_DR10LT duomenys eksponuojami atvirų duomenų platformose Geoportal (<https://geoportal.lt/>) ir ŽISIS (<https://zisis.lt/>).

15-001-11-04-46 (TP) Vystyti kontrolinių žemės sklypų duomenų bazę:

Tęstinės veiklos rodiklis, proc.	Stebėsenos rodiklio reikšmės			
	Planas		Faktas	
	2023 m.	2024 m.	2023 m.	2024 m.
Sisteminis kontrolinių žemės sklypų erdvinį duomenų rinkinio atnaujinimas, proc.:	66,0	33,0	66,0	33,0

2024 m. Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:5000 kontrolinių žemės sklypų erdvinį duomenų rinkinio KŽS_DR5LT buvo atnaujinamas pagal naujausią 2023–2024 m. ortofotografinę medžiagą, labai aukštos skiriamosios gebos palydovinius vaizdus, ŽŪDC darbuotojų bepilote skraidykle padarytas nuotraukas, ūkininkų aprašytus kontrolinių žemės sklypų ribų pasikeitimus. ŽŪDC darbuotojai peržiūrėjo 1 713 721 ha tinkamo paramai ploto ir jame, esant pasikeitimų, atliko kontrolinių žemės sklypų pakeitimus.

2024 m. Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos pateikta ortofotografinių žemėlapių teritorija buvo 710 tūkst. ha didesnė, negu buvo pateikta 2023 m., tačiau ŽŪDC darbuotojai iki 2024 m. pabaigos atnaujino 95 proc. tinkamų paramai kontrolinių žemės sklypų, patenkančių į 2024 m. ortofotografinio žemėlapių teritoriją.

Naujiems arimams išskirti KŽS_DR5LT buvo pradėti naudoti archyviniai „Airbus“ palydovo vaizdai ir tai sumažino patikrų vietoje skaičių. Naudojant „Sentinel“ palydovo vaizdus, 5 km atstumu nuo Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus ir Palangos miestų savivaldybių ribų buvo peržiūrėti tinkami paramai kontroliniai žemės sklypai, siekiant identifikuoti naujai užstatytus plotus.

2024 m. taip pat buvo tikslinamas dirvos erozijos sluoksnis pagal naujausius „Lidar“ aukščių taškus. Dirvos erozijos plotas buvo sumažintas 1 258 ha.

KŽS_DR5LT sisteminis atnaujinimas atliekamas po 1/3 Lietuvos teritorijos kasmet ir pilnas sisteminis atnaujinimas bus atliktas per tris metus. 2024 m. sisteminis atnaujinimas atliktas 1/3 Lietuvos teritorijos ir tai sudaro 33 proc.

15-001-12-05 (T) „Skatinti tvarią ir tausią, inovatyvią, žiniomis ir gerąja praktika pagrįstą žuvininkystę ir akvakultūrą, žuvininkystės regionų bendruomenių augimą ir užimtumą“:

15-001-12-05-22 (TP) Užtikrinti žuvininkystės duomenų rinkimo programos vykdymą (2021–2027 m.).

Ataskaitiniu laikotarpiu ŽŪDC vykdė pavestus uždavinius: rinkti, sisteminti, kaupti ir skelbti ekonominius ir socialinius jūrinės žvejybos laivyno ir žuvų perdirbimo pramonės rodiklius, surinktų duomenų pagrindu rengti ir nacionaliniam koordinatoriui teikti Europos Komisijai skirtas metines duomenų rinkimo programos ataskaitas bei viešinti suvestinę žuvininkystės sektoriaus statistinę informaciją per tam tikslui parengtas virtualias informacijos sklaidos priemones.

Vykdyti Lietuvos žuvininkystės duomenų rinkimo programos, strateginės reikšmės projekto, viešinimo darbai. Buvo parengti ir pristatyti pranešimai renginyje „Žuvininkystės duomenų rinkimo programa – dabartis ir ateities perspektyvos“, kuris vyko Klaipėdoje. Renginio tikslas – užtikrinti efektyvią komunikaciją su visuomene, pasidalinti Žuvininkystės duomenų rinkimo programos įgyvendinimo gerąja patirtimi bei pasiektais rezultatais. Taip pat buvo parengtas ŽŪDC vykdomos Duomenų rinkimo programos projekto dalies pristatymas vaizdo klipe „Lietuvos žuvininkystės sektoriaus duomenų rinkimo ir tyrimų svarba ir ateities perspektyvos“.

Nuolat buvo vykdomas statistinių ataskaitų rengimas ir jų teikimas laiku šalies, ES institucijoms ir kitoms tarptautinėms organizacijoms.

Pradėtas vykdyti galimybių studijos, skirtos tvaraus žuvininkystės sektoriaus ekspertinei / sprendimų paramos sistemai sukurti, tyrimas.

15-002-15-01 (T) Organizuoti efektyvų žemės ir maisto ūkio, kaimo plėtros ir žuvininkystės politikos formavimą:

15-002-15-01-01 (TP) priemonė Užtikrinti Žemės ūkio ministerijos veiklos vykdymą:

Tęstinės veiklos rodiklis, proc.	Stebėsenos rodiklio reikšmės	
	Planas	Faktas
	2024 m.	2024 m.
Žaliųjų viešųjų pirkimų vertės dalis nuo visų viešųjų pirkimų vertės ministerijai pavaldžiose įstaigose, proc. (procentai):	100	100

2024 m. Įmonė įsigijo prekes, paslaugas ar darbus darančius kuo mažesnę poveikį aplinkai visuose produkto gyvavimo ciklo etapuose vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 478 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimo Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ pakeitimo“ ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdam žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo“, dėl Žaliųjų pirkimų tikslų nustatymo bei jų įgyvendinimo priemonių, kurios nustato, jog visi vykdomi viešieji pirkimai 100 proc. būtų žalieji.

4.2. Finansiniai rodikliai

	2024	2023
Pajamos		
Žemėtvarkos ir geodezijos darbai	4 002 140	3 258 414
***Valstybinės žemės sklypų pardavimų aukcionų organizavimas	-	203 473
Melioracijos darbai	172 119	149 045
Blankų pardavimas ir pasų išdavimas	974 016	1 036 097
Pažymų išdavimas ir duomenų teikimas iš registrų ir informacinių sistemų	36 946	35 793
Kitos suteiktos paslaugos	137 661	131 249
Aukcionų organizavimo pajamos	24 409	-
Iš viso pajamų	5 347 291	4 814 071
Pardavimo savikaina	-4 879 409	-3 715 356
Veiklos rezultatas	467 882	1 098 715
Bendros administracinės sąnaudos	-847 309	-569 695
Kita veikla	-504	-74 985
Finansinė veikla	201 153	79 063
Rezultatas		
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą	-178 778	533 098
Pelno mokestis	-	-50 036
Grynasis pelnas	-178 778	483 062
EBITDA		
Nusidėvėjimas	113 696	128 812
EBITDA	-266 235	582 847
Balanso finansiniai rodikliai		
Turtas	16 743 313	13 555 601
Ilgalaikis turtas	8 120 627	5 661 497
Trumpalaikis turtas	8 423 326	7 867 168
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	199 360	26 936
Nuosavas kapitalas	8 153 154	2 978 390
Įsipareigojimai	724 690	502 394
Dotacijos	7 129 242	8 874 451
Atidėjiniai	-	514 844
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	736 227	685 522
Apyvartinis kapitalas	32 527	-2 168 263
Santykiniai finansiniai rodikliai		
EBITDA marža	-5,0%	12,1%
ROE	-2,2%	16,2%
Nuosavo kapitalo ir turto santykis	48,7%	22,0%

4.3. Svarbūs ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Įmonė 2024 m. pasirašė svarbias komercinės veiklos sutartis, tarp jų – kovo mėnesį pasirašyta sutartis su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir už „Rail Baltica“ projekto Lietuvoje įgyvendinimą atsakinga AB „LTG Infra“.

Taip pat 2024 m. rugsėjo mėnesį pasirašyta sutartis su Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, vykdyti šalies gynybinei galiai stiprinti ir saugumui užtikrinti svarbius karinės infrastruktūros projektų parengimo darbus.

Abejose sutartyse numatyti darbai bus tęsiami ir 2025 metais.

Įmonė, vykdydama įsipareigojimus valstybei prižiūrėti ir tobulinti Lietuvos žemės ūkio registrus ir informacines sistemas, išsikėlė ambicingus tikslus, kurių įgyvendinimui 2024 m. pradėti paruošiamieji darbai, atlikta veiklos analizė, vizija, reikalavimai ir bus tęsiami ateinančiu laikotarpiu: paraiškų pateikimo supaprastinimui - įgyvendinti paramos pasirinkimo VEDLIO projektą; sukurti KLIENTO KORTELE, kuri vartotojui leistų visus aktualius registrus ir informacines sistemas pasiekti vienu prisijungimu; taip pat įgyvendinti SAVITARNOS projektą, leidžiantį tvarkyti visas užsakomas paslaugas vienoje vietoje.

2024 metais ŽŪDC atliktas tyrimas parodė, kad dauguma mūsų elektroninių sistemų naudotojų jas įvertino gerai ir labai gerai. Taip pat buvo surinktos pastabos ir jos įtrauktos į elektroninių paslaugų atnaujinimo planą 2025 metams.

Įmonė, siekdama kokybiškų valstybei svarbių pavestų funkcijų atlikimo, privalo užtikrinti registrų, informacinių sistemų pasiekiamumą, veiklos nepertraukiamumą, veiklos sutrikimų operatyvų pašalinimą ir / ar sistemų veikimo atstatymą. Veiklos užtikrinimas vyko įtraukiant žmogiškąsias kompetencijas, technologijas, pasirenkant optimaliausius techninius, procesinius ir procedūrinius sprendimus.

Atliktas Įmonės informacinių technologijų infrastruktūros auditas leido identifikuoti silpnąsias vietas ir identifikuoti technologinę skolą. Įvykdytas modernizacijos projektas, kurio metu jau pasenusios technologijos buvo keičiamos naujomis – buvo perkelta didžioji dalis visos Lietuvos žemės ūkio sektoriaus duomenų.

2024 m. gruodžio 14-15 dienomis iš ŽŪDC patalpų V. Kudirkos gatvėje išgabenta serverinė įranga, kurioje ilgą laiką buvo saugoma didžioji dalis kelis dešimtmečius kauptų Lietuvos žemės ūkio sektoriaus duomenų. Ji perkelta į Telecentrą (AB Lietuvos radijo ir televizijos centras) – naują valstybinį duomenų centrą Vilniuje. Tai užtikrino ne tik didesnę patikimumą, bet ir efektyvesnę išteklių valdymą. Duomenų centrų sertifikavimą pasaulyje vykdanči organizacija „Uptime Institute“ Telecentro pastatytam valstybiniam duomenų centrui VDC-LRTC-DC4 suteikė Tier III sertifikatą.

Prieš perkeltą įrangą, buvo įvykdyta visų 18 Įmonės valdomų registrų ir informacinių sistemų duomenų migracija į naujausią duomenų bazių versiją

4.4. ISO standartai

ŽŪDC, siekdamas užtikrinti procesinį valdymą įmonėje, teikti kokybiškas suinteresuotųjų šalių poreikius atitinkančias paslaugas, matuoti veiklos procesų rodiklius, šalinti neatitiktis, kai tokių nustatoma, savo veikloje vadovaujasi tarptautinio standarto ISO 9001:2015 (kokybės vadybos sistemos) reikalavimais ir nuo 2024 m. balandžio mėn. yra sertifikuotas juridinis vienetas.

ŽŪDC, siekdamas užtikrinti informacijos ir kibernetinį saugumą įmonėje, teikti kokybiškas, saugias ir patikimas suinteresuotųjų šalių poreikius atitinkančias paslaugas, valdyti informacijos saugumo rizikas, savo veikloje vadovaujasi tarptautinio standarto ISO 27001:2022 (informacijos saugumo vadybos sistemos) reikalavimais ir nuo 2024 m. balandžio mėn. yra sertifikuotas juridinis vienetas.

Informacijos saugumo valdymo sistema (ISVS) taikoma ŽŪDC sertifikavimo srityje:

- visuose ŽŪDC veiklos procesuose ir visiems struktūriniams padaliniais;
- visai informacijai (nepriklausomai nuo jos formos ir saugojimo būdo);
- visiems ŽŪDC informaciniams ištekliams ir technologijoms, taip pat IT infrastruktūrai, programoms, duomenims, procesams, resursams bei paslaugoms;

- vidiniams ir išoriniams naudotojams;
- visiems trečiųjų šalių paslaugų tiekėjams, turintiems prieigą prie ŽŪDC informacinių išteklių, IT sistemų ar kurie apdoroja ŽŪDC duomenis.

ISVS tikslai:

- apsaugoti visą informaciją nuo visų galimų grėsmių: išorinių, vidinių, tyčinių ar atsitiktinių, galinčių turėti įtakos ŽŪDC vykdomai veiklai ir įvaizdžiui;
- įgyvendinti Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir ISO 27001 reglamentuotų informacijos saugumo reikalavimų laikymąsi;
- užtikrinti reikiamų informacijos saugumo valdymo priemonių įgyvendinimą;
- išvengti incidentų, susijusių su informacijos saugumo pažeidimais, galinčiais sutrikdyti ŽŪDC veiklą, arba sumažinti tokių incidentų galimą poveikį.

Kokybės vadybos sistema (toliau – KVS) – tai organizacijos vadybos sistemos dalis, naudojama kokybės vadybos politikai sukurti ir įgyvendinti bei jos veiklos procesams valdyti (vadybos sistema aprėpia organizacinę struktūrą, planavimo darbus, pareigybes, veiklos metodus, procedūras, procesus ir išteklius).

Įmonės KVS atitinka tarptautinio standarto ISO 9001 reikalavimus. Tokia atitiktis teikia įmonei privalumą, kadangi tarptautinis standartas garantuoja, kad įmonėje KVS aspektai ir jų valdymas suprantami taip, kaip tarptautiniu mastu sutariama visų suinteresuotųjų šalių: užsakovų ir naudotojų, tiekėjų, darbuotojų ir vadovybės.

4.5. Įmonės investicijos per finansinius metus

ŽŪDC pagrindinė veikla yra įvairių paslaugų tiekimas – informacinių sistemų, registrų, duomenų bazių, portalų kūrimas ir tvarkymas, žemėtvarka, žemės ir kito nekilnojamojo turto kadastro duomenų nustatymas, geodezija, žemėtvarkos teritorijų planavimo dokumentų rengimas, melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos vykdymas, projektinės dokumentacijos skenavimas, vektorizavimas ir atributinių duomenų rinkinio papildymas bei koregavimas ir kitos paslaugos. Šios paslaugos nereikalauja esminių investicijų į komercinius ar gamybinius pastatus, technologijas ir įrenginius. Todėl ŽŪDC vykdo tik investicijas į šias paslaugas palaikantį materialųjį ir nematerialųjį turtą.

Įmonės investicijos per 2024 m., Eurais:

Turto kategorija	Įsigijimai per 2024 m.
Programinė įranga	928
Programinės įrangos licencijos	3550
Mašinos, įranga kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	274 998
Iš viso:	279 476

4.6. Sandoriai su susijusiomis šalimis

Informacija apie susijusių šalių sandorius yra atskleista metinėse finansinėse ataskaitose.

5. ATITIKTIES IR RIZIKOS VALDYMAS BEI AUDITAS

5.1. Rizikų valdymo sistema

Įmonėje rizikų valdymas suprantamas kaip procesas, kurio metu siekiama identifikuoti, įvertinti rizikos veiksniai pagrindinėse veiklos srityse ir užtikrinti tinkamų valdymo priemonių įgyvendinimą, kad būtų išvengta neigiamo poveikio įmonės veiklai.

ŽŪDC įdiegti rizikos valdymo procesai visų pirma skirti tinkamai įgyvendinti kokybės vadybos sistemos reikalavimus atitinkančius ISO 9001:2015 ir informacijos saugumo valdymo sistemos reikalavimus pagal ISO/IEC27001:2022 standartų reikalavimus.

Įmonės vadovas yra patvirtinęs vidaus dokumentus reglamentuojančius rizikų valdymo tvarką ir korupcijos rizikų valdymo politiką. Siekiant didinti rizikos valdymo brandą, 2024 metais Įmonėje įsteigtas padalinys, atsakingas už veiklos atsparumą ir rizikų valdymą. Keliami tikslai per 2025 metus pasirengti ir patvirtinti rizikų valdymo politiką apibrėžia pagrindinius ir vieningus rizikos valdymo principus ir įdiegti rizikos valdymo procesą, kuris per artimiausius metus atitiktų ISO 31000:2018 standarto Rizikos valdymas reikalavimus.

Šiuo metu Rizikos vertinimo procesas susideda iš šių etapų:

1. rizikos vertinimo konteksto nustatymo;
2. rizikos vertinimo;
3. rizikos objektų detalizavimo;
4. rizikos analizės;
5. rizikos įvertinimo;
6. rizikos tvarkymo;
7. rizikos stebėsenos ir peržiūros.

Rizikos vertinimas atliekamas nustatyta tvarka, naudojant kokybinį vertinimo metodą. Visi rizikos vertinimo įrašai saugomi elektroniniame Rizikų valdymo registre. Kasmetinio (jei reikia – neeilinio) rizikos vertinimo rezultatai palyginami ir įvertinami rizikos pokyčiai.

ŽŪDC Rizikos valdymo tvarkos apraše yra numatyta kokio lygio rizika Įmonei yra nepriimtina. Priimtimumo kriterijai nustatomi, atsižvelgiant į galimas rizikos pasekmes ir į kaštus, kurių reikia rizikos tvarkymo priemonėms įgyvendinti, norint suvaldyti riziką. Nepriimtina rizikai taikomos rizikos tvarkymo alternatyvos – rizikos vengimas, perdavimas tretiesiems asmenims, mažinimas, prisiėmimas. Gali būti pasirenkama taikyti šias alternatyvas po vieną arba keletą vienu metu, pvz., mažinti rizikos sukeltas pasekmes, o liekamąją riziką laikyti priimtina arba perduoti tretiesiems asmenims.

Sprendimas perduoti riziką tretiesiems asmenims priimamas, kai tretieji asmenys gali ekonomiškiau valdyti tam tikrą riziką. ŽŪDC valdomą serverių įrangą 2024 metais perkėlė į sertifikuotus duomenų centrus atitinkančius Tier III reikalavimus.

Sprendimus dėl rizikos valdymo alternatyvos pasirinkimo priimama Įmonės generalinis direktorius atsižvelgdamas į rizikos šeimininko (savininko) vertinimą. Apie rizikos valdymo sprendimus reikalaujančius papildomų finansinių ar žmogiškųjų išteklių informuojama Įmonės valdyba ir steigėja – Žemės ūkio ministerija. Informacija apie kibernetinio saugumo rizikos valdymą reguliariai teikiama Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui prie Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos.

5.2. Pagrindinės rizikos ir jų valdymas

ŽŪDC 2024 metais buvo identifikavusi, įvertinusi ir valdė kibernetinio saugumo, projekto įgyvendinimo ir korupcijos rizikas.

Kibernetinio saugumo rizika

ŽŪDC užtikrina Žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities registrų ir informacinių sistemų, jų duomenų bazių saugą ir nepertraukiamą veikimą, efektyvų duomenų panaudojimą administruojant ES paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai priemones; teikia operatyvią, apibendrintą informaciją valstybės ir savivaldybių institucijoms, socialiniams partneriams. Kibernetinio saugumo rizikos įvertintos kaip galinčios padaryti didžiausią poveikį tiek Įmonės veiklai, tiek interesų dalininkams. Žemiau pateikiami rizikos veiksniai įvertinti kaip aukšto lygio ir jų valdymui numatytos papildomos priemonės:

- Neteisėtas informacijos ar Įmonės turto neteisėtas užvaldymas ar nesankcionuota prieiga dėl nepakankamos fizinės saugos. Numatytos papildomos valdymo priemonės:
 - Įrenginių, per kuriuos galima pasiekti tvarkomą informaciją diskų šifravimas;
 - Papildomų elektroninės apsaugos priemonių diegimas valdomose patalpose;
 - Nustatoma tinkama Įmonės darbuotojų atsakomybė už turto ar įrangos praradimą.
- Įmonės darbuotojų apgaudinėjimas (angl. Phishing). Kibernetinės atakos rūšis, naudojama siekiant apgauti ŽŪDC darbuotojus, kad atskleistų konfidencialią informaciją, pvz., asmens duomenis, prieigos informaciją. Numatytos papildomos valdymo priemonės:
 - Naudotojų tapatumo nustatymo papildomų įrankių diegimas;
 - Priimtas sprendimas dėl saugos operacijų centro (SOC) paslaugos įsigijimo;
 - Konfidencialios informacijos šifravimo įrankių diegimas.
- Kenkėjiška programa skirta pakenkti kompiuterių sistemoms ar jas sutrikdyti, pavogti neskelbtiną informaciją arba išplatinti ją kitose sistemose. Neteisėta prieiga prie sistemos paslaugų ir tinklų yra grėsmė, susijusi su neįgaliotų asmenų patekimu į kompiuterių sistemas ar tinklus, dėl kurių gali būti pažeisti duomenys ir pakenkta saugumui. Numatytos papildomos valdymo priemonės:
 - Prieigos kontrolė apribota iki būtina žinoti;
 - Mažiausių privilegijų suteikimas;
 - Pareigų atskyrimo principo įdiegimas;
 - Periodinė prieigos teisių peržiūra;
 - Patobulintas duomenų atsarginių kopijų kūrimo procesas;
 - Periodinis pažeidžiamumo nuskaitymas ir skverbimosi testavimas.

Siekiant išvengti kibernetinių incidentų, reguliariai vykdomi Įmonės darbuotojų kibernetinio saugumo ir asmens duomenų apsaugos mokymai.

Ypatingos valstybinės svarbos projekto įgyvendinimo rizikos

ŽŪDC teikia paslaugas įgyvendinant Žemės paėmimo visuomenės poreikiams (pagal projekto „Rail Baltica“ geležinkelių linijos Lenkijos ir Lietuvos valstybių siena–Jiesia modernizavimo susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo planą) Marijampolės savivaldybės teritorijoje projektą (toliau – Projektas). Sėkmingam Projekto įgyvendinimui parengtas Projekto įgyvendinimo ir rizikų valdymo planas, kurio paskirtis – nustatyti pagrindinius paslaugos valdymo principus (reikalavimus ir procedūras), atsakomybes, komunikavimo ryšius tarp projekto dalyvių, atsakingų už sutarties įgyvendinimą.

Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. spalio 11 d. Nr. XI-1612 nutarimu „Dėl projekto „Rail Baltica“ pripažinimo ypatingos valstybinės svarbos projektu“ Projektas pripažintas ypatingos valstybinės svarbos projektu.

Identifikuotos šios aukšto lygio rizikos:

- Žemės sklypų kadastrinių matavimų atlikimas per ilgesnį nei sutartyje numatytą terminą atlikti. Siekiama išvengti rizikos atliekant šiuos veiksmus:

- Didesnis darbuotojų skaičiaus priskyrimas kadastrinių matavimų atlikimui;
- Reguliari užduočių vykdymo kontrolė;
- Numatytas įmanomai trumpiausias terminas išsisiųsti kvietimus į žemės sklypų ženklimą.
- Rizika, kad Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos nepatikrins bylų ir neparengs / nepriims sprendimo per nustatytą terminą. Siekiama sumažinti rizikos poveikį šiais veiksmais:
 - Kadastro bylų parengimas per įmanomai trumpiausią laiką ir nedelsiant pateikiant tikrinimui NŽT;
 - Stebimas laikas, per kurį NŽT atlieka bylos tikrinimą;
 - Intensyviai komunikuojama su NŽT, baigiantis bylos patikrinimo terminui.
- Rizika, kad Projekto sprendinių brėžinys ir aiškinamasis raštas nebus parengtas per sutartyje numatytą terminą. Siekiama išvengti rizikos atliekant šiuo veiksmus:
 - Paimamų visuomenės poreikiams žemės sklypų dalių ribų pakeitimai iš anksto (nedelsiant atsiradus poreikiui) suderinami su Projekto partneriais;
 - Iki atitinkamų tesės aktų priėmimo išanalizuojami vystymo plano sprendiniai ir identifikuojamos neatitiktys bei problemos. Nustatomi galimi problemų sprendimo variantai.
- Rizika, kad Registrų centras neregistruos žemės sklypo, nes jam nesuteiktas adresas. Siekiama sumažinti rizikos poveikį šiais veiksmais:
 - Projekto rengimo metu papildomai komunikuojama su savivaldybe (pagal žemės sklypo buvimo vietą) dėl adresų žemės sklypams suteikimo pagal nustatytus reikalavimus.

5.3. Antikorupcinė veikla ir interesų valdymas

ŽŪDC antikorupcinės veiklos pagrindas – nulinės tolerancijos principas, kuris reiškia, kad Įmonėje netoleruojama korupcija ir bet koks susijęs elgesys, o korupcijos rizikoms valdyti įgyvendinamos šios korupcijos prevencijos priemonės:

- nustatomi dovanų priėmimo ir teikimo apribojimai griežtai laikantis Žemės ūkio ministerijos nustatytos dovanų politikos;
- interesų viršenybei užtikrinti nustatytas Įmonės pareigybių sąrašas, kuriems privaloma teikti privačių interesų deklaracijas, reguliariai tikrinamas deklaracijų turinys ir teikiamos rašytinės rekomendacijos kaip turi būti valdomi potencialūs interesų konfliktai;
- priimtas sprendimas 2025 metais pradėti veiklos partnerių patikrinimą, siekiant užtikrinti tarptautinių sankcijų įgyvendinimą;
- užtikrinamas personalo patikimumas kreipiantis į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą dėl kandidatų;
- veikia pasitikėjimo linija, 2024 m. sudarytos galimybės teikti pranešimą išlaikant anonimiškumą;
- atliekami vidaus tyrimai gavus informacijos apie Įmonės darbuotojų netinkamą elgesį;
- mokymais, komunikacija, kitais tiksliniais veiksmais didinamas darbuotojų antikorupcinis sąmoningumas;
- Įmonėje yra patvirtintas Lobistinės veiklos administravimo ŽŪDC tvarkos aprašas;
- užtikrinamas vykdomų pirkimų skaidrumas, Įmonės atitikties pareigūnui stebint atitinkamus pirkimų procedūrų veiksmus.

Siekiant gilinti žinias korupcijos prevencijos temomis, ŽŪDC atstovai dalyvauja Specialiųjų tyrimų tarnybos kartu su partneriais organizuotoje „Skaidrumo akademijoje“, kurioje ir patys gerino savo kompetenciją, ir dalinosi savo žiniomis su kitomis institucijomis.

Siekiant tobulinti vykdomą antikorupcinę veiklą, ataskaitiniu laikotarpiu patvirtinta Įmonės korupcijos rizikų vertinimo politika.

ŽŪDC valdybos narių bei vadovo privačių interesų deklaracijos yra pateiktos ir skelbiamos vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos internetiniame puslapyje, esančiame privačių interesų registre (PINREG). Valdybos nariai ir Įmonės generalinis direktorius neturėjo interesų konfliktų. Valdybos nariai ir Įmonės darbuotojai neturėjo tarpusavio šeiminių ryšių.

Valdybos nariai ir Įmonės vadovas nebuvo teisti už nusikalstamos veikos padarymą, jokios reguliavimo institucijos jiems per pastaruosius penkerius metus nėra pateikusios kaltinimų ar pritaikiusios sankcijų, teismas nėra uždraudęs eiti administravimo, valdymo ar priežiūros organų nario pareigų arba eiti vadovaujamas pareigų, arba tvarkyti reikalus.

5.4. Vidaus kontrolė

Vidaus kontrolę įgyvendina Įmonės administracija, palaikoma išorinio nepriklausomo audito ir pagrindinę veiklą aptarnaujančių padalinių. Įmonėje veikiančios procedūros ir politikos užtikrina finansinės apskaitos ir ataskaitų patikimumą, Įmonės veiklos atitikimą teisės aktams, veiklos efektyvumą ir veiklos tikslų pasiekimą.

5.5. Informacija apie vidaus auditą

ŽŪDC neturi atskiro vidaus audito funkcijos atliekančio padalinio. Vidaus veiklos ir finansų kontrolės funkcijos yra atliekamos atsakingų padalinių vadovais.

ŽŪDC veikla, susijusi su valstybės specialiaisiais įpareigojimais yra reguliariai audituojama gavo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos centralizuoto vidaus audito skyriumi.

5.6. Informacija apie išorės auditą

ŽŪDC metinių finansinių ataskaitų už metus, pasibaigusius 2024 m. gruodžio 31 d., auditą atliko nepriklausoma audito įmonė uždaroji akcinė bendrovė "NAUKONSA". Dėl 2023–2024 m. metinių finansinių ataskaitų audito atlikimo buvo pasirašyta 2023 m. gruodžio 28 d. trišalė sutartis Nr. 8P-23-202. Sutaris pasirašyta 2023 m. ir 2024 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinio, metinės veiklos ataskaitos audito ir audito rezultatų įforminimo paslaugoms atlikti. Kiekvienais metais už metinių finansinių ataskaitų auditą sumokama 4 114,00 (keturi tūkstančiai šimtas keturiolika eurų) Eur. Kitų papildomų paslaugų nepriklausoma audito kompanija Įmonei neteikia.

6. AKCININKAI IR DIVIDENDAI

6.1. Akcininkai

Vienintelė ŽŪDC akcininkė yra Lietuvos Respublika (valdo 100 proc. akcijų), kurios turtines ir neturtines teises įgyvendina Žemės ūkio ministerija, atstovaujama Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro.

2024 m. pokičių ŽŪDC akcininkų struktūroje nebuvo.

2024 m. gruodžio 31 d. ŽŪDC įstatinis kapitalas buvo lygus 4 878 886 EUR.

6.2. Dividendai ir dividendų politika

Įmonė vadovaujasi dividendų politika, nustatyta vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais valstybės valdomų įmonių veiklą. Pagal šią politiką Įmonės pelnas, atsižvelgiant į finansinius rezultatus ir finansinę būklę, gali būti paskirstomas dividendų forma valstybės naudai.

2024 metais dividendai nebuvo mokami, kadangi Įmonė turi sukauptą ankstesnių laikotarpių nuostolį, kurio dydis yra 2 045 474 EUR. Vadovaujantis teisės aktais, pelnas gali būti skirstomas tik tuomet, kai yra padengtas visas sukauptas nuostolis. Atsižvelgiant į šią aplinkybę, sprendimas nemokėti dividendų buvo priimtas siekiant užtikrinti finansinį tvarumą ir veiklos stabilumą.

7. VALDYSENOS ATASKAITA

ŽŪDC savo veikloje vadovaujasi gerosios valdysenos principais, grindžiamais Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijomis, tarptautiniais standartais bei kitais valstybės valdomoms įmonėms taikomais gerosios valdysenos reikalavimais. Pagrindinis šių principų tikslas – užtikrinti skaidrų, atsakingą ir efektyvų įmonės valdymą.

Nuosekliai siekdamas stiprinti pasitikėjimą strateginių projektų įgyvendinimu ir didindamas veiklos skaidrumą bei atskaitomybę, ŽŪDC 2023–2024 m. laikotarpiu buvo įvertintas „A–“ balu Valdymo koordinavimo centro (VKC) sudarytame Valstybės valdomų įmonių (VVI) gerosios valdysenos indekse. Šis indeksas yra išsamiausias VVI valdymo kokybės vertinimo įrankis, apimantis tris pagrindines sritis: skaidrumą, kolegialių valdymo organų veiklą bei strateginį planavimą ir jo įgyvendinimą.

Pagal skaidrumo dimensiją ŽŪDC gavo „B“ įvertinimą. Aukščiausio – „A+“ – įvertinimo sulaukta apskaitos, specialiųjų įpareigojimų vykdymo ir korupcijos prevencijos srityse. Tuo tarpu tobulintinomis pripažintos tvarumo ataskaitų rengimo bei tarptautinių sankcijų laikymosi sritys.

Strateginio planavimo ir įgyvendinimo vertinimas siekė „A–“. Kaip tobulintina sritis išskirtas finansinis tvarumas.

Atsižvelgdamas į VKC pateiktas rekomendacijas, ŽŪDC parengė veiksmų planą, kuriuo siekiama kryptingai tobulinti valdysenos kokybę bei didinti veiklos atitiktį gerosios praktikos standartams.

7.1. AB statusas

2024 m. lapkričio 7 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė įstatymo pataisas, kuriomis numatoma transformuoti Žemės ūkio duomenų centrą (ŽŪDC) iš valstybės įmonės į akcinę bendrovę. Šiuo sprendimu siekiama padidinti įmonės veiklos efektyvumą, sustiprinti jos strateginį valdymą bei užtikrinti geresnį atitiktį valstybės valdomoms įmonėms taikomiems skaidrumo ir atskaitingumo reikalavimams.

Pagal patvirtintą teisinį reglamentavimą, numatoma, kad ŽŪDC kaip akcinė bendrovė pradės veikti nuo 2025 m. liepos 1 d. Pradėtas pasirengimo procesas: rengiami būtini dokumentai, vertinamas turto ir įsipareigojimų balansas, numatomi akcininkų struktūros aspektai bei kiti reikalingi žingsniai sklandžiam pertvarkymo procesui užtikrinti.

Teisinio statuso pakeitimas yra reikšminga organizacinė transformacija, kuri leis efektyviau prisitaikyti prie šiuolaikinių valdymo standartų, didinti veiklos lankstumą ir stiprinti paslaugų kokybę ir inovacijų diegimą bei suteiks daugiau galimybių plėtoti komercinę veiklą.

7.2. Įstatai

Per 2024 metus Įmonės įstatai nebuvo keičiami. Įstatai bus atnaujinami įgyvendinant įmonės teisinio statuso pakeitimo procesą ir pertvarkant ją į akcinę bendrovę nuo 2025 m. liepos 1 d.

7.3. Valdyba

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 3D-875 "Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdybos sudarymo" pakeitimo" sudaryta nauja Įmonės valdyba.

Jos nariai yra:

Nerijus Adomaitis – nepriklausomas valdybos narys, turintis ūkio šakos, kurioje veikia Įmonė, srities kompetenciją. Vilniaus Gedimino Technikos Universitete įgytas magistro kvalifikacinis laipsnis, baigė ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto “Taikomoji organizacijos psichologija” modulio mokymus. Valdybos nario, vadovaujančio darbo patirtis, finansų valdymo / analizės / audito patirtis įgyta užimant vadovaujančiojo vadovo pareigas.

Elena Banevičienė – ŽŪDC darbuotojų atstovė, turinti kompetenciją teisės srityje. Vilniaus universitete įgytas teisės magistro kvalifikacinis laipsnis. Teisinio ir vadovaujamo darbo patirtis.

Kristina Indriošienė – Ministerijos Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamento vyriausioji patarėja, turinti valdymo ir teisės srities kompetenciją. Vadovaujant Ministerijos padaliniui ir einant kitas vadovaujamas pareigas, įgyta vadovaujamojo darbo patirtis strateginio planavimo srityje, finansų valdymo / analizės / audito srityje. Išsilavinimas – Teisės magistro kvalifikacinis laipsnis, specializacija ES teisė.

Dangirutis Janušas – nepriklausomas valdybos narys, turintis finansų (valdymo, analizės ir audito) srities kompetenciją. Finansų specializacijos bakalauro vadybos ir verslo administravimo magistro kvalifikaciniai laipsniai įgyti Vilniaus universitete. Valdybos nario darbo patirtis įvairiose privačiose ir valstybės valdomose įmonėse.

Paulius Martinkus – nepriklausomas valdybos narys, turintis strateginio planavimo ir valdymo srities kompetenciją. Stokholmo aukštojoje ekonomikos mokykloje įgytas ekonomikos ir verslo administravimo bakalauro kvalifikacinis laipsnis, verslo vadybos magistro kvalifikacinis laipsnis – ISM Vadybos ir ekonomikos universitete. Tarptautinėse mokymo įstaigose įgytos profesionalo valdybos nario ir lyderystės kompetencijos. Darbo patirtis energetikos, transporto, finansų ir nevyriausybinuose sektoriuose. Taip pat tarptautinė darbo patirtis kitose šalyse.

Valdybos pirmininkas yra Paulius Martinkus.

ŽŪDC valdyba veikia pagal ŽŪDC valdybos posėdžio 2023 m. sausio 13 d. protokolo Nr. 6VP-1 sprendimu patvirtintą Valdybos darbo reglamentą.

Pagrindinės valdybos funkcijos yra:

- Nustato Įmonės struktūrą.
- Nustato Įmonės veiklos rodiklius ir įgyvendina jų vykdymo priežiūrą.

Valdyba iš anksto pritaria Įmonės pirkimų sandoriams dėl darbų, prekių ir paslaugų pirkimo, kurių vertė be pridėtinės vertės mokesčio didesnė kaip 50 000 (penkiasdešimt tūkstančių) Eur, išskyrus atvejus, kai prekės ir paslaugos perkamos iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją.

Valdyba priima sprendimus dėl komitetų, valdybos kompetencijai priskirtos veiklos klausimais, reikalingumo ir sudarymo.

7.4. 2024 m. valdybos posėdžių lankomumas

Data	Posėdis	N. Adomaitis	E. Banevičienė	K. Indriošienė	D. Janušas	P. Martinkus
2024-02-02	Posėdis	●	●	●	●	●
2024-02-12	Balsavimas raštu	●	●	●	●	●
2024-03-01	Posėdis	●	●	●	●	●
2024-03-12	Balsavimas raštu	●	●	●	●	●
2024-04-05	Posėdis	●	●	●	●	●
2024-05-07	Posėdis	●	●	●	●	●
2024-05-31	Posėdis	●		●	●	●
2024-07-05	Posėdis	●	●	●	●	●
2024-07-25	Balsavimas raštu	●	●	●	●	●
2024-08-29	Posėdis	●	●	●	●	●
2024-09-27	Posėdis	●	●	●	●	●
2024-10-25	Posėdis	●	●	●	●	●
2024-11-08	Posėdis	●		●	●	●
2024-12-10	Posėdis	●	●	●	●	●
2024-12-20	Balsavimas raštu	●	●	●	●	●
Viso:		15/15	13/15	15/15	15/15	15/15

7.5. 2024 m. valdybos priimti sprendimai

Data	Sprendimai
2024-02-02	▪ Pritarimas dėl priedų darbuotojams už 2023 metus skyrimo
2024-02-12	▪ Pritarimas dėl kreipimosi į Žemės ūkio ministeriją su siūlymu nuo š. m. sausio 1 d. nustatyti Administravimo departamento direktorei Lina Zinkevičienei, už jai pavestas laikinai atlikti generalinio direktoriaus funkcijas, prie pareiginės algos 1500 (vieną tūkstantį penkis šimtus) Eur priedą neatskaičius mokesčių. ▪ Pritarimas dėl 5000 (penkių tūkstančių) Eur neatskaičius mokesčių, pareiginės algos nustatymo Administravimo departamento direktorei Linai Zinkevičienei, atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 10 str. 12 d. 3 p., valdyba tvirtina įmonės darbuotojų apmokėjimo ir skatinimo taisyklės ir VĮ Žemės ūkio duomenų centro valdybos 2023 m. gruodžio 18 d. Nr. 6VP-36 protokolu patvirtintas VĮ Žemės ūkio duomenų centro darbuotojų darbo apmokėjimo ir skatinimo taisyklės.
2024-03-01	▪ Įmonės vadovo kintamojo atlygio dalies rodiklių tvirtinimas; ▪ Valdybos išankstinis pritarimas ŽŪDC geodezinės įrangos ir darbo priemonių – metalinių riboženklių pirkimams; ▪ Valdybos 2024 metų darbo plano tvirtinimas;
2024-03-12	▪ Dėl pritarimo ŽŪDC 2024 m. pajamų ir išlaidų sąmatos projektui. ▪ Dėl pritarimo ŽŪDC 2024 m. ilgalaikio turto įsigijimo plano projektui. ▪ Išankstinis valdybos pritarimas ŽŪDC Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų parengimo ir įgyvendinimo pagal projektą „Rail Baltica“ reikalingų turto ir verslo vertinimo paslaugų pirkimui. ▪ Išankstinis valdybos pritarimas „Rail Baltica“ projektų rengimui reikalingų žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengėjų paslaugos pirkimui.
2024-04-05	▪ Išankstinis valdybos pritarimas dėl Saugumo operacijų centro (SOC) paslaugos pirkimo; ▪ Dėl Įmonės 2023 m. audituotų veiklos rezultatų pristatymo. Pritarimas 2023 m. ŽŪDC veiklos ataskaitai;

	▪ Išankstinis valdybos pritarimas Oracle programinės ir techninės įrangos palaikymo paslaugų pirkimui; ▪ Įmonės valdybos ataskaitos tvirtinimas ir savęs vertinimas;
2024-05-07	▪ Išankstinis valdybos pritarimas ESRI programinės įrangos licencijų ir techninės priežiūros paslaugų pirkimui; ▪ Išankstinis valdybos pritarimas atsarginių kopijų paslaugos pirkimui; ▪ Išankstinis valdybos pritarimas valdų bei transporto dokumentų blankų pirkimui;
2024-05-31	▪ Valdybos išankstinis pritarimas ŽŪDC vykdomam projektui „Rail Baltica“ reikalingo Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengėjų paslaugos pirkimui; ▪ Valdybos išankstinis pritarimas ŽŪDC programinės įrangos „GDV ETS-Reporter“ licencijų naujumo garantijos ir palaikymo paslaugos pirkimui; ▪ Valdybos išankstinis pritarimas ŽŪDC techninės infrastruktūros resursų duomenų centre palaikymo (kartu su elektros energijos kaštais) pirkimui;
2024-07-05	▪ Valdybos išankstinis pritarimas ŽŪDC duomenų saugyklų įrangos pirkimui; ▪ Valdybos išankstinis pritarimas ŽŪDC trūkstančių IT kompetencijų pirkimui (Dinaminės pirkimų sistemos sudarymas);
2024-07-25	▪ Valdybos išankstinis pritarimas ŽŪDC Oracle duomenų bazių priežiūros paslaugų pirkimui. ▪ Valdybos išankstinis pritarimas ŽŪDC Saugumo operacijų centro (SOC) paslaugos pirkimui.
2024-08-29	▪ ŽŪDC struktūros nustatymas; ▪ Valdybos išankstinis pritarimas ŽŪDC saugiųjų dokumentų blankų pirkimui;
2024-09-27	
2024-11-08	▪ Valdybos išankstinis pritarimas Paraiškų priėmimo informacinės sistemos vedlio kūrimui reikalingų ekspertų paslaugų pirkimui
2024-12-10	
2024-12-20	▪ Valdybos išankstinis pritarimas ŽŪDC turto vertinimo paslaugų pirkimui

7.6. Įmonės vadovas

Nuo 2023 m. vasario 3 d. iki 2024 m. balandžio 8 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. 3P-23 „Dėl pavedimo atlikti VĮ Žemės ūkio duomenų centro generalinio direktoriaus funkcijas“ ŽŪDC generalinio direktoriaus funkcijas buvo pavesta atlikti Įmonės Administravimo departamento direktorei Linai Zinkevičienei.

LR žemės ūkio ministro 2024 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. 3P-39 "Dėl Algirdo Juozaponio paskyrimo į pareigas" į ŽŪDC generalinio direktoriaus pareigas nuo 2024 m. balandžio 9 d. paskirtas eiti Algirdas Juozaponis.

Vilniaus universitete ekonomikos magistro laipsnį įgijęs A. Juozaponis turi aštuoniolikos metų darbo patirtį skirtingose valstybės valdomose energetikos sektoriaus grupių įmonėse, iš jų dvylika metų – vadovaujančiose pozicijose ir kolegialiuose organuose (UAB „EPSO-G“ finansų direktorius, AB „Litgrid“ ir „Amber Grid“ valdybos narys ir pirmininkas, UAB „Energijos tiekimas“ generalinis direktorius). Šiuo metu A. Juozaponis taip pat yra UAB „Vilniaus viešasis transportas“ nepriklausomas valdybos narys ir Audito komiteto pirmininkas.

7.7. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų savo veiklos įvertinimas ir rezultatai

Įmonės valdybos veiklos ataskaitos tvirtinimas ir savęs vertinimas atlikti 2025 m. vasario 14 d.

Svarbiausi valdybos prioritetiniai darbai 2025 metams: akcininko lūkesčių susiderinimas; strategijos atnaujinimas, sukalibruojant lūkesčius tarp valdybos ir vadovybės; papildomų paslaugų plėtra; kainodaros atnaujinimas; finansų valdymo ir kontrolės stiprinimas; pertvarkymo į AB plano įgyvendinimas; darbuotojų įsitraukimo stiprinimas. Valdybos pasiūlymai dėl veiklos tobulinimo: kartu su vadovybe išsiskututuoti strategines kryptis ir prioritetus; tobulinti medžiagos valdybai kokybę, medžiagą pateikti laiku; stiprinti pirkimų įgyvendinimo priežiūrą.

8. ATLYGIO POLITIKOS ĮGYVENDINIMO ATASKAITA

8.1. Darbuotojai

Užtikrinant aukštos kokybės paslaugų ŽŪDC teikimą, itin svarbus veiksnys yra žmogiškųjų išteklių valdymas. ŽŪDC darbuotojų kompetencija, nuolatinis profesinis tobulėjimas ir efektyvus komandinis darbas leido ne tik patenkinti klientų poreikius, bet ir kurti inovatyvius sprendimus, kurie didino ŽŪDC konkurencingumą rinkoje.

2024 m. ŽŪDC įvyko reikšmingų pokyčių, turėjusių įtakos žmogiškųjų išteklių valdymui.

Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. dalis Įmonės vykdytų funkcijų perduotos VŠĮ statybos sektoriaus vystymo agentūrai ir Žemės ūkio agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos, šioms įstaigoms nuo 2024 m. sausio 1 dienos buvo perkeltas 61 darbuotojas. Juos perkėlus, 2024 m. sausio 1 d. Įmonėje dirbo 345 darbuotojai. Iš viso 2024 m. į Įmonę buvo priimta 67 darbuotojai, atleisti - 75.

Nuo 2024 m. vasario 1 d. įgyvendinant struktūrinius pokyčius Įmonėje, buvo optimizuota Įmonės veikla, atsisakant besidubliuojančių funkcijų, skaitmenizuojant vykdomas veiklas. Siekiant užtikrinti Įmonės veiklos efektyvumą peržiūrėtos struktūrinių padalinių, jų darbuotojų vykdomos funkcijos. 2024 m. spalio 1 d. įsigaliojus naujai Įmonės struktūrai, Įmonė išplėtė savo komandą bei pritraukė aukštos kvalifikacijos specialistus, kurie prisidėjo prie finansų valdymo, komunikacijos procesų gerinimo bei veiklos atsparumo ir rizikų valdymo Įmonėje.

Svarbu paminėti, kad 2024 m. darbuotojams buvo nustatyti individualūs rodikliai, nuo kurių įgyvendinimo ir pasiekimo priklauso darbo užmokesčio kintamoji darbo dalis (netaikoma Žemės tvarkymo ir geodezijos departamento darbuotojams).

Siekiant užtikrinti ŽŪDC veiklos stabilumą bei rizikų valdymą, 2024 m. inicijuotas kritinių pareigybių nustatymo ir jų pakeitimo užtikrinimo plano parengimas.

Siekiant ugdyti Įmonės darbuotojų kompetencijas, sudarytos galimybės darbuotojams dalyvauti kvalifikacijos kėlimo kursuose, mokymuose, seminaruose, konferencijose. 2024 m. įvairiuose bendrųjų bei specialiųjų kompetencijų mokymuose bei seminaruose kvalifikaciją kėlė 104 Įmonės darbuotojai, apie 30 proc. darbuotojų. 2024 m. pabaigoje pradėti efektyvaus vadovavimo mokymai vadovams, kuriuose dalyvauja aukščiausios bei vidurinės grandies Įmonės vadovai.

Didinant darbuotojų motyvaciją 2024 m. ŽŪDC darbuotojams taip pat buvo taikytos papildomos naudos – papildoma sveikatinimo diena, kuria pasinaudojo 252 darbuotojai (73 proc. visų Įmonės darbuotojų). Skatinant darbuotojų lojalumą ir mažinant darbuotojų kaitą 2024 m. buvo mokama lojalumo išmoka už darbo stažą Įmonėje. 2024 m. lojalumo išmoka išmokėta 41 darbuotojui. Laikotarpiu nuo 2024-02-01 iki 2024-12-31 5 metų darbo sukaktį Įmonėje minėjo - 6 darbuotojai, 10 metų - 7 darbuotojai, 15 metų - 5 darbuotojai, 20 metų - 19 darbuotojų, 30 metų - 1 darbuotojas, 35 metus - 3 darbuotojai.

Taip pat, siekiant užtikrinti finansinę pagalbą ir apsaugą darbuotojams bei Įmonei, 2024 m. inicijuotas darbuotojų draudimas nuo nelaimingų atsitikimų, draudimo suteikiamos apsaugos įsigaliojo nuo 2025 m.

8.2. Darbuotojų veiklos vertinimas

2024 m. atliktas darbuotojų įsitraukimo tyrimas, kuriame dalyvavo net 75 proc. Įmonės darbuotojų. Tyrimai nustatė 57 proc. darbuotojų įsitraukimo indeksą.

Tyrimo rezultatai parodė, kad ŽŪDC darbuotojai teigiamai vertina kvalifikuotus ir draugiškus kolegas, mato prasmę darbuodamiesi ŽŪDC, vertina ŽŪDC gebėjimą būti inovatyvia, besikeičiančia, modernia ir patikima įmone. Taip pat atliktas darbuotojų įsitraukimo tyrimas ir jo rezultatai padėjo nustatyti ir tobulintinas sritis, kurioms 2025 m. bus skiriamas didelis dėmesys, tai - darbo aplinkos, darbo procesų gerinimas, darbo užmokesčio peržiūra, mokymai ir kvalifikacijos kėlimas, darbuotojų pasiekimų pripažinimas, karjeros planavimas.

8.3. Informacija apie darbo užmokestį

Vadovaujantis nuo 2024 m. vasario 1 d. įsigaliojusiomis darbuotojų darbo apmokėjimo ir skatinimo taisyklėmis, 2024 m. buvo peržiūrėtas ir padidintas darbo užmokestis darbuotojams, kurių darbo užmokestis nesiekia rinkoje esančios medianos 75–80 proc. Taip pat parengti ir 2024 m. pradėti įgyvendinti ir kiti vidaus teisės aktai, reglamentuojantys žmogiškųjų išteklių valdymą įmonėje - darbuotojų veiklos vertinimo aprašas, atostogų suteikimo tvarka.

Grupė	2024 ketv. I	2024 ketv. II	2024 ketv. III	2024 ketv. IV	2024 m.
Generalinis direktorius	0	8 282	9 080	9 083	8 815
Aukščiausio lygmens vadovai	2 635	3 377	3 662	4 695	4 766
Vidurinio lygmens vadovai	2 706	3 363	3 258	3 550	3 354
Žemesnio lygmens vadovai	2 587	3 075	2 923	3 048	2 990
Kiti darbuotojai	1 543	1 949	1 961	2 104	2 012

8.4. Informacija apie atlygį kolegialių organų nariams

Vadovaujantis LR žemės ūkio ministro įsakymu (2024 m. balandžio 22 d. įsakymas Nr. 3D-313), valstybės įmonės kolegialaus valdymo organo nariui mokamas 1000 Eur atlygis, bet ne didesnis kaip 1/5 valstybės įmonės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Tokiam valstybės įmonės kolegialaus valdymo organo nariui, kuris yra valstybės įmonės kolegialaus valdymo organo pirmininkas mokamas 1200 Eur atlygis, bet ne didesnis kaip 1/5 valstybės įmonės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio.

Valdybos nariai	2024 ketv. I	2024 ketv. II	2024 ketv. III	2024 ketv. IV	2024 m.
Paulius Martinkus	3 546	3 600	3 600	3 600	14 346
Elena Banevičienė	3 546	3 000	3 000	3 000	12 546
Kristina Indriošienė	3 546	3 000	3 000	3 000	12 546
Dangirutis Janušas	3 546	3 000	3 000	3 000	12 546
Nerijus Adomaitis	3 546	3 000	3 000	3 000	12 546

9. TVARUMO INFORMACIJA

9.1. Aplinkosauga

ŽŪDC, teikdamas paslaugas ir vykdydamas jam pavestas funkcijas, prisiima atsakomybę už jo veiklos daromą poveikį aplinkai ir įsipareigoja laikytis aplinkos apsaugos valdymo principų.

Įmonė suinteresuota siekti energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir aplinkosaugos tikslų, atsižvelgdama į visų suinteresuotųjų pusių (vartotojų, darbuotojų, bendruomenės, verslo atstovų, valdžios, visuomenės ir kt.) interesus.

ŽŪDC, siekdamas prisidėti prie Ministerijos keliamo energijos vartojimo efektyvumo didinimo lūkesčio įgyvendinimo, padaliniuose, esančiuose Vilniuje, Panevėžyje ir Šiauliuose, pakeitė senuosius liuminescencinius šviestuvus į mažiau energijos vartojančius LED tipo. Iš viso buvo pakeisti 494 šviestuvai. Taip daugiau dėmesio skiriant elektros energijos efektyvumui didinti, siekiant aplinkosauginių tikslų.

9.2. Skaidrumas ir korupcijos prevencija

2024 m. Įmonė tęsė savo įsipareigojimą užtikrinti aukščiausius skaidrumo ir sąžiningumo standartus, nuosekliai įgyvendindama Korupcijos prevencijos politikos principus ir vertybes. Ši politika buvo esminė formuojant Įmonės veiklos prioritetus, identitetą bei reputaciją. Vadovaudamasi Ministerijos skaidrios aplinkos kūrimo principais, Įmonė siekė sumažinti korupcijos pasireiškimo rizikas, taikė nulinę dovanų politiką, užkirto kelią interesų konfliktams ir kūrė sąžiningą, atvirą bei skaidrią darbo aplinką visiems darbuotojams. Įgyvendintas skaidrios aplinkos kūrimo tikslas: 2024 m. – įtraukti kuo daugiau darbuotojų į korupcijos prevencijos procesą, pasiekti, kad kiekvienas darbuotojas jaustųsi aktyviu veikėju šioje srityje – atsakingu už sąžiningą, atvirą ir skaidrią Įmonės veiklą.

Įmonėje buvo įgyvendintos priemonės, skirtos įgalinti ir įtraukti darbuotojus į skaidrios aplinkos kūrimą. Visi darbuotojai turėjo galimybę aktyviai dalyvauti šiuose procesuose, teikti savo pasiūlymus ir idėjas, taip prisidedant prie skaidresnės, ir sąžiningesnės darbo aplinkos kūrimo: kviečiami dalyvauti apklausose, teikti pasiūlymus, skatinami pranešti apie galimus pažeidimus vidiniu pranešimų kanalu, užtikrinamas pranešėjų konfidencialumas. 99 proc. Įmonės darbuotojų išsprendė testą apie Etikos kodekso normas ir praktinį taikymą, daugiau nei 70 proc. dalyvavo mokymuose, 110 darbuotojų atsakė į tolerancijos korupcijai nustatymo klausimynus.

Įmonėje buvo organizuoti mokymai ir seminarai skirti supažindinti darbuotojus su korupcijos sąvoka, rizikos veiksniais ir prevencijos priemonėmis. Mokymus vedė Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnai, atitikties pareigūnas, žmogiškųjų išteklių valdymo skyriaus darbuotojai. Buvo pradėta organizuoti Naujokų diena, kurios metu nauji darbuotojai supažindinti ir su korupcijos prevencijos teisės aktais, dovanų politika, Etikos ir skaidraus elgesio kodeksu. Šie mokymai padėjo darbuotojams geriau suprasti korupcijos pavojus ir kaip jų išvengti, taip pat skatino sąmoningumą ir atsakomybę.

Darbuotojai aktyviai dalyvavo korupcijos prevencijos veiklose, motyvuojami toliau prisidėti prie šių veiklų. Įmonėje vyko konkursai Korupcijos prevencijos dienos proga, taip pat Pasaulinės Etikos dienos minėjimas, kurio metu daugiausia testų išsprendę darbuotojams buvo įteiktos atminimo dovanos.

Sukurta ir įgyvendinta interesų konfliktų prevencijos sistema, apimanti privačių interesų deklaravimą, galimų konfliktų identifikavimą ir valdymą. Darbuotojai buvo apmokyti atpažinti ir tinkamai spręsti interesų konfliktų situacijas.

Korupcijos prevencijos politika ir procedūros buvo nuolat atnaujinamos ir stiprinamos, įtraukiant naujausias gerąsias praktikas ir teisinės nuostatas. Patvirtinta Korupcijos rizikų vertinimo politika, atlikta darbuotojų apklausa, kurios metu patys darbuotojai įvardino, jų nuomone, rizikingiausias ar stiprintinas veiklas. Pagal apklausos duomenis Įmonėje atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, kurio metu galimos korupcijos rizikos ir sumodeliuotos situacijos aptartos su visų skyrių vadovais ir paruoštas korupcijos rizikų vertinimo aprašas.

10. FINANSINĖ INFORMACIJA

10.1. Finansinės būklės ataskaita

TURTAS	Pastabos	2024.12.31	2023.12.31
ILGALAIKIS TURTAS			
NEMATERIALUSIS TURTAS	3		
Plėtos darbai		-	-
Programinė įranga	3	104 357	2 100 897
Koncesijos, patentai, licencijos, prekių ženklai ir panašios teisės	3	58 134	39 833
Kitas nematerialusis turtas		-	-
Sumokėti avansai		-	-
NEMATERIALIOJO TURTO IŠ VISO		162 491	2 140 730
MATERIALUSIS TURTAS	4		
Žemė		-	-
Pastatai ir statiniai	4	6 684 463	2 759 826
Mašinos ir įranga	4	285 298	0
Transporto priemonės	4	58 700	5
Kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	4	929 675	760 936
Investicinis turtas		-	-
Žemė		-	-
Pastatai		-	-
Sumokėti avansai ir vykdomi materialiojo turto statybos (gamybos) darbai		-	-
MATERIALIOJO TURTO IŠ VISO		7 958 136	3 520 767
FINANSINIS TURTAS		-	-
Po vieno metų gautinos sumos		-	-
Kitas finansinis turtas		-	-
FINANSINIO TURTO IŠ VISO		-	-
KITAS ILGALAIKIS TURTAS		-	-
ILGALAIKIO TURTO IŠ VISO		8 120 627	5 661 497
TRUMPALAIKIS TURTAS			
ATSARGOS			
Žaliavos, medžiagos ir komplektavimo detalės	5	1 907	10 457
Nebaigta produkcija ir vykdomi darbai		-	-
Produkcija		-	-
Pirktos prekės, skirtos perparduoti	5	127 706	107 451
Biologinis turtas		-	-
Ilgalaikis materialusis turtas, skirtas parduoti		-	-
Sumokėti avansai	5	79 376	39 807
ATSARGŲ IŠ VISO		208 989	157 715
PER VIENUS METUS GAUTINOS SUMOS			
Pirkėjų skolos		561 145	148 991
Kitos gautinos sumos	6	62 616	44 544
PER VIENUS METUS GAUTINŲ SUMŲ IŠ VISO		623 761	193 535
TRUMPALAIKĖS INVESTICIJOS		4 836 112	-
PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI		2 754 464	7 515 918
TRUMPALAIKIO TURTO IŠ VISO		8 423 326	7 867 168
ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ SĄNAUDOS IR SUKAUPTOS PAJAMOS		199 360	26 936
TURTO IŠ VISO:		16 743 313	13 555 601

NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	Pastabos	2024.12.31	2023.12.31
NUOSAVAS KAPITALAS			
ĮMONĖS SAVININKO KAPITALAS		4 878 886	4 878 886
TURTĄ, KURIS PAGAL ĮSTATYMUS GALI BŪTI TIK VALSTYBĖS NUOSAVYBĖ, ATITINKANTIS KAPITALAS		-	-
CENTRALIZUOTAI VALDOMĄ VALSTYBĖS TURTĄ ATITINKANTIS KAPITALAS		-	-
PERKAINOJIMO REZERVAS		5 353 542	-
REZERVAI	8		
Privalomasis		138 033	138 033
Kiti rezervai		6 945	6 945
REZERVŲ IŠ VISO		144 978	144 978
NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)			
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)		(178 778)	483 062
Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)		(2 045 474)	(2 528 536)
NEPASKIRSTYTO PELNO (NUOSTOLIŲ) IŠ VISO		(2 224 252)	(2 045 474)
NUOSAVO KAPITALO IŠ VISO		8 153 154	2 978 390
DOTACIJOS, SUBSIDIJOS	10	7 129 242	8 874 451
ATIDĖJINIAI			
Pensijų ir panašių įsipareigojimų atidėjiniai		-	-
Mokesčių atidėjiniai		-	-
Kiti atidėjiniai		-	514 844
ATIDĖJINIŲ IŠ VISO		-	514 844
MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMAI			
PO VIENŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		-	-
Skoliniai įsipareigojimai		-	-
Skolos kredito įstaigoms		-	-
Gauti avansai		-	-
Skolos tiekėjams		-	-
Pagal vekselius ir čekius mokėtinos sumos		-	-
Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai		-	-
PO VIENŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		-	-
PER VIENUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR KITI TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			
Skoliniai įsipareigojimai		-	-
Skolos kredito įstaigoms		-	-
Gauti avansai		68 814	225 788
Skolos tiekėjams		508 866	111 085
Pagal vekselius ir čekius mokėtinos sumos		-	-
Pelno mokesčio įsipareigojimai		-	50 036
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		29 902	574
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		117 108	114 911
PER VIENUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR KITI TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		724 690	502 394
MOKĖTINOS SUMOS IR KITI ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		724 690	502 394
SUKAPTOS SĄNAUDOS IR ATEINANČIŲ LAIKOTARPIŲ PAJAMOS	12	736 227	685 522
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO:		16 743 313	13 555 601

10.2. Įmonės turto vertės padidėjimas

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. sausio 3 d. nutarimu Nr. 25 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdomo valstybės turto perdavimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai valdyti patikėjimo teise ir turto perdavimo viešajai įstaigai Statybos sektoriaus vystymo agentūrai panaudos pagrindais“ Žemės ūkio duomenų centras Turto perdavimo–priėmimo aktu (Dokumento registracijos data ir numeris 2024-01-25 Nr. D28-18 / 2024-01-26 Nr. 1A-8) perdavė

perduodamų GIS funkcijų atlikimui reikalingą/naudojamą valstybės turtą, kurį valdė patikėjimo teise, valdyti Aplinkos ministerijai patikėjimo teise. Perduodamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto bendra balansinė likutinė vertė 2024-01-25 sudarė 2.816.931 eurų sumą.

2025.01.23 d. buvo pasirašyta sutartis su UAB Apus turtas dėl nekilnojamojo ir kilnojamojo turto rinkos vertės nustatymo ir turto vertinimo ataskaitos parengimo. Ataskaitos pagrindu buvo atliktas kilnojamo ir nekilnojamo turto perkainavimas ir sukauptas perkainavimo rezervas 5.353.542 eurų.

10.3. Bendrųjų pajamų ataskaita

	Pastabos	2024.12.31	2023.12.31
Pardavimo pajamos	13	5 347 291	4 814 071
Pardavimo savikaina	14	(4 879 409)	(3 715 356)
Biologinio turto tikrosios vertės pokytis		-	-
BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		467 882	1 098 715
Pardavimo sąnaudos		-	-
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	15	(847 309)	(569 695)
Kitos veiklos rezultatai	16	(504)	(74 985)
Investicijų į patrunuojančiosios, patrunuojamųjų ir asocijuotųjų įmonių akcijas pajamos		-	-
Kitų ilgalaikių investicijų ir paskolų pajamos		-	-
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	17	201 227	79 885
Finansinio turto ir trumpalaikių investicijų vertės sumažėjimas		-	-
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	18	(74)	(822)
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		(178 778)	533 098
Pelno mokestis		-	(50 036)
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(178 778)	483 062

10.4. Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

	Įmonės savininko kapitalas	Perkaino- jimo rezervas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirs- tytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
Likutis užpraėjusio ataskaitinio (metinio) laikotarpio pabaigoje 2023-12-31	4 878 886	-	138 033	6 945	-2 045 474	2 978 390
Apskaitos politikos pakeitimo rezultatas	-	-	-	-	-	-
Esminių klaidų taisymo rezultatas	-	-	-	-	-	-
Perskaičiuotas likutis užpraėjusio ataskaitinio (metinio) laikotarpio pabaigoje 2023-12-31	4 878 886	-	138 033	6 945	-2 528 536	2 495 328
Ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)	-	-	-	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai) 2023-12-31	-	-	-	-	483 062	483 062
Sudaryti rezervai	-	-	-	-	-	-
Panaudoti rezervai	-	-	-	-	-	-
Įmonės savininko kapitalo didinimas (mažinimas)	-	-	-	-	-	-
Likutis praėjusio ataskaitinio (metinio) laikotarpio pabaigoje 2023-12-31	4 878 886	-	138 033	6 945	-2 045 474	2 978 390
Ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)	-	-	-	-	-	-
Ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai) 2024-12-31	-	-	-	-	-178 778	-178 778
Į valstybės ar savivaldybės biudžetą mokama įmonės pelno dalis	-	-	-	-	-	-
Turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo didinimas (mažinimas)	-	-	-	-	-	-
Centralizuotai valdomą valstybės turtą atitinkančio kapitalo didinimas (mažinimas)	-	-	-	-	-	-
Sudaryti rezervai	-	5 353 542	-	-	-	5 353 542
Panaudoti rezervai	-	-	-	-	-	-
Įmonės savininko kapitalo didinimas (mažinimas)	-	-	-	-	-	-
Likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 2024-12-31	4 878 886	5 353 542	138 033	6 945	-2 224 252	8 153 154

10.5. Pinigų srautų ataskaita

	Pastabos	2024.12.31	2023.12.31
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Ataskaitinio laikotarpio pinigų įplaukos (su PVM)		16 358 591	11 632 111
Pinigų įplaukos iš klientų		6 046 938	5 623 268
Kitos įplaukos		10 311 654	6 008 843
Ataskaitinio laikotarpio pinigų išmokos		-15 444 965	-16 150 572
Pinigai, sumokėti žaliavų, prekių ir paslaugų tiekėjams (su PVM)		-3 354 616	-3 422 681
Pinigų išmokos, susijusios su darbo santykiais		-5 849 856	-5 877 091
Sumokėti į biudžetą mokesčiai		-4 784 375	-4 665 768
Kitos išmokos		-1 456 118	-2 185 032
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		913 626	-4 518 461
Investicinės veiklos pinigų srautai			
		-	-
Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, įsigijimas		-279 476	-96 045
Ilgalaikio turto, išskyrus investicijas, perleidimas		-	-
Ilgalaikių investicijų įsigijimas		-	-
Ilgalaikių investicijų perleidimas		-	-
Paskolų suteikimas		-	-
Paskolų susigrąžinimas		-	-
Gautos palūkanos		-	-
Kitas investicinės veiklos pinigų srautų padidėjimas		-	-
Kitas investicinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas		-	-
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		-279 476	-96 045
Finansinės veiklos pinigų srautai			
		0	0
Pinigų srautai, susiję su įmonės savininkais		-75 054	-113 505
Įmonės savininko kapitalo didinimas		-	-
Į valstybės ar savivaldybės biudžetą mokama įmonės pelno įmoka		-75 054	-113 505
Pinigų srautai, susiję su kitais finansavimo šaltiniais		-5 320 550	5 665 442
Finansinių skolų padidėjimas		-	-
Paskolų gavimas		-	-
Obligacijų išleidimas		-	-
Finansinių skolų sumažėjimas		-	-
Paskolų grąžinimas		-	-
Obligacijų supirkimas		-	-
Sumokėtos palūkanos		-	-
Lizingo (finansinės nuomos) mokėjimai		-	-
Kitų įmonės įsipareigojimų padidėjimas		-	5 977 221
Kitų įmonės įsipareigojimų sumažėjimas		-484 438	-311 779
Kitas finansinės veiklos pinigų srautų padidėjimas		-4 836 112	-
Kitas finansinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas		-	-
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		-5 395 604	5 551 937
Valiutų kursų pokyčio įtaka grynujų pinigų ir pinigų ekvivalentų likučiui			
		-	-
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		-4 761 454	937 431
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		7 515 918	6 578 487
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		2 754 464	7 515 918

10.6. Finansinės informacijos aiškinamasis raštas

10.6.1. Bendroji informacija

Valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centras (toliau – Žemės ūkio duomenų centras arba Įmonė) kodas – 306205513, PVM mokėtojo kodas – LT100015583514, registracijos adresas – V. Kudirkos g. 18 – 1, Vilnius.

Įmonės turtas valdomas, naudojamas bei disponuojamas turto patikėjimo teisėmis.

Žemės ūkio duomenų centro savininkė yra valstybė, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

Įmonė turi nesavarankiškus struktūrinius padalinius Vilniaus, Kauno, Šiaulių miestuose, ir gamybinės grupės Klaipėdos, Panevėžio, Anykščių, Utenos ir Skuodo miestuose.

Žemės ūkio duomenų centro pagrindinė veikla – užtikrinti LR Žemės ūkio ministerijos reguliavimo srities registrų ir informacinių sistemų, jų duomenų bazių saugų ir nepertraukiamą veikimą, efektyvų duomenų panaudojimą administruojant ES paramos žemės ūkiui ir kaimo plėtrai priemones; teikianti operatyvią, apibendrintą informaciją valstybės ir savivaldybių institucijoms, socialiniams partneriams. Taip pat vykdyti žemės reformos, žemėtvarkos, teritorijų planavimo, nekilnojamojo turto kadastro, geodezijos, dirvožemio tyrimo ir vertinimo, žemės konsolidacijos projektų rengimo bei įgyvendinimo darbų organizavimo, taip pat valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų darbus; atlikti melioracijos statinių ir melioruotos žemės kadastro, melioruotos žemės ir melioracijos statinių inventorizacijos, melioracijos projektų skaitmeninimo, priemonių melioruotos žemės ir melioracijos statinių apskaitos, LR teritorijos žemių melioracinės būklės ir užmirkimo erdvinių duomenų rinkinio palaikymo ir kūrimo paslaugas.

Žemės ūkio duomenų centro vidutinis darbuotojų skaičius 2023 m. gruodžio 31 d. buvo – 340 darbuotojų, 2024 m. gruodžio 31 d. buvo – 329 darbuotojai.

10.6.2. Apskaitos principai

Šiose finansinėse ataskaitose visos sumos yra pateiktos eurai.

Pinigų srautų ataskaita sudaroma tiesioginiu būdu.

Atitikimo patvirtinimas

Žemės ūkio duomenų centro finansinės ataskaitos už dvylikos mėnesių laikotarpį, pasibaigusį 2024 m. gruodžio 31 d. yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau – ES) ir jų aiškinimais. Standartus išleido Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV), o jų aiškinimus – Tarptautinis finansinių ataskaitų aiškinimo komitetas (TFAAK).

TFAS taikymas

Naujų ir peržiūrėtų tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas (TFAS):

- 7-ojo TAS „Pinigų srautų ataskaita“ pataisos įsigaliojo nuo 2024.05.15. Subjektas turi atskleisti informaciją apie savo tiekėjų finansavimo susitarimus, kuri suteikia galimybę finansinių ataskaitų vartotojams įvertinti, kokį poveikį tie susitarimai daro subjekto įsipareigojimams ir pinigų srautams, taip pat subjekto likvidumo rizikos pozicijai.
- 21-ojo TAS pataisų iš dalies pakeistas 2024.11.12. 1-asis tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“ (toliau – 1-asis TFAS), kad būtų užtikrintas tų standartų nuoseklumas. Valiuta yra keičiama į kitą valiutą, kai

subjektas gali gauti tą kitą valiutą per laikotarpį, kuriuo atsižvelgiama į įprastą administracinį vėlavimą, rinkoje arba per valiutų keitimo mechanizmą, kuriame pagal valiutos keitimo sandorį būtų sukuriamos įgyvendintinos teisės ir vykdytinios prievolės.

Apskaitinė valiuta

Žemės ūkio duomenų centro apskaitos finansinėse ataskaitose visos sumos apskaitytos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, eurai, kuri yra įmonės funkcinė valiuta.

Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į apskaitinę valiutą naudojant buhalterinius valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais bei perskaičiuojant piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, išreikštus užsienio valiuta ataskaitų sudarymo datai galiojančiu kursu, apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip finansinės veiklos pajamos arba sąnaudos.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikiam nematerialiajam turtui priskiriamas turtas, jeigu jį ketinama naudoti ilgiau nei vienerius metus, taip pat galima patikimai nustatyti turto įsigijimo savikainą.

Nematerialusis turtas pradinio pripažinimo metu apskaitomas įsigijimo savikaina. Vėliau nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą amortizaciją.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas gali būti apibrėžtas arba ne. Žemės ūkio duomenų centras neturi nematerialaus turto su neapibrėžtu naudingo tarnavimo laiku. Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Nematerialusis turtas su apibrėžtu naudingo tarnavimo laiku yra amortizuojamas per 3 metų laikotarpį ir įvertinamas jo vertės sumažėjimas, kai tik atsiranda požymių, kad jis gali būti nuvertėjęs.

Nematerialaus ilgalaikio turto grupės ir normatyvai:

Ilgalaikio turto grupė ir rūšis	Normatyvas metais
Programinė įranga ir kitas nematerialusis turtas	3
Koncesijos, patentai, licencijos, prekių ženklai ir panašios teisės	3

Ilgalaikis materialusis turtas

Nekilnojamasis materialusis turtas, transporto priemonės, žemės matavimo prietaisai ir kitas materialusis turtas priskiriami ilgalaikiam materialiajam turtui, jei jų tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Žemės ūkio duomenų centras ateityje gaus ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Visos kitos remonto ir eksploatacijos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per naudingo tarnavimo laiką (metais).

Nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti kitą mėnesį po atitinkamo ilgalaikio materialiojo turto vieneto naudojimo pradžios datos. Naudojimo pradžios data yra ta data, kai turtas faktiškai yra parengtas

naudojimui. Ilgalaikio materialiojo turto perdavimas naudoti įforminamas ilgalaikio turto perdavimo ir priėmimo aktu.

Materialaus ilgalaikio turto grupės ir normatyvai:

Ilgalaikio turto grupė ir rūšis	Normatyvas metais
Pastatai ir statiniai	8
Transporto priemonės	6
Mašinos, įranga kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	4
Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga)	3

Trumpalaikis turtas ir įsipareigojimai

Žemės ūkio duomenų centro trumpalaikį turtą sudaro medžiagos, pirkėjų skolos, kitos gautinos sumos, pinigai, išankstiniai mokėjimai. Gautinos sumos yra neišvestinė finansinė priemonė su fiksuotais ar kitaip nustatomais mokėjimais, kuria neprekiuojama aktyvioje rinkoje. Gautinos sumos apskaitomos tikrąja verte. Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas įsipareigojimas pagal įprastinį sandorį tarp rinkos dalyvių.

Finansiniai įsipareigojimai – prekybos skolos, su darbo santykiais susiję įsipareigojimai, ir kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai. Prekybos mokėtinos sumos ir kitos mokėtinos sumos yra beprocentinės.

Įsipareigojimas, kuris įvykdomas per įprastinį veiklos ciklą, bet ne ilgesnį nei dvylika mėnesių ir kuris visų pirma susijęs su prekyba ir nėra besąlygiškos teisės atidėti įsipareigojimo vykdymą bent dvylikai mėnesių po ataskaitinio laikotarpio, yra trumpalaikis įsipareigojimas.

Atsargos

Atsargomis laikomas trumpalaikis turtas, kuris sunaudojamas gamybos proceso metu arba teikiant paslaugas per vienerius metus, bet ne ilgiau negu per dvylika mėnesių. Atsargos vertinamos įsigijimo savikaina. Įsigijimo savikaina apima įsigijimo kainą, importo mokestį ir kitus mokesčius, išskyrus tuos, kuriuos vėliau ūkio subjektas galės atgauti iš apmokestinančių įstaigų, taip pat transporto, krovimo ir kitas išlaidas, tiesiogiai priskirtinas užbaigtų prekių, medžiagų ir paslaugų įsigijimui. Nustatant įsigijimo savikainą išskaičiuojamos prekybos nuolaidos, kitos lengvatos ir panašūs veiksniai. Atsargų savikaina nustatoma taikant anksčiau įsigytų atsargų sunaudojimo FIFO metodą.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose.

Dotacijos

Dotacijos pripažįstamos apskaitoje, kai yra pakankamas užtikrinimas, kad Žemės ūkio duomenų centras atitiks dotacijų skyrimo sąlygas ir tokia dotacija bus gauta.

Dotacijos, gaunamos ilgalaikiu turtu arba skiriamos ilgalaikiam turtui pirkti, statyti ar kitaip įsigyti, laikomos dotacijomis, susijusiomis su turtu. Dotacijų susijusių su ilgalaikiu turtu suma užregistruojama sąskaitoje Dotacijos. Dotacija pripažįstama panaudota proporcingai dalimis, t. y. mažinama balanso straipsnio Dotacijos suma tiek, kiek to turto nudėvima (amortizuojama) ir nusidėvėjimo (amortizacijos) suma pripažįstama sąnaudomis. Tokiu atveju registruojant dotacijos panaudojimą, mažinamos minėtų sąnaudų straipsnių sumos.

Dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio sąnaudoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimis tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų. Finansinėje atskaitomybėje panaudotos dotacijos suma atimama iš atitinkamos susijusių sąnaudų sumos.

Pajamų pripažinimas

Apskaitoje pajamos pripažįstamos, registruojamos ir pelno (nuostolių) ataskaitoje parodomos, kai atitinka pajamų apibrėžimą ir galima patikimai nustatyti jų vertę. Apskaitoje pajamos registruojamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais, kai jos uždirbamos, neatsižvelgiant į laiką, kada buvo gauti pinigai. Pardavimai apskaitomi atėmus PVM ir suteiktas nuolaidas. Pardavimo pajamas sudaro už Žemės ūkio duomenų centro įprastinės veiklos atliktus darbus ir suteiktas paslaugas gauto ar gautino atlygio tikroji vertė, atėmus pridėtinės vertės mokestį, jeigu kiti teisės aktai reglamentuojantys buhalterinę apskaitą nenumato kitaip.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginimo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos ateinančiais laikotarpiais neduos pajamų, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Sąnaudų dydis paprastai įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų suma, neįskaitant PVM, jeigu kiti teisės aktai reglamentuojantys buhalterinę apskaitą nenumato kitaip.

Veiklos nuoma

Nuoma pripažįstama veiklos nuoma, jeigu iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda neperduodama.

10.6.3. Ilgalaikis nematerialusis turtas

Nematerialiojo ilgalaikio turto judėjimas 2024-01-01 - 2024-12-31 laikotarpį (Eurais):

Rodikliai	Programinė įranga ir kitas nematerialusis turtas	Koncesijos, patentai, licencijos, prekių ženklai ir panašios teisės	Iš viso
Įsigijimo savikaina 2023-12-31	7.408.771	325.300	7.734.071
Turto įsigijimas per 2024 m.	928	3.550	4.478
Vertės perkainavimas per 2024 m.	86.351	30.913	117.264
Nurašytas turtas per 2024 m. (-)	(5.918.992)	-	(5.918.992)
Įsigijimo savikaina 2024-12-31	1.577.058	359.763	1.936.821
Sukaupta amortizacija 2023-12-31	5.307.874	285.467	5.593.341
Amortizacija per 2024 m.	15.923	16.162	32.085
Atstatantys įrašai per 2024 m.(-)	(3.851.096)	-	(3.851.096)
Sukaupta amortizacija 2024-12-31	1.472.701	301.629	1.774.330
Likutinė vertė 2023-12-31	2.100.897	39.833	2.140.730
*Likutinė vertė 2024-12-31	104.357	58.134	162.491

10.6.4. Ilgalaikis materialusis turtas

Materialiojo ilgalaikio turto judėjimas 2024-01-01 - 2024-12-31 laikotarpį (Eurais):

Rodikliai	Pastatai ir statiniai	Transporto priemonės	Mašinos, įranga kiti įrenginiai, prietaisai ir įrankiai	Iš viso
Įsigijimo savikaina 2023-12-31	4.164.276	267.633	4.338.179	8.770.088
Turto įsigijimas per 2024 m.	-	-	274.998	274.998

Vertės perkainavimas per 2024 m.	4.675.910	58.695	501.742	5.236.347
Nurašytas turtas per 2024 m. (-)	(1.356.414)	-	(119.156)	(1.475.570)
Įsigijimo savikaina 2024-12-31	7.483.772	326.328	4.995.763	12.805.863
Sukaupta amortizacija 2023-12-13	1.404.450	267.628	3.577.243	5.249.321
Amortizacija per 2024 m.	32.697	-	292.234	324.931
Atstatantys įrašai per 2024 m.(-)	(637.838)	-	(88.687)	(726.525)
Sukaupta amortizacija 2024-12-31	799.309	267.628	3.780.790	4.847.727
Likutinė vertė 2023-12-31	2.759.826	5	760.936	3.520.767
*Likutinė vertė 2024-12-31	6.684.463	58.700	1.214.973	7.958.136

*,**Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. sausio 3 d. nutarimu Nr. 25 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdomo valstybės turto perdavimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai valdyti patikėjimo teise ir turto perdavimo viešajai įstaigai Statybos sektoriaus vystymo agentūrai panaudos pagrindais“ Žemės ūkio duomenų centras Turto perdavimo–priėmimo aktu (Dokumento registracijos data ir numeris 2024-01-25 Nr. D28-18 / 2024-01-26 Nr. 1A-8) perdavė perduodamų GIS funkcijų atlikimui reikalingą/naudojamą valstybės turtą, kurį valdė patikėjimo teise, valdyti Aplinkos ministerijai patikėjimo teise. Perduodamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto bendra balansinė likutinė vertė 2024-01-25 sudarė 2.816.931 eurų sumą.

2025.01.23 d. buvo pasirašyta sutartis su UAB Apus turtas dėl nekilnojamojo ir kilnojamojo turto rinkos vertės nustatymo ir turto vertinimo ataskaitos parengimo. Ataskaitos pagrindu buvo atliktas kilnojamo ir nekilnojamo turto perkainavimas ir sukauptas perkainavimo rezervas 5.353.542 eurų.

10.6.5. Atsargos

Atsargų pavadinimas	Kiekis Vnt./ l	2024-12-31 Eurais	2023-12-31 Eurais	Kiekis Vnt./ l
Žaliavos medžiagos ir komplektavimo detalės:				
Degalų likutis automobilių bakuose	1.234,12 l	1.907	1.833	1.515,84 l
Blankai pasų gamybai	0	0	8.624	35.333 vnt.
Iš viso:		1.907	10.457	
Pirktos prekės skirtos perparduoti:				
***Žemėlapiai	0	0	20.588	3.409 vnt.
Dokumentų blankai skirti parduoti	182.396 vnt.	127.706	86.863	125.115 vnt.
Iš viso:		127.706	107.451	128.524 vnt.
Sumokėti avansai:				
Kauno technologijų universitetui pagal jungtinės veiklos sutarties reikalavimus		-	34.546	-
Blue Bridge už paslaugas		-	813	-
Vilniaus šilumos tinklai		-	1.000	-
Kiti mokėjimai juridiniams asmenims		79.376	3.448	-
Iš viso:		79.376	39.807	-
Iš viso:		208.989	157.715	-

***Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. sausio 3 d. nutarimu Nr. 25 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdomo valstybės turto perdavimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai valdyti patikėjimo teise ir turto perdavimo viešajai įstaigai Statybos sektoriaus vystymo agentūrai panaudos pagrindais“ Žemės ūkio duomenų centras Turto perdavimo–priėmimo aktu (Dokumento registracijos data ir numeris 2024-01-25 Nr. D28-18 / 2024-01-26 Nr. 1A-8) perdavė perduodamų GIS funkcijų atlikimui reikalingą/naudojamą valstybės turtą, kurį valdė patikėjimo teise, valdyti Aplinkos ministerijai patikėjimo teise. Perduodamo trumpalaikio turto esančio sandėlyje bendra likutinė vertė 2024-01-25 sudarė 20.586 eurų sumą.

10.6.6. Kitos gautinos sumos

Kitų gautinų sumų balanso eilutėje– 62.616 eurų suma.

10.6.7. Įmonės savininko kapitalas

Žemės ūkio duomenų centro savininko kapitalas formuojamas vadovaujantis 1994 m. gruodžio 21 dienos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymu Nr. I-722.

Įmonės savininko kapitalas 2024 m. gruodžio 31 d. sudarė 4.878.886 eurų sumą. Įmonės savininko kapitalas didžiąją dalimi yra suformuotas turtu, kurį Žemės ūkio duomenų centras valdo patikėjimo teise.

10.6.8. Rezervai ir nepaskirstytas pelnas (nuostoliai)

Žemės ūkio duomenų centras yra suformuotas privalomas rezervas suma 138.033 eurų, kitų rezervų suma – 6.945 eurų. Viso rezervų suma 144.978 eurų.

Nepaskirstytasis nuostolis:

- 2023 m. gruodžio 31 d. sudarė - 2.045.474 eurų;
- 2024 m. gruodžio 31 d. nuostolis – 232.120eurų;
- 2024 m. gruodžio 31 d. viso nuostolis sudaro 2.277.594 eurų.

10.6.9. Pelno mokestis

Žemės ūkio duomenų centro 2024 m. pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaičiuotas mokestinių metų pelnas prieš apmokestinimą buvo padidintas sąnaudų suma laikoma neleidžiamais atskaitymais.

Neleidžiami atskaitymai sudaro:	2024-12-31	2023-12-31
Nepanaudotų atostogų rezervas	(72,087)	-
Įvairios kitos veiklos sąnaudos	51.597	574.313
Delspinigiai ir baudos	1.533	6.078
Iš viso:	(18.957)	580.391

10.6.10. Dotacijos pinigais ir turtu

Dotacijų panaudojimas sąnaudų padengimui per 2024-01-01 - 2024-12-31 laikotarpį Eurais

****Nepanaudotų dotacijų likutis 2023-12-31	8.874.451
Grąžintos nepanaudotos dotacijos 2024 m. 1 mėn.	183.538
Grąžintos nepanaudotos dotacijos 2024 m. 4 mėn	180.100
Gauta dotacija per 2024 m.	8.980.174
Iš viso panaudota dotacijos per 2024 m.	10.308.403
Darbo užmokestis	6.627.152
Komandiruočių išlaidos	42.366
Ryšių paslaugos	54.797
Informacinių technologijų prekės ir paslaugos	600.492
Transporto išlaikymas (degalai, draudimas, remontas)	110.058
Komunalinės paslaugos	210.799
Kitos prekės ir paslaugos	608.065
Kvalifikacijos kėlimas	7.770
Kitos išlaidos	1.993.562
Dotacijos pinigais 2024-12-31 likutis iš viso:	7.129.242

**** Žemės ūkio duomenų centras 2023 m. sausio 3 d. iš valstybės įmonės Valstybės žemės fondo perėmė pagal Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 32 straipsnio 5 dalį deleguota funkciją – žemės valdų struktūrų gerinimo ir apleistų žemės plotų mažinimo priemonę, įskaitant privačios žemės įsigijimą valstybės vardu pasinaudojant šiame įstatyme nustatyta pirmumo teise. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo nustatyta lėšų paskirstymo tvarka, 20 procentų lėšų, gautų už parduotus valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus, 2016 m. spalio 27 d. pervedė 131.084 eurų sumos dotaciją. Pagal paskirtą dotaciją buvo išskaidyta į dalis - investicijoms į žemės sklypų įsigijimą – 100.000 eurų suma, patirtoms sąnaudoms kompensuoti – 31.084 eurų suma. 2017 m. pirmajame ketvirtyje priemonės įgyvendinimas sustabdytas tol, kol bus peržiūrėti teisės aktai, reglamentuojantys šios priemonės įgyvendinimą. Nors priemonės įgyvendinimas sustabdytas, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 4 straipsnio 6 dalies nuostata ir vadovaudamasi valstybės įmonei Valstybės žemės fondui skiriamų lėšų, gautų už parduotus valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus, pervedimo, naudojimo ir atsiskaitymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. vasario 24 d. įsakymu Nr.3D-825 „Dėl valstybės įmonei Valstybės žemės fondui skiriamų lėšų, gautų už parduotus valstybinės žemės ūkio paskirties žemės sklypus, pervedimo, naudojimo ir atsiskaitymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 6 punktu per 2022 m. papildomai valstybės įmonei Valstybės žemės fondui pervedė 20 procentų lėšų, gautų už parduotus valstybinės žemės ūkio paskirties sklypus 4.728.817 eurų sumą investicijoms.

Dotacijos dalis 2024 m. gruodžio 31 d. patirtoms sąnaudoms kompensuoti sudarė 7295 eurų sumą, investicijoms į žemės sklypų įsigijimą sudarė 4.828.817 eurų sumą. Bendras nepanaudotos dotacijos likutis 2024 m. gruodžio 31 d. sudarė 4.836.112 eurų sumą.

Dotacijų turtu likutis 2024 m. gruodžio 31 d. sudarė 222.895 eurų sumą.

10.6.11. Atidėjiniai

Lietuvos Respublikos Seimas priėmė 2023 m. birželio 29 d. Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo Nr. IX-415 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 24, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2127, kuriuo pakeičiama Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalis, nustatant, kad Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje funkcijas (veiklas) nuo 2024 m. sausio 1 d. vykdo Vyriausybės įgaliota institucija ar kitas viešasis juridinis asmuo.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. 723 „Dėl Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo įgyvendinimo“ ir 2023 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. 724 „Dėl Georeferencinio pagrindo kadastro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimo Nr. 215 „Dėl Georeferencinio pagrindo kadastro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veikimo pradžios nustatymo“ pakeitimo“ priėmė sprendimus Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas funkcijas ir Kadastro tvarkytojo funkcijas (toliau bendrai vadinama – Perduodamos GIS funkcijos) nuo 2024 m. sausio 1 d. pavesti vykdyti viešajai įstaigai Statybos sektoriaus vystymo agentūrai (toliau – Agentūra), kurios steigėja yra Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija.

Lydraštyje „Dėl patikslintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektų“, teiktame su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymo įgyvendinimo“ projektu Nr. 23-11222(3) buvo nurodyta, kad Agentūrai būtų perduotas ir Žemės ūkio duomenų centro patikėjimo teise valdomas turtas, naudojamas Geodezijos ir kartografijos įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nustatytoms funkcijoms vykdyti ir Kadastrui tvarkyti.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. sausio 3 d. nutarimu Nr. 25 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdomo valstybės turto perdavimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai valdyti patikėjimo teise ir turto perdavimo viešajai įstaigai Statybos sektoriaus vystymo

agentūrai panaudos pagrindais“ Žemės ūkio duomenų centras Turto perdavimo–priėmimo aktu (Dokumento registracijos data ir numeris 2024-01-25 Nr. D28-18 / 2024-01-26 Nr. 1A-8) perdavė perduodamų GIS funkcijų atlikimui reikalingą/naudojamą valstybės turtą, kurį valdė patikėjimo teise, valdyti Aplinkos ministerijai patikėjimo teise. Perduodamo ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto bendra likutinė vertė 2024-01-25 m. sudarė 2.816.931 eurų sumą, trumpalaikio turto esančio sandėlyje bendra likutinė vertė sudarė 20.586 eurų sumą. Ilgalaikis turtas buvo įsigytas iš įvairių finansavimo šaltinių, tame skaičiuje ir iš įmonės komercinių lėšų. Dėl šios priežasties 2023 m. gruodžio 31 d. buvo suformuotas atidėjiny – 188.623 eurų sumai, perduodamam nenudėvėtam ilgalaikiam ir trumpalaikiam turtui įsigytam iš komercinių lėšų. Toje sumoje:

- likutinė pastato dalis (Vilnius, Sėlių g. 66 unikalus Nr. 1094-0374-7013, bendras plotas – 1107,16 kv. m,) - 99.142 eurų suma;
- likutinė nematerialaus turto dalis – 66.066 eurų suma;
- likutinė kito materialaus turto dalis – 2.827 eurų suma;
- atsargos sandėlyje – 20.588 eurų suma.

Žemės ūkio duomenų centras 2024-01-25 perdavė ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, bei trumpalaikį turtą esantį sandėlyje ir suformuotu atidėjiniu – 188.623 eurų suma padengė nenudėvėtą likutinę turto vertę.

Žemės ūkio duomenų centro valdybos 2023 m. gruodžio 29 d. sprendimu Nr. 6VP-39 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro struktūros nustatymo“ nustatyta Įmonės struktūra, kurios įsigaliojimo data 2024 m. vasario 1 d. Atsižvelgiant į tai, įvertinta, kad įsigaliojus naujai struktūrai dalis darbuotojų nesutiks tęsti darbo santykių su darbdaviu (Įmone) ir pagal preliminarious skaičiavimus 2023 m. gruodžio 31 d. suformuotas atidėjiny išieitinėms išmokoms – 85.000 eurų sumai.

Per 2024 m. išmokėtų išieitinių išmokų suma sudarė 292.011 eurų sumą, kuria sumažintas suformuotas išieitinių atidėjiny.

10.6.12. Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

Pajamų struktūra	2024-12-31	2023-12-31
Nepanaudotų atostogų rezervas	467.263	685.522
Įsipareigojimų kaupinys	268.964	-
Iš viso:	736.227	685.522

10.6.13. Pardavimo pajamos

Pardavimo pajamų struktūra	Pokyčiai %	2024-12-31	2023-12-31
Žemėtvarkos ir geodezijos darbai	+22.82	4.002.140	3.258.414
***Valstybinės žemės sklypų pardavimų aukcionų organizavimas	-100	-	203.473
Melioracijos darbai	+15.48	172.119	149.045
Blankų pardavimas ir pasų išdavimas	-6	974.016	1.036.097
Pažymų išdavimas ir duomenų teikimas iš registrų ir informacinių sistemų	+3.22	36.946	35.793
Kitos suteiktos paslaugos	+4.89	137.661	131.249
Aukcionų organizavimo pajamos	+100	24.409	-
Iš viso:	+40.41	5.347.291	4.814.071

***Nuo 2024 m. kovo mėn. valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras nebevykdo valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionų, kadangi Lietuvos Respublikos Seimui patvirtinus Lietuvos Respublikos žemės įstatymo pakeitimus, šią funkciją valstybė delegavo vykdyti kitam subjektui. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 32 straipsnio 3 dalies 15 punktu, valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos aukcionus nuo 2024 m. sausio 2 d. pavesta vykdyti Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos.

10.6.14. Pardavimo savikaina

Sąnaudų struktūra	Pokyčiai %	2024-12-31	2023-12-31
Žaliavos, gamybos atsargos	-63.65	89.304	245.640
Darbo užmokestis ir Sodra	+25.72	3.097.661	2.463.975
Komandiruotės	-63.17	12.867	34.940
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	-4.91	101.255	106.483
Ryšių paslaugos	+90.19	11.984	6.301
Patalpų išlaikymas	-8.04	74.522	81.041
Transporto išlaikymas	-31.84	151.010	114.537
Įrangos ir prietaisų išlaikymas	-62.85	16.592	44.662
VĮ Registrų centro paslaugos	+2.79	112.652	108.597
Pašto paslaugos	-56.07	58.182	132.435
Kvalifikacijos kursai, egzaminai ir pažymėjimai	-100	-	9.530
Kitos sąnaudos	+67.94	1.063.041	357.922
Banko paslaugos	+35.03	12.548	9.293
Galvijų ir arklio pasų išdavimo sąnaudos	+100	8.755	-
Blankų pardavimai	+100	69.036	-
Iš viso:	+31.16	4.879.409	3.715.356

10.6.15. Bendrosios administracinės sąnaudos

Sąnaudų struktūra	Pokyčiai %	2024-12-31	2023-12-31
Žaliavos, gamybos atsargos	-21.69	1.733	2.216
Darbo užmokestis ir Sodra	+178.99	516.391	288.493
Valdybos darbo užmokestis	+100	64.532	-
Komandiruotės	+100	58	-
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	+55.72	12.441	22.329
Pašto paslaugos	-100	-	1.612
Patalpų nuoma ir remontas	-27.90	6.074	8.424
Transporto išlaikymas	+243.14	11.396	4.687
Prietaisų ir įrengimų išlaikymas	+74.12	2.220	1.275
	-3.62	97.578	94.161
Teisinės paslaugos	-100	-	1.788
Kitos sąnaudos	+7.28	134.886	144.710
Iš viso:	+537.2	847.309	569.695

10.6.16. Kitos veiklos rezultatai

Pajamų struktūra	2024-12-31	2023-12-31
Patalpų nuoma	11.638	6516
Kitos pajamos	41.091	135.284
<i>Iš viso pajamų:</i>	<i>52.729</i>	<i>141.245</i>
Sąnaudų struktūra		
<i>Iš viso sąnaudų:</i>	<i>53.233</i>	<i>216.230</i>
Kitos veiklos rezultatas:	(504)	(74.985)

10.6.17. Kitos palūkanų ir panašios pajamos

Pajamų struktūra	2024-12-31	2023-12-31
Skolų grąžinimas	-	69
Priskaičiuotos palūkanos	201.227	79.675
Delspinigiai	-	141
Iš viso:	201.227	79.885

10.6.18. Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos

Sąnaudų struktūra	2024-12-31	2023-12-31
Palūkanos ir kitos panašios sąnaudos	74	775
Valiutų skirtumai	-	47
Iš viso:	74	822

10.6.19. Vadovybės darbo užmokestis ir kitos išmokos

Sąnaudų struktūra	2024-12-31	2023-12-31
Vadovų atlyginimai	393.377	387.418
Iš viso:	393.377	387.418

10.6.20. Finansiniai ryšiai su kitais susijusiais asmenimis

Žemės ūkio duomenų centro finansinius ryšius 2024 m. su Įmonės vadovais sudarė priskaičiuotos sumos, susijusios su darbo santykiais. Nuo 2023 m. vasario 3 d. iki 2024 m. balandžio 8 d. generalinio direktoriaus funkcijas laikinai atliko Administravimo departamento direktorė Lina Zinkevičienė. Už generalinio direktoriaus funkcijų vykdymą Administravimo departamento direktorė gavo pastovų priedą prie darbo užmokesčio. Priedo prie darbo užmokesčio suma sudaro – 1.500 eurų. 2024 m. kovo 22 d. Žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3P-39 „Dėl Algirdo Juozaponio paskyrimo į pareigas“ paskirtas eiti Generalinio direktoriaus pareigas. Generalinio direktoriaus metinė darbo užmokesčio suma sudaro – 79.334 eurų.

Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro 2022 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3D-864 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdybos sudarymo“, Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro 2023 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. 3D-130 „Dėl Žemės ūkio ministro 2022 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3D-864 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdybos sudarymo“ pakeitimo ir Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro 2023 m. gruodžio 19 įsakymu Nr. 3D-875 „Dėl Žemės ūkio ministro 2022 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 3d-864 „Dėl valstybės įmonės Žemės ūkio duomenų centro valdybos sudarymo“ pakeitimo“ buvo sudaryta Įmonės valdyba.

Valdybos narių priskaičiuotas atlygis per 2024 m.:

Vardas, pavardė	Pozicija	Priskaičiuotas atlygis
Paulius Martinkus	Pirmininkas (nepriklausomas)	14.346
Nerijus Adomaitis	Narys (nepriklausomas)	12.546
Elena Banevičienė	Narys (kita)	12.546
Kristina Indriošienė	Narys (valstybės tarnautojas)	12.546

Dangirutis Janušas	Narys (nepriklausomas)	12.546
Iš viso priskaičiuota:		64.530

10.6.21. Nebalansiniai įsipareigojimai

Žemės ūkio duomenų centras 2023 m. sausio 3 d. iš valstybės įmonės Valstybės žemės fondo perėmė Europos Sąjungos paramos lėšomis sukurtas viešąsias infrastruktūras ir viešąsias erdves penkiose rajonų savivaldybių teritorijose (Telšių, Klaipėdos, Mažeikių, Joniškio, Panevėžio), kurių bendra statybų vertė sudaro 556825 eurų sumą. Šios viešosios erdvės sukurtos 2019 m. gruodžio mėn. įgyvendinus aštuonis Žemės konsolidacijos projektus pagal 2016 m. gruodžio mėn. su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos sudarytas 8 sutartis dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos srities „Parama žemės konsolidacijai“. Viešosiose erdvėse įrengti statiniai užregistruoti Nekilnojamojo turto registre Lietuvos Respublikos nuosavybės teise, kurių bendra registruota vertė sudaro 374746 eurų sumą. Šiuos statinius laikinai patikėjimo teise valdo Žemės ūkio duomenų centas ir juos apskaito nebalansinėje sąskaitoje.

Įmonė neteks teisės į statinių valdymą patikėjimo teisėmis, kai vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos „Parama žemės konsolidacijai“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. 3D-656 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turtą“ veiklos „Parama žemės konsolidacijai“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ 14 punkto nuostatomis ir savivaldybių tarybų sprendimais paramos lėšomis sukurtas viešąsias infrastruktūras ir viešąsias erdves projekto kontrolės laikotarpiu įsipareigos tvarkyti, valdyti, apdrausti, o po kontrolės laikotarpio perimti nuosavybėn rajonų savivaldybės.

Pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymą Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ I skyriaus 4.21 papunktį, projekto kontrolės laikotarpis – laikotarpis nuo paskutinio mokėjimo prašymo ir galutinės Projekto įgyvendinimo ataskaitos pateikimo iki paskutinio paramos išmokėjimo ir penkerių metų laikotarpis nuo paskutinio paramos išmokėjimo, per kurį tikrinama, kaip paramos gavėjas laikosi paramos paraiškoje ir (arba) paramos sutartyje numatytų įsipareigojimų.

Žemės ūkio duomenų centro 2024 m. gruodžio 31 d. nebalansiniai įsipareigojimai už gautas sutarčių sąlygų ir pasiūlymų sąlygų įvykdymo garantijas sudarė 399.620 eurų sumą.

10.6.22. Įmonės veiklos tęstinumas

Žemės ūkio duomenų centro finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis veiklos tęstinumo principu. Didelis dėmesys skiriamas į įmonės likvidumo valdymą ir siekiama, kaip galima labiau užtikrinti, kad jos likvidumas visada būtų pakankamas tam, kad būtų laiku vykdomi finansiniai įsipareigojimai normaliomis, bei sunkiomis sąlygomis. Įmonė stebi, kad būtų pakankamas pinigų ir jų ekvivalentų kiekis bei laiku būtų galima užtikrinti finansavimo galimybę. Įmonėje atliekama likvidumo rizikos kontrolė – stebimas pirkėjų skolų senėjimas – esant poreikiui pradelstos skolos yra išieškomos teismine tvarka. Atliekamas atsiskaitymų su tiekėjais sąlygų sutartyse ir atsiskaitymų vykdymo optimizavimas. Įmonė siekdama turėti rezervą įsipareigojimų vykdymui, formuoja atidėjinius tikėtinioms patirti apskaičiuojamoms būsimoms išmokoms. Įmonėje yra sudarytas strateginis planas 2025-2028 metams. Plane įmonei yra išskelti tikslai ir uždaviniai kuriuos įmonė privalo įgyvendinti. Svarbiausias įmonės tikslas – pelninga įmonės veikla. Strateginiai veiklos planai tvirtinami Įmonės savininko Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais. Įmonės strateginio plano įgyvendinimą kontroliuoja Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija ir Įmonės vadovybė.

Rengiant metines finansines ataskaitas už dvylika mėnesių laikotarpį, pasibaigus 2024 m. gruodžio 31d., vadovybė grėsmių Žemės ūkio duomenų centro veiklos tęstinumui nenustatė.

10.6.23. Įmonės teisiniai ginčai

2024 metais ŽŪDC turėjo 21 teisminę bylą (iš jų 4 bylos iškeltos 2024 metais, likusios – ankstesniais metais (2022 – 2023 metai)). 4 bylose ŽŪDC procesinė padėtis buvo atsakovas, 15 bylų – trečiasis asmuo, 1 byloje – ieškovas, 1- išvadą teikianti institucija. 2024 metais išnagrinėtos 5 bylos, 16 bylų nagrinėjamos toliau.

10.6.24. 2024 metų pelno paskirstymo projektas

Eil. Nr.	Straipsniai	Suma Eurais
I	Ankstesniųjų finansinių metų nepaskirstytasis rezultatas – pelnas (nuostoliai) ataskaitinių finansinių metų pabaigoje.	(2.045.474)
II	Grynasis ataskaitinių finansinių metų rezultatas – pelnas (nuostoliai)	(178.778)
III	Pervedimai iš rezervų	144.978
IV	Paskirstytinas pelnas (nuostoliai) iš viso:	(2.224.252)
V	Pelno paskirstymas:	-
1.	Įmoka į valstybės biudžetą nuo įmonės paskirstytinojo pelno (15 str. 6 dalis 3 punktas)	-
2.	Į privalomąjį rezervą 5% nuo įmonės paskirstytinojo pelno (12 str. 4 dalis)	-
3.	Į rezervą darbuotojų premijoms ir pašalpoms, socialinėms ir kultūrinėms priemonėms finansuoti 10% nuo įmonės paskirstytinojo pelno (15 str. 3 dalis)	-
Iš viso priskaičiuota:		(2.224.252)

10.6.25. Poataskaitiniai įvykiai

Žemės ūkio duomenų centras 2025 m. balandžio 9 d. gavo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos centralizuoto vidaus audito programų išvadas. Išvadose rašoma apie lėšų 217.810,59 eurų grąžinimą į valstybės biudžetą. Biudžeto panaudojimo sąnaudos buvo perkeltos į komerciją, kas įtakojo įmonės rezultatą.

11. ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

11.1. Atsakingų asmenų patvirtinimas

Ataskaita parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo reikalavimais ir Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašu.

Administravimo departamento direktorė,
atliekanti generalinio direktoriaus funkcijas

Lina Zinkevičienė